

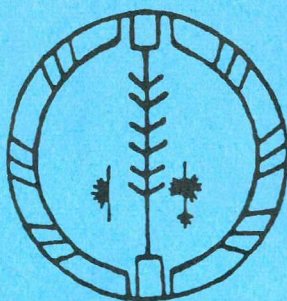
BUDAPESTI FINNUGOR FÜZETEK

13.

Vikár Béla-bibliográfia

Összeállította és szerkesztette

Terbócs Attila

BUDAPEST, 1999

BUDAPESTI FINNUGOR FÜZETEK

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Finnugor Tanszéke
és a Numi-Tórem Finnugor Alapítvány tudományos kiadványsorozata
Megjelenik füzetenként

*

Felelős szerkesztők:

DOMOKOS PÉTER és KLIMA LÁSZLÓ

*

Technikai szerkesztő:

BANKÓ ÁGNES és TERBŐCS ATTILA

*

Készült a KEL-PRINT nyomdában

Felelős vezető: KELPIN LÁSZLÓ

*

Megrendelhető:

ELTE Finnugor Tanszék
1052 Budapest, Piarista köz 1.

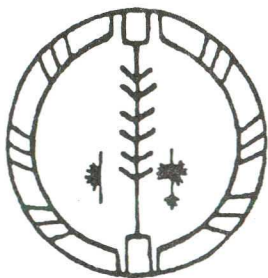
BUDAPESTI FINNUGOR FÜZETEK

13.

Vikár Béla-bibliográfia

Összeállította és szerkesztette

Terbócs Attila

BUDAPEST, 1999

A kiadvány megjelenését

a Finn Nagykövetség

és

a Magyar Néprajzi Társaság

támogatta

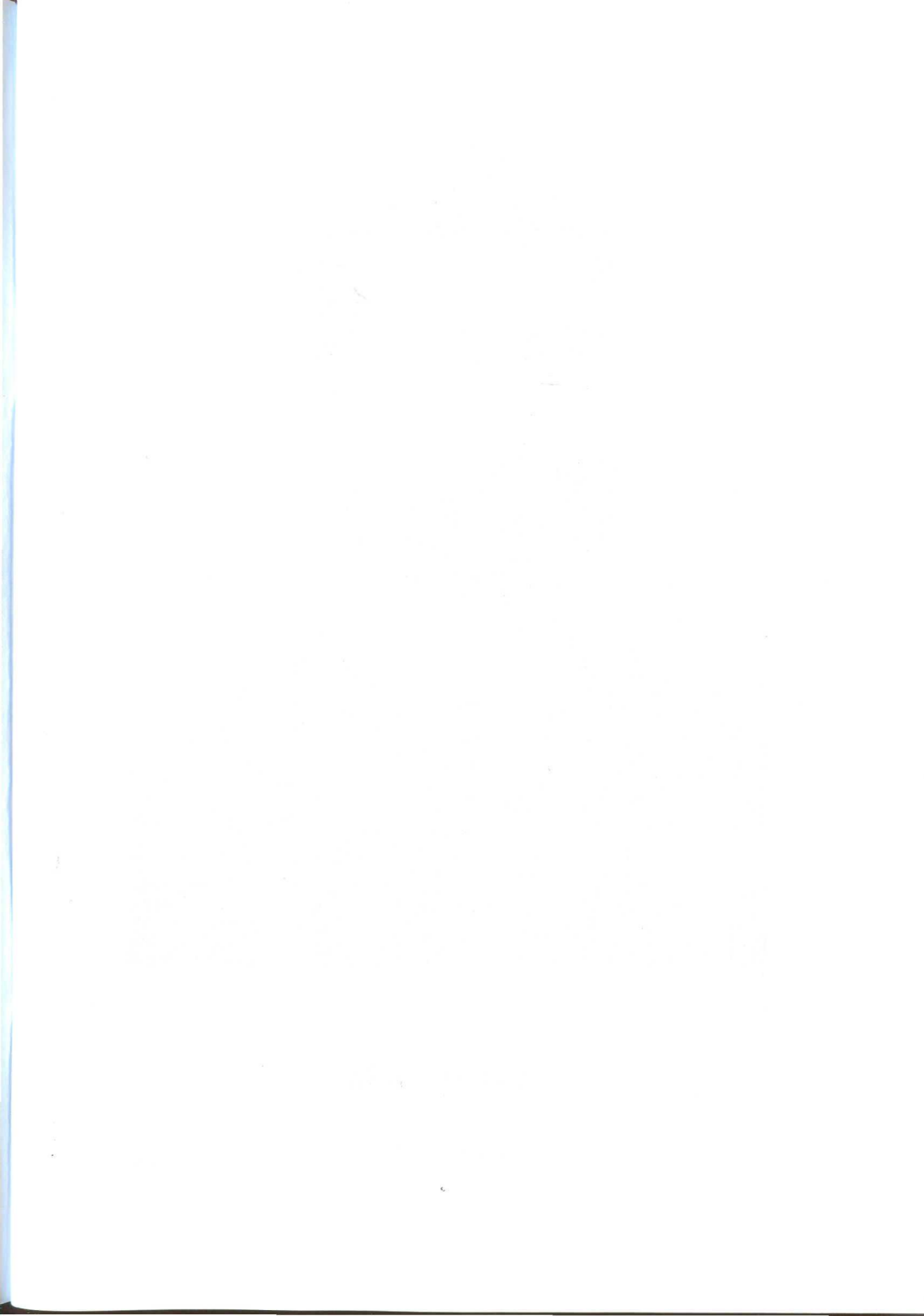
*

ISSN 1219-9249

ISBN 963 463 302 1

*

Vikár Béla

(1859-1945)

Bevezetés

Vikár Béla élete és életművének jelentősége

Vikár Béla klasszikus értékű és sokoldalú életművéhez a legfontosabb bevezetés e bibliográfia, amelyet illő módon (és nem is kell magyarázni, miért) éppen a finn eposz, a *Kalevala* végleges szövegének százötvenedik évfordulójára teszünk közzé. Mind a magyar, mind a nemzetközi filológiában és művelődéstörténetben ugyanis Vikár Kalevala-fordítása számít a legfontosabb teljesítménynek. Ez a vélemény indokolt, mégsem felejtkezhetünk el arról, hogy Vikár mást is fordított a finnugor irodalomból és folklórból. A grúz eposz, Rusztaveli *Párdubőrös lovagjának* (szintén eredetiből való) lefordítása pedig ugyancsak nyelvzenire valló bravúr. A magyar folklorisztikában Vikár nemcsak a fonográf használatát honosította meg, hanem egyedülállóan gazdag népköltési adatokat gyűjtött szinte az egész magyar nyelvterületről. Ezek elemzését igazán sokrétű módon adta: őstörténeti vonatkozásoktól a legújabb, aktuális események folklórrá válásáig. Stilisztikai, poétikai, szimbolikus magyarázataiból máig élnek egész generációk. Harcos és aktuális kérdések iránt érzékeny patrióta volt. Széles baráti kört mozgatott vidám, zsörtölődő és bökverseket kedvelő személyisége. Kedveltjei közül az utókor leginkább József Attilát emlegeti, ám emlékezhetünk arra is, hogy Ortutay Gyulát és Képes Gézát is milyen atyás szeretettel fogadta.

Életművének még sok más összetevőjét méltathatjuk. Ezek közül itt csak a gyorsírás elméletére és történetére, aktuális problémáira vonatkozó írásait említjük. Bibliográfiájából kiderül, milyen sokszor foglalkozott e tárggyal – a gyorsírásnak (amely legtöbbször kegykeresete volt) nemcsak utólréhetetlen mestere, hanem tudósa és újságírója is volt.

Arra most viszont még utalni sem tudunk, hogyan függ össze mindez politizálásával és művelődéspolitikizálásával: pedig itt nemcsak a magyar turáni mozgalomról lenne érdemes az új adatokat is figyelembe véve áttekintést adni. Minderre e helyen nem is volt terünk. Viszont éppen e bibliográfia nyomán most már mód van arra, hogy az érdeklődő tájékozódjon az egész életműben, és végre megszülessen Vikár Béla tudományos biográfiája.

Mínthogy Terbócs Attila bibliográfiája külön is feltünteteti a szaklexikonokban és egybeült megtalálható Vikár-életrajzokat, most nincs szükség tüzetes életrajz megadására. Köztudott, hogy Vikár 1859. április 1-jén született Hetesen. A budapesti egyetemen Budenz tanítványaként foglalkozik finnugrisztikával. 1889-től országgyűlési gyorsíró. Azonban ekkor már leginkább a magyar folklór gyűjtése és finnországi kutatásai érdeklik. A finn-magyar kapcsolatoknak évtizedeken át egyik legfontosabb képviselője és szervezője. Ennek csúcspontja 1935-ös, díszkiadású (új) magyar *Kalevalája*. Évtizedeken át a sokoldalú La Fontaine Társaság valódi irányítója: fiatal írók, műfordítók egész sorát ismeri meg ily módon. Hosszú élete végén Dunavecsén élt, ám korántsem visszavonultan. 1945. szeptember 22-én hunyt el.

Noha ez idő óta is több cikk és tanulmány jelent meg róla, emlékülések és ünnepek alkalmával méltatták munkásságát – mégsem készült el és jelent meg tüzetes életrajza. Érdemes lenne egyszer közzétenni fonográf-felvételek gyűjtésének jegyzékét, sőt, ebből akár hangzó antológiát is lehetne szerkeszteni. Minthogy sok fonográf-hengeret Bartók Béla jegyezte le, erről eddig inkább csak közvetett ismereteink vannak (azaz a Bartók-filológiából kereshetők vissza az ilyen adatok). Egy szóval, van még további feladat Vikár korszakos munkásságának megismerésében és megismertetésében egyaránt.

Terbócs Attila hihetetlen szorgalommal és pontossággal összeállított bibliográfiája meglepetést jelent. Noha volt némi ismeretünk Vikár munkásságáról a korábbi szakirodalom alapján: most mindez és mindenütt gazdagabb képet nyújt. Persze, még most sem teljes ez a jegyzék. Például finnországi források, a hazai újságok rejthetnek eddig hozzánk el nem jutott (és akár igazán fontos) adatokat, életrajzi ismereteket. Azonban az életmű fő irányai, az érdeklődés módosulásai és eredménye, az összkép most már aligha változik. Természetesen minden, akár kicsiny, akár fontosabb észrevételt, javítást, kiegészítést szívesen veszünk, és kérjük, ezeket juttassák is el hozzánk.

Minthogy megadott időre – a Magyar Tudományos Akadémián a *Kalevala* százötvenedik évfordulója alkalmából rendezett ülésre – kellett elkészíteni e bibliográfiát, a keretek eleve adva voltak. Ezúttal is köszönjük mindazok segítségét, akik csakugyan hozzájárultak a kiadvány időre megjelenéséhez. Ezek egy részét fel is tüntetjük kiadványunkban. A munka egyszerű megjelenítésére törekedve a lektorálást, szöveggondozást is igyekeztünk egyszerűsíteni. Noha biztosan lett volna haszna egy angol, finn vagy akár grúz nyelvű annotációnak, utalásrendszernek, erre mégsem volt elég pénzünk. Reméljük, bibliográfiánk így is eljut mindazokhoz, akik valóban használni tudják.

Vikár Béla száznegyven éve született és több mint fél évszázada halott. Munkássága azonban ma is hat. Ezt könnyen észrevehetjük. Az elmúlt héten finn barátainknak mutattam egy kicsit Budapestből. Nem is én, ők fedezték fel, hány könyvesboltban vehető meg most is az ő magyar *Kalevalája*. Ez nagyszerű dolog. Ám – reméljük, bibliográfiánk ehhez is hozzájárul – Vikár más tevékenysége sem érdemli a feledést, mivel szorgos munka, tevékeny és hosszú élet terméke: örök értéke a magyar kultúrának.

Amikor arra utaltunk, hogy e bibliográfia tüzetes, részletes tagolása lehetővé teszi, hogy Vikár munkásságának (sőt, életének) fontos mozzanatai külön is megtalálhatóak legyenek (tanulmányútjai, útirajzai, irodalmi és műfordítói tevékenysége, újságírói működése, irodalmi barátai stb. így kikereshetők), a róla írt méltatások, visszaemlékezések pedig azt jelzik, kinek is volt fontos, hogy az utókor számára őrizze Vikár emlékét – úgy gondoljuk, mindez a leendő Vikár-életrajz céljait is szolgálja. Ezért is adtunk ilyen tagolt bibliográfiát.

Tudjuk, hosszú éveken át Volly István készített egy Vikár munkássága köré fonódó, terjedelmes életrajzot (Schelken Pálma közreműködésével), amely azonban – éppen terjedelmi okokból – az 1960-as években nem jelent meg. Ennek a kéziratnak későbbi sorsáról, jelenlegi helyéről nincs tudomásunk, némi nyomozásunk ellenére sem. Ha egyszer előkerül – amiben reménykedünk –, ismét közelebb juthatunk Vikár munkásságának megismeréséhez. Főként tisztségei (például a Kisfaludy Társaságban, a Magyar Tudományos

Akadémián, a Turáni Társaságban, sőt, akár a Magyar Néprajzi Társaságban is), hazai és külföldi elismerései, kitüntetései érdemelnek tüzetes feldolgozást.

Hogy ezt említve körülbelül mire gondolunk, könnyűszerrel bemutathatjuk. Köztudott, hogy rövid ideig (1892–1895, 1896–1897) Vikár Béla volt a Magyar Néprajzi Társaság főtítkára. Pontosabban szólva ő volt a legelső „főtítkára” Társaságunknak, mivel korábban nem volt (azóta viszont mindmáig van) ilyen tisztség a Magyar Néprajzi Társaságban. Vikár utódja (több mint egy évtizedig) Sebestyén Gyula lett. Miért lett oly hamar vége Vikár tevékenységének a Társaságunkban? Még érdekesebb a kép, ha arra gondolunk, hogy 1908-tól kezdve nagyjából ugyanebben a tudós körben megszerveződött a finnek által kezdeményezett Folklore Fellows nemzetközi folkloristaszövetség „magyar tagozata”. Amikor ez 1911-ben megalakult, elnöke Sebestyén Gyula, főtítkára Bán Aladár lett. Miért nem a kiváló finn kapcsolatokkal rendelkező Vikár, aki végül is még a Folklore Fellows magyar tagjai között sem szerepelt soha? Amikor az első világháborút közvetlenül megelőző időben Sebestyén Gyula e csoportot nagyszabású mozgalommá kívánta fejleszteni, felmerült Vikár neve mint alelnöké,^{*} de ebből nem lett semmi. Sőt, a Folklore Fellows vidéki tagtörzso gyűlésein sem vett részt Vikár, ahol pedig például somogyi népköltési gyűjteménye is a jutalomkönyvek között szerepelt. Hivatali munkája tartotta-e távo!? Bán Aladár lett volna helyette Sebestyén bizalmi embere az „északi kapcsolatok” ügyében? Magával Sebestyén Gyulával lettek volna ellentétei? Nem tudjuk. Ám érdemes lenne megtudni Vikár háttérbe szorulásának (ha erről volt szó) valódi okait!

Szükség volna arra is, hogy végre szülessen egy „kritikai” kiadás *Kalevala*-fordításai-ból, mivel az egyes szövegek között vannak különbségek (sőt, még halála után is igazítottak, nem is akárhik, az ő fordításain). Levelezéséről sincs igazán pontos tudomásunk. Egy finnországi kutatás tárgya lehetne az ott még feltárható adatok összegyűjtése.

Mindehhez bibliográfiánk megadja a megfelelő kiindulást. Ezért is szorgalmaztuk összeállítását, megjelentetését. És azt sem kell letagadnunk, hogy az a megoldás, amelyet Terbócs Attila alakított ki, minőségileg jobb, mint az, amit eddigi néprajzi személyi bibliográfiáinkban megszoktunk. Reméljük, e sok munkát igénylő, korszerű megoldásnak is lesznek követői.

Voigt Vilmos

A szerkesztő megjegyzései

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy – nem csupán a bibliográfia műfaji sajátosságai okán – az általunk közreadott anyag nem teljes, nem is lehet az. Gyűjtőmunkámban felhasználtam korábbi bibliográfiákat, folyóirat-repertóriumokat, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának, az Országos Széchényi Könyvtárnak és a Néprajzi Múzeum könyv-

^{*} Lásd a mozgalom néphítyűjtésének szövegeit és dokumentumait bemutató, legutóbbi kiadványunk – Verebélyi Kincső (szerk.): *Néphit szövegek*. (Magyar népköltési gyűjtemény, 19.) Budapest, Magyar Néprajzi Társaság, 1998. – 358. lapján, e kötetben további Vikára is vonatkozó adatokkal.

tárának adatbázisát, valamint a folyamatosan gyűlő és ellenőrzött szakirodalmi utalásokat építettem be az adattárba, így e tekintetben remélhetjük, hogy az anyag legalábbis reprezentatív.

Vikár kiterjedt publikációs tevékenységet folytatott s szellemi mozgástere, érdeklődési köre korántsem volt szűknek mondható. Idős kori interjúiban, visszaemlékezéseiben rendre megnevezett több tucatnyi fővárosi folyóiratot és napilapot (*Bolond Istók, Borsszem Jankó, Budapesti Napló, Egyetértés, Fliegende Blätter, Hon, Magyar Hírlap, Magyarország, Nemzeti Hírlap, Urambátyám, Üstökös* stb.), melyeknek alkalmilag vagy huzamosabb ideig, többnyire álnéven munkatársa volt – ezeknek csak részleges áttekintésére jutott időm. A Magyar Tudományos Akadémia Kézirattárában őrzik Vikár jó néhány, döntően magyar és finn nyelvű írásának újságkivágatait, amelyek bibliográfiai beazonosítása a többnyire lénia menti kiollózás révén a rendelkezésemre álló időben (kevés kivétellel) kivihetetlennek bizonyult. Ezek azonban létező források: az újságcikkek felkutathatók, további adalékokkal szolgálhatnak, a kivágatok pedig felhasználhatók, s tudnia is kell róluk a kutatónak, ám bibliográfiánkban érthető módon csak itt, a bevezetésben kaphattak helyet. És akkor még nem szóltunk a szétszórtnak, több helyütt és nagy mennyiségben őrzött Vikár-kéziratokról.

A bibliográfia első részében Vikár írásait, fordításait, könyvismertetéseit közöljük. A tematikus egységeken belül időrendben követik egymást a tételek, többnyire rövidebb annotációval, a recenziók és hozzászólások feltüntetésével. Az ezt követő részben a Vikárról szóló írások kaptak helyet, amelyek besorolása a szerzők neve szerinti betűrendet, illetve azon belül a kronológiai sorrendet követi. A melléklet az anyagban való tájékozódást segíti, a szokásos mutatókkal, ám tárgymutató nélkül. Ez utóbbit egyrészt a bibliográfia részletes tematikai tagolása tette feleslegessé, másrészt pedig a több témát is érintő Vikár-írók a fejezetek végén elhelyezett tematikai utalásrendszerrel megtalálhatóak.

Szándékosan nem végeztem válogatást a kötet összeállításakor, úgy vélvén, maga a bibliográfia is kutatandó, értelmezendő, számos – a bibliográfus számára akár beláthatatlan – szempont szerint alkalmazható forrás. E tekintetben a bibliográfus kezében nem lehet eszköz a közlésre érdemes és érdemtelen, felhasználható és felhasználhatatlan források körének meghatározása – természetesen az ésszerűség diktálta határokon belül maradva. Más szempontból: válogatott bibliográfiát csak Vikár teljes életművének ismeretében, egy majdani életrajz háttérében állíthatnánk össze; a most kézben tartott anyag voltaképpen kiegészítendő, további rejtőző adatokhoz vezető nyersanyag. Teljes közreadása – vállalván az esetenkénti látszólagos aránytalanságot is – egy reménybeli jövődőt célul szolgál, ahogy arra Voigt Vilmos bevezetőjében már utalt: egy Vikár-életrajz kidolgozásához egybegyűjtve megtalálható itt az életére, tudományos tevékenységére, munkásságának mozgatórugóira, érdeklődésére és annak változásaira utaló valamennyi általam fellelt forrás. A bibliográfia összeállításakor ez a szempont szolgálhatott egyedüli zsinórmértékemül.

Vikár Béla-bibliográfia

Bibliográfiák

1. Vikár Béla költői munkái. In VIKÁR BÉLA: *Magyarázatok a Kalevalához*. Budapest, La Fontaine Irodalmi Társaság, 1935. [→ 59.] 121–122.
2. FIOLA PÁL (összeáll.): *Vikár Béla. Bibliográfia az 1969. április 19–20-i emlékünnepe alkalmából*. Kaposvár, Palmiro Togliatti Megyei Könyvtár, [1969]. 13 p., ill.
3. JÁVORI JENŐ (összeáll.): *A finnugor népek irodalmának bibliográfiája*. Budapest, Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, 1975. 631 p.

Vikár Béla irodalmi munkássága

Folyóirat-szerkesztés

4. *Fővárosi Gyorsíró* 7 (1886–1887)
  - Szerkesztő VIKÁR BÉLA.
5. *Gyorsírási Lapok* 25 (1886–1887), 26 (1887–1888), 27 (1888–1889), 28 (1889–1890), 29 (1890–1891), 30 (1891–1892), 31 (1892–1893)
  - Szerkesztő VIKÁR BÉLA.
6. *Somogy-Kaposvári Magyar Nép Naptár [...]-ik Évre* (1892) [1891]
  - Szerkesztő IFJ. TATÁR PÉTER [= VIKÁR BÉLA].
7. *Budapesti Gyorsíró* 4 (1891–1892) 1
  - Szerkesztő VIKÁR BÉLA.
8. *Élet* 2 (1892), 3 (1893), 4 (1894), 5 (1894–1895)
  - Szerkesztő KATONA LAJOS és VIKÁR BÉLA, a 2 (1892) 10. számtól VIKÁR BÉLA és SÁRMAI JÓZSEF, a 4 (1894) 6. számtól VIKÁR BÉLA, az 5 (1894–1895) 27. számtól ACZÉL ENDRE, LENKEI HENRIK és VIKÁR BÉLA.
9. *Westöstliche Rundschau* 2 (1895)
  - Szerkesztő VIKÁR BÉLA.
10. *Budapesti Gyorsíró* 16 (1903–1904) [1904] 7–10
  - Szerkesztő VIKÁR BÉLA.
11. *Gyorsírási Lapok* 42 (1903–1904), 43 (1904–1905), 44 (1905–1906), 45 (1906–1907), 46 (1907–1908), 47 (1908–1909) 1–2
  - Szerkesztő VIKÁR BÉLA.
12. *Túrán* (1917), *Túrán* (1918)
  - Szerkesztő VIKÁR BÉLA; az (1918) évfolyamtól főszerkesztő TELEKI PÁL, szerkesztő BÁNFFY MIKLÓS, NÉMETH GYULA, PRINZ GYULA, F. TAKÁCS ZOLTÁN, VIKÁR BÉLA és ZICHY ISTVÁN.
13. *Az Országos Néptanulmányi Egyesület Évkönyve* (1943) [1944]
  - Szerkesztő VIKÁR BÉLA.

Sorozatszerkesztés

14. (Országgyűlési könyvtár, 1–6.) Budapest, Franklin, 1903.
  - Szerkesztő FAYER GYULA és VIKÁR BÉLA.

- A sorozatban megjelent kötetek: KENEDI GÉZA: *A magyar sajtójog úgy amint életben van.* (Országgyűlési könyvtár, 1–2.) Budapest, Franklin, 1903. 208 p. • MATLEKOVITS SÁNDOR: *Gazdasági viszonyunk Ausztriával. I. Az első gazdasági kiegyezés.* (Országgyűlési könyvtár, 3.) Budapest, Franklin, 1903. 63 p. • BALOGH ARTHUR: *Az osztrák alkotmány köréből. A birodalmi képviselőletről szóló alaptörvény 14. §-a.* (Országgyűlési könyvtár, 4.) Budapest, Franklin, 1903. 86 p. • GRECSÁK KÁROLY: *A választási bíráskodás a gyakorlatban. Az 1899:15 tcz. magyarázata.* (Országgyűlési könyvtár, 5–6.) Budapest, Franklin, 1903. 375 p.

Néprajz

- VIKÁR BÉLA: Néprajzi tárgyak gyűjtése a millenniumra. *Ethnographia* 4 (1893) 4–6:85–93.
  - Az optimális tudományos tárggyűjtés keretei (a gyűjtésbe bevonandó vidékek, nemzetiségek, tárgytípusok stb.).
- VIKÁR BÉLA: Titkári jelentés. *Ethnographia* 4 (1893) 4–6:137–140.
  - A Magyar Néprajzi Társaság működése, felolvasóülései, az *Ethnographia* helyzete.
  - A Magyar Néprajzi Társaság 1893. április 22-ei közgyűlésén előterjesztett jelentés.
- VIKÁR BÉLA: A Nemzeti Múzeum néprajzi gyűjteményeinek új gyarapodása. *Ethnographia* 4 (1893) 10–12:328–330.
- [VIKÁR BÉLA]: Titkári jelentés. *Ethnographia* 5 (1894) 2:149–151.
  - A Magyar Néprajzi Társaság működése, anyagi forrásai, felolvasóülései, az *Ethnographia* helyzete.
  - A Magyar Néprajzi Társaság 1894. április 4-ei közgyűlésén előterjesztett jelentés.
- VIKÁR BÉLA: Titkári jelentés. *Ethnographia* 6 (1895) 4:337–340.
  - A Magyar Néprajzi Társaság szerepe a változó korban, változások a társaság vezetésében (lemondása a főtitkári tisztról), felolvasóülések, az *Ethnographia* helyzete.
  - A Magyar Néprajzi Társaság 1894. április 4-ei közgyűlésén előterjesztett jelentés.
- V.[IKÁR] B.[ÉLA]: Német szó az Akadémiában. *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 18:11.
  - A Magyar Néprajzi Társaság 1895. május 11-ei közgyűlése; THIRING GUSZTÁVNÉ (hienc népdalok), JANKÓ JÁNOS (balatoni éjjeli halászat) és KOLUMBÁN SAMU (Hunyad vármegyei hóstátiak) előadásai.
- VIKÁR BÉLA: – – főtitkár évi jelentése. *Ethnographia* 8 (1897) 4:327–333.
  - A millenniumi ünnepségek, a Magyar Néprajzi Társaság működése, felolvasóülések, a tagság rohamos gyarapodása.
  - A Magyar Néprajzi Társaság 1897. május 11-ei közgyűlésén előterjesztett jelentés.
- R –A [= VIKÁR BÉLA]: Magyar néprajzi múzeum. *Nemzet* 17 (1898. június 16.) 165:1.
  - A megnyílás előtt álló Magyar Néprajzi Múzeum kapcsán az etnográfia jelentősége, a múzeum célja és anyaga.

23. VIKÁR BÉLA: A Magyar Néprajzi Muzeum. *Pesti Napló* 49 (1898. június 16.) 165:1–3.
24. VIKÁR BÉLA: A M. Nemzeti Múzeum néprajzi tára. *Ethnographia* 9 (1898) 4:260–281., ill.
25. VIKÁR BÉLA: Folklór. *Somogy* 18 (1990) 1:26–28.
  - A Magyar Nemzeti Múzeumon belüli folklórszakosztály alapítására vonatkozó terv méltatása, kapcsolatosan a mindennapjainkat behálózó folklórjelenségek.
  - Az 1914–1918 közötti szöveget közreadta SCHELKEN PÁLMA.

Lásd még: 46. • Magyar Folklórtársaság alapításának szükségessége.

Népek, tájak, régiók

Magyarország

26. VIKÁR, BÉLA V.: Bácsádom und die slowakischen Komitate. *Pester Lloyd* 64 (1917. december 9.) 303 r. k.:7–8.
  - A Felvidék etnikai története, a pannóniaiavar–palóc kontinuitásmélet nyelvészeti bizonyítékai.
27. VIKÁR BÉLA: Szepességi kistükör. (Bevezetésül). In SZEPESI N. VILMOS: *Az ősi Szepesség*. Budapest, Singer és Wolfner, 1943. 9–26.
  - A Szepesség rövid művelődéstörténete, két szepességi származású notabilitás: HUNFALVY PÁL és LINDNER ERNŐ.

Finnország

28. VIKÁR BÉLA: Finnországi tanulmányutam. *Ethnographia* 1 (1890) 5:231–245.
  - A Magyar Néprajzi Társaság 1890. március 15-ei felolvasóülésén megtartott előadás.
29. VIKAR, BELA: Ueber meine Studienreise in Finnland. *Ethnologische Mitteilungen aus Ungarn* 2 (1891) 2–5:61–65.
  - A Magyar Néprajzi Társaság 1890. március 15-ei felolvasóülésén megtartott előadás.
  - További megjelenése: VIKÁR, BÉLA: Über meine Studienreise in Finnland. *Acta Ethnographica* 27 (1978) 1–4:219–222.
30. V.[IKÁR] B.[ÉLA]: A finn diákok. *Vasárnapi Ujság* 53 (1906) 22:351–352.
  - A fiatalság kiemelt szerepe a finn nemzeti műveltség alakításában.
31. VIKÁR BÉLA: Téli utazás Finnországba. Néhány lap útinaplómból. *Turán* 13 (1930) 1–4:22–26.
  - 1928. február–márciusi finnországi utazása, előadókörútja; benne VEIKKO ANTERO KOSKEN-NIEMI egy versének fordítása.

Észtország

32. VIKÁR BÉLA: Kedves ősi rokonaink: az észtek. *Magyar Nemzet* 3 (1940. március 13.) 59:9.
 • Észt nyelv, magyar-észt kapcsolatok, észt nemzeti törekvések.

Kaukázus

33. V.[IKÁR], B.[ÉLA]: Une tribu turque inconnue. *Turán* (1917) 1:58–59., 1 t., ill.
 • Dagesztáni avarok jellemzése, nyelvi különállásuk a környező lezgektől.
34. VIKÁR BÉLA: A kaukázusi hunnok. *Budapesti Hírlap* 40 (1920. január 11.) 10:5–6.
 • A dagesztáni avarok fizikai antropológiája, nyelve, néptörténete.

Lásd még: 12. • *Turán* című folyóirat szerkesztése.

Népművészet

Lásd: 355. • VISKI KÁROLY népművészeti munkájának fordítása.

Ősvallás, néphit

35. VIKÁR BÉLA: Kötéllopás. Fára mászás. *Ethnographia* 1 (1890) 6:308.
 • Szerelmi varázslás Kutason.
36. VIKÁR BÉLA: Vadászati hagyományok a finneknél. *Ethnographia* 3 (1892) 6:271–280., ill.
 • Finn medvevadász-varázslatok, kapcsolatosan rokon nyelvi egyezések utalásai a finnugor ősvallásra MATTI VARONEN műve (*Suomen kansan muinaisia taikoja. I. Metsästy-Taikoja.* Helsingissä, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1891.) alapján.
 • A Magyar Néprajzi Társaság 1892. május 28-ai felolvasóülésén megtartott előadás.
37. V.[IKÁR] B.[ÉLA]: Szampo. *Turán* (1917) 8–9:405–406.
 • A finn csodamalom (*sampo*) és a székely pénzmalom hagyománya.
38. VIKÁR BÉLA: A szampó rejtélye. *Magyar Nyelvőr* 62 (1933) 1–2:3–11.
 • A finn csodamalom (*sampo*) hagyományának szimbolikus értelmezése, EEMIL SETÄLÄ kutatásainak fényében.
39. VIKÁR BÉLA: A finn szampó magyar visszhangja. Vagy: Mi van a „Székely fonó” hátterében? In BEKE ÖDÖN–BENEDEK MARCELL–TURÓCZI-TROSTLER JÓZSEF (szerk.): *Emlékkönyv Balassa Józsefnek, a Magyar Nyelvőr szerkesztőjének, 70. születése napjára.* Budapest, Ranschburg, 1934. 166–170.
 • A finn csodamalom (*sampo*) és a székely pénzmalom hagyománya.
 Hsz.: ERDŐDI JÓZSEF: Magyar szampó. *Szegedi Füzetek* 2 (1935) 195–210, 226., bibl. a jegyz.; deutsche Zusammenfassung

Lásd még: 57. • A Kalevala mint adalék a finnugor ősvalláshoz.
 60. • Vogul imádság.
 61. • Debreceni ráolvasás.
 106–107. • A *regös, orvos és javas* szavak értelmezése.
 290. • Finn ráolvasások.

Népköltészet

40. VIKÁR BÉLA: Somogyi tanulmányútamról. *Ethnographia* 2 (1891) 3–4:118–123.
 • A Magyar Néprajzi Társaság 1890. november 29-ei felolvasóülésén megtartott előadás.
41. VIKÁR BÉLA: A néprajz és a tanítók. *Néptanítók Lapja* 29 (1896) 53:4–5.
 • Buzdítás a néphagyományok, különösen a népköltészet gyűjtésére.
42. VIKÁR BÉLA: Somogymegye népköltése. *Ethnographia* 10 (1899) 1:25–34.
 • Főként csökölyi és kaposmérői balladák, betyárballadák, katonadalok.
43. VIKÁR BÉLA: Népdallam-gyűjtésemről. *Zenelap* 13 (1899) 27–28:2–3.
 • Fonográfós népköltészeti gyűjtőmunkájának védelme, reflexióként a *Zenelap* egy korábbi cikkére (→ 441.).
44. VIKÁR BÉLA: Phonographfal gyűjtött népköltési adalékok. *Ethnographia* 11 (1900) 3:121–130., ill., kotta
 • Kolozs, Borsod, Heves, Csongrád és Somogy vármegyei népköltészeti alkotások.
 • A dallamokat lejegyezte KERESZTY ISTVÁN.
45. VIKÁR BÉLA: Hangok a vetésből. *Pestvármegye* 1 (1900) 15:1–2.
 • A gabona, vetés és aratás a magyar népköltészetben, a népi műveltségben.
46. VIKÁR BÉLA: A magyar folklóre. *Budapesti Napló* 6 (1901. február 1.) 32:1–2.
 • A nemzeti műveltség, ezen belül a népköltészet jelentősége, gyűjtésének közelmúltbeli története (KÁLMÁNY LAJOS); a modern szövegközlési módszerek meghonosításának, s az ezt irányítandó Magyar Folklórtársaság alapításának szükségessége.
47. VIKÁR BÉLA: Élő nyelvemlékek. *Néprajzi Értesítő* 2 (1901) 8:131–142.
 • Fonográfós népköltészeti gyűjtéseinek története és szempontjai.
 • A Magyar Néprajzi Társaság 1901. október 16-ai felolvasóülésén megtartott előadás.
 • Különlenyomata: VIKÁR BÉLA: *Élő nyelvemlékek*. Budapest, Hornyánszky, 1901. 14 p.
48. VIKÁR BÉLA (szerk.): *Somogymegye népköltése*. (Magyar népköltési gyűjtemény, új folyam 6.) Budapest, Kisfaludy-Társaság, 1905. XII, 472 p., ill., kotta, bibl. a jegyz.
 • Gyűjtötte, szerkesztette és jegyzetekkel ellátta VIKÁR BÉLA; az előszót (Előszó. V–VIII.) VARGHA GYULA, illetve (Bevezetés. IX–XII.) VIKÁR BÉLA írta; a dallamokat KERESZTY ISTVÁN jegyezte le.
 Ism.: *Budapesti Gyorsíró* 13 (1904–1905) [1905] 7 mell.:2. • HORGER ANTAL. *Magyar Nyelvőr* 34 (1905) 6:332–333. • PETRÁSSZEVICH GÉZA. *Alkotmány* 10 (1905. március 23.) 71:1–2. • SEP-RÓDI JÁNOS. *Erdélyi Múzeum* 23 (1906) 2:150–166., bibl. a jegyz.

49. VIKÁR BÉLA (szerk.): *A magyar népköltés remekei. I. Szerelmi dalok. II. Balladák, románczok stb.* Budapest, Lampel, [1906]. (Remekírók képes könyvtára.) XXXVIII, 289 p., 11 t. + 319 p., 9 t., ill., bibl. a jegyz.
  - Szerkesztette és az előszót (A magyar népköltésről. V–XXXVIII.) írta VIKÁR BÉLA. Ism.: *Ethnographia* 19 (1908) 3:169–170.
50. VIKÁR, BÉLA: Le recueil phonographique des chansons populaires en Hongrie. *Ethnologische Mitteilungen aus Ungarn* 9 (1907) 4:5–8.
  - Fonográfus népköltészeti gyűjtéseinek története.
  - Az *Ethnologische Mitteilungen aus Ungarn* ezen füzete egyben az *Ungarische Musikologie* 1 (1907) 1–2. száma is.
  - További megjelenése: VIKÁR, BÉLA: Le recueil phonographique des chansons populaires en Hongrie. *Acta Ethnographica* 27 (1978) 1–4:219–222.
51. VIKÁR BÉLA: Analógiás hatások a népköltésben. *Magyar Nyelvőr* 50 (1921) 3–4:44–47., 5–6:75–79., 9–10:139–142., bibl. a jegyz.
  - A népköltés nyelvi asszociációs mechanizmusa; szövegértelmezési kísérletek.
52. VIKÁR BÉLA: Folklór 1. Gyarmathy Zsigáné esete a folklórral. *Magyar Hirlap* 43 (1933. május 14.) 109:11.
  - Anekdotikus beszámoló kalotaszegi népköltészeti gyűjtéséről, TAMÁS KATA budapesti tartózkodásáról.
53. VIKÁR BÉLA: Folklór 2. A folklór ősforrásainál. (Székelyföldi emlékek). *Magyar Hirlap* 43 (1933. május 28.) 120:9.
  - Anekdotikus beszámoló énlakai népköltészeti gyűjtéseiről; a korai honi folklorisztika esztétizáló szemléletének kritikája; a folklóralkotások élete (közösségi/egyéni jelleg, variabilitás, Petőfi-vers folklorizációja).
54. VIKÁR BÉLA: Folklór 3. Megkerül Ujj Péter. Nem kerülnek meg az iratok. *Magyar Hirlap* 43 (1933. július 2.) 147:15.
  - A Szücs Marcsa-népballada vándorlása és a népdalok szilvamotoívuma.
55. VIKÁR BÉLA: Erdélyi út a fonográffal. In GUNDA BÉLA (szerk.): *Emlékkönyv Kodály Zoltán hatvanadik születésnapjára*. Budapest, Magyar Néprajzi Társaság, 1943. 88–96.; deutsche Zusammenfassung
  - A fonográfus népköltészeti gyűjtés kezdetei, anekdotikus beszámoló kalotaszegi és énlakai gyűjtőútjairól.

Lásd még: 28–29. • Finnországi (karéliei) népköltészeti gyűjtőút.
 37, 39. • Pénzmalom (csodamalom) a székely népköltészetben.
 70. • Népköltészeti alkotások variálódása.
 128. • Finn népköltészet.
 214. • A gyorsírással népköltészeti gyűjtés szempontjai.

Kalevala, Kalevipoeg

56. VIKÁR BÉLA: A Kalevi-poegről. *Irodalmi Lapok* 1 (1884) 2:18–19.
57. VIKÁR BÉLA: Kalevalai tanulmányok, vonatkozással a magyar ősvallásra. *Ethnographia* 12 (1901) 2:49–56., 3:97–104., 7:296–307., 9:385–396., bibl. a jegyz.
- A Kalevala mint adalék a finnugor ősvalláshoz.
  - Kiegészítő jegyzetekkel ellátta MUNKÁCSI BERNÁT.
  - Különlenyomata: VIKÁR BÉLA: *Kalevalai tanulmányok, vonatkozással a magyar ősvallásra*. Budapest, Hornyánszky, 1901. 43 p., bibl. a jegyz.
58. VIKÁR, BÉLA: Kalevala-käännökseni vaiheista. *Kalevalaseuran Vuosikirja* 9 (1929) 211–223.
59. VIKÁR BÉLA: *Magyarázatok a Kalevalához*. Budapest, La Fontaine Irodalmi Társaság, 1935. 122 p., bibl. 121–122.
- Az előszót (Kalevala. 3–13.) KOSZTOLÁNYI DEZSŐ, az utószót (Az újjászületett száz éves Kalevala. 113–116.) BALASSA IMRE írta; a függelékben ZEMPLÉNI ÁRPÁD VIKÁR BÉLÁHOZ írt levele (119–120.) és VIKÁR irodalmi jellegű írásainak lajstroma (→ 1.) található.
- Ism.: BÁN ALADÁR. *Turán* 18 (1935) 1–4:57–58.

Lásd még: 126. • BUDENZ JÓZSEF és a Kalevala.
 139. • A Kalevala fordításának háttere.
 276–303, 478. • Kalevala-fordítások.
 278, 282–285, 289, 293–294. • Előszavak a Kalevalához.
 327–328, 331. • Kalevipoeg-fordítások.

Imádság, ráolvasás

60. MUNKÁCSI BERNÁT DR.–VIKÁR B.[ÉLA]: Vogul imádság. (A világügyelő férfin, mir-susnê-xum (a Nap) Tarêm-pi' (Isten-fi) igézete Nax'sém-vol' faluban.) *Ethnographia* 2 (1891) 1:29–32.
61. VIKÁR BÉLA: Egy régi magyar ráolvasás. *Magyar Nyelvőr* 28 (1899) 5:208–210.
- 17. századi debreceni ráolvasás.

Lásd még: 290. • Finn ráolvasások.

Népmese

62. VIKÁR BÉLA: Szöllösi Pál meg a róka. Mese. *Ethnographia* 11 (1900) 9:419–421.
- Felsőszentmártoni mese.

Proverbium

Lásd: 117–120, 267. • Proverbium-értelmezések.

Népballada

63. VIKÁR BÉLA: Népballadánk összegyűjtéséről. *Ethnographia* 7 (1896) 6:441–447.
 • A magyarországi népballada-gyűjtési és -közlési gyakorlat elégtelensége, kritikai kiadványok szükségessége.
64. VIKÁR BÉLA: Kőmives Kelemen. *Erdély Népei* 4 (1901) 2:31.
 • A népballada énlakai változata.
65. VIKÁR BÉLA: Egy ismeretlen székely népballada. *Vasárnapi Ujság* 50 (1903) 3:39.
 • A népköltészeti alkotások vándorlása, variálódása; *A három királylány* népballada Udvarhely vármegyei változata.
66. VIKÁR BÉLA: A „Szűcs Marcsa” balladáról. *Ethnographia* 16 (1905) 5:273–290., bibl. a jegyz.
 • A mezőcsáti parasztköltő, UJJ PÉTER balladájának vándorlása és variálódása.
67. VIKÁR BÉLA: Újabb adatok Szűcs Marcáról. *Ethnographia* 16 (1905) 6:337–345.
68. VIKÁR BÉLA: Szűcs Marcsa népballadánk eredete. *A Borsod-Miskolci Közművelődési és Muzeum-Egyesület Évkönyve* (1905–1906) [1906] 5–48., bibl. a jegyz.
69. VIKÁR, BÉLA: Das Lied von der Marie Szűcs. *Journal de la Société Finno-Ougrienne* 23 (1906) 10:1–20.
70. VIKÁR BÉLA: A Julia szép leány népballadánk problémája. *Ethnographia* 49 (1938) 3–4:315–327., bibl. a jegyz.; deutsche Zusammenfassung
 • A népköltészeti alkotások variálódásának vizsgálati módszerei OSKAR KALLAS munkája (→ 363.) kapcsán.
 • A Magyar Tudományos Akadémia 1938. november 7-ei osztályülésén megtartott előadás.

Lásd még: 42. • Somogy vármegyei balladák, betyárballadák.
 49. • Népballadák.
 54. • A Szűcs Marcsa-népballada vándorlása.

Népdal, szokásköltészet

71. VIKÁR BÉLA: Népköltési adalékok. I. Somogyból. *Ethnographia* 2 (1891) 5:222–226.
 • Jutai gulyásdalok.
72. VIKÁR BÉLA: Mezei virágok. *Pestvármegye* 1 (1900) 2:1–2.
 • Bugaci pásztordalok.
73. VIKÁR BÉLA: A népdal-kérdéshez. *Nyírvidek* 21 (1900) 48:1.
 • Népdalszövegek értelmezési lehetőségei, reflexióként SZABÓ LAJOS cikkére (→ 580.).
 Hsz.: PÁFRÁNY (SZABÓ LAJOS): Válasz Vikár Béla úr cikkére. *Nyírvidek* 21 (1900) 48:1–2.

74. VIKÁR BÉLA: A Szentiváni Ének. *Budapesti Hirlap* 21 (1901. június 28.) 175:1–4.
Hsz.: HERMAN OTTÓNÉ: A Szent Iváni Ének. *Budapesti Hirlap* 21 (1901. június 30.) 177:5.; VIKÁR reflexiója → 75.
75. VIKÁR BÉLA: A két szem szilva. *Magyar Nyelvőr* 30 (1901) 7:338–340.
• Szilvaszimbólum a magyar népdalban.
• Reflexió HERMAN OTTÓNÉ hozzászólására (→ 74.).
76. VIKÁR BÉLA: A szentiváni ének. *Magyar Nyelvőr* 30 (1901) 8:353–363., 9:401–414., 10:449–459., 11:497–503.
Hsz.: HERMAN OTTÓNÉ: Még egy szó a Szentiváni énekhez. *Magyar Nyelvőr* 30 (1901) 8:436–437.
77. VIKÁR BÉLA: A népdal titkai. *Vasárnapi Ujság* 53 (1906) 14:218–219.
• A lírai alkotások dominanciája a magyar népköltészeti anyagban; Petőfi-versek folklorizációja.
• A kaposvári Berzsenyi Dániel Társaságban megtartott előadás.
78. VIKÁR BÉLA: A regös ének. *Magyar Nyelvőr* 25 (1906) 3:97–107., 4:155–162., 6:245–263., 8:351–357.
• A Magyar Nyelvtudományi Társaság 1906. április 18-ai felolvasóülésén megtartott előadás.
• Különlenyomata: VIKÁR BÉLA: *A regös ének*. (Nyelvészeti füzetek, 39.) Budapest, Athenaeum, 1907. 63 p., bibl. a jegyz.
79. VIKÁR BÉLA: Nótafák. *Bácska* 29 (1906) 92:1–3.
• A zombori Szabad Líceumban megtartott előadás részlete.
80. VIKÁR BÉLA: Kuruc emlékek. *Budapesti Hirlap* 27 (1907. március 10.) 60:31–33.
• Kurucdalok.
81. VIKÁR BÉLA: Ispiláng, ispilángi rózsa. *Magyar Nyelvőr* 36 (1907) 7:289–295., 8:342–348., 10:445–450., bibl. a jegyz.
• Egy játékdal szövegének variálódása és vándorlása.
• A Magyar Nyelvtudományi Társaság 1907. február 19-ei felolvasóülésén megtartott előadás.
82. VIKÁR BÉLA: A makranczos hölgy, vagy az „ódalgazda”. *Ethnographia* 21 (1910) 1:38–42.
• A megcsalt férj népdalszüzséjének elterjedése.
83. VIKÁR BÉLA: Ősköltésünk élő emlékei. Jelentés újabb gyűjtéseimről. *Ethnographia* 21 (1910) 2:65–82, 3:129–138, 4:201–210., bibl. a jegyz.
• Székely és dunántúli regös énekek, karácsonyi énekek vizsgálata.
• A Magyar Néprajzi Társaság 1910. február 22-ei felolvasóülésén megtartott előadás.
• A 2–3. közlemény (3:129–138. és 4:201–210.) címe: Ősköltésünk élő emlékei.
84. VIKÁR BÉLA: A székely népköltésről. *Akadémiai Értesítő* 23 (1912) 2:87–96., bibl. a jegyz.
• A Dunántúl és a Székelyföld lírai népköltészete közötti egyezések
• A Magyar Tudományos Akadémián 1912. január 8-án megtartott akadémiai székfoglaló részlete.

85. VIKÁR BÉLA: A versközi hangképletekről. *Akadémiai Értesítő* 26 (1915) 11:585–598.
  - A magyar népdal ritmikája, fonológiája.
  - A Magyar Tudományos Akadémia 1915. október 4-ei osztályülésén megtartott előadás.
 Hsz.: VÁRÓ GEDEON: A versközi hangképletekről [...]. *Magyar Nyelvőr* 45 (1916) 9–10:412.; VIKÁR reflexiója → 86.
86. VIKÁR BÉLA: Versközi hangképletek. *Magyar Nyelvőr* 46 (1917) 1–2:58.
  - A magyar népdal ritmikája, fonológiája.
  - Reflexió VÁRÓ GEDEON hozzászólására (→ 85.).
87. VIKÁR BÉLA: Here höss. *Magyar Nyelvőr* 48 (1919) 3–4:90–91.
  - Somogy vármegyei táncszó értelmezése.
88. VIKÁR BÉLA: A here höss hangképlethez. *Magyar Nyelvőr* 49 (1920) 1–3:35–36.
  - Eddei táncszó, korábbi cikke (→ 87.) kapcsán.
89. VIKÁR, BÉLA: Suomalaisen ja unkarilaisen kansanrunouden mittarakenne. *Kalevala-seuran Vuosikirja* 4 (1924) 153–178., bibl. a jegyz.
90. VIKÁR BÉLA: A magyar nemzeti versidomról. *Magyar Csillag* 3 (1943) 11:681–685., 16:214–224., bibl. a jegyz.
  - A magyar népdal ritmikája.
  - A második, folytatólagos közlemény (16:214–224.) címe: Hangsúly és ritmus.

Lásd még: 54. • Népdalok szilvamotívuma.
 106. • A *regős* szó értelmezése.
 109. • A *nótafa* szó értelmezése.
 116. • Az *ének, dal, reg, nóta* és *nótafa* szavak története.
 130. • ENDRÓDI SÁNDOR kurucnótái.
 309, 318, 323, 325–326. • Finn népdalok fordításai.
 349. • Avar népdal fordítása.

Etnográfus-életrajzok

91. V.[IKÁR] B.[ÉLA]: Hunfalvy Pál. *Élet* 1 (1891) 11–12:405.
92. V.[IKÁR] B.[ÉLA]: Halász Ignác és lappföldi tanulmányai. *Vasárnapi Ujság* 48 (1901) 42:682, 684–685., ill.
93. VIKÁR BÉLA: Jankó János. 1868–1902. *Vasárnapi Ujság* 49 (1902) 31:494–495., ill.
94. VIKÁR BÉLA: A Virittájä ünnepe. *Magyar Nyelvőr* 43 (1914) 7:316–319.
  - EEMIL SETÄLÄ, az öt köszöntő *Virittájä*-szám kapcsán.
95. VIKÁR, BÉLA: Harry Jannsen Ungaris. *Eesti Kirjandus* 24 (1930) 11:531–534., 1 t., ill.

96. VIKÁR BÉLA: Bernát, az orosz kém. *Szegedi Füzetek* 1 (1934) 7–12:308–313, 320.; deutsche Zusammenfassung
• Anekdotá MUNKÁCSI BERNÁTról.
97. VIKÁR BÉLA: Az észť Harry Jannsen Magyarországon. *Turán* 23 (1940) 2:67–69.
98. VIKÁR BÉLA: Megemlékezés Hunfalvy Párlól. *Az Országos Néptanulmányi Egyesület Évkönyve* (1943) [1944] 3–6.

Lásd még: 27. • HUNFALVY PÁL.
46. • KÁLMÁNY LAJOS.
52. • GYARMATHY ZSIGÁNÉ.
125. • KUUN GÉZA.
180. • MUNKÁCSI BERNÁThoz írt verse.

Nyelvészet

99. VIKÁR BÉLA: Jelentés fogolytábori tanulmányaimról. *Akadémiai Értesítő* 27 (1916) 12:702–712., bibl. a jegyz.
• Grúz nyelvészeti kutatásai a kenyérmezei fogolytáborban, a RUSZTAVELI-mű (→ 353.) fordításának háttérében.
• A Magyar Tudományos Akadémia 1916. október 23-ai osztályülésén megtartott előadás.
100. V.[IKÁR] B.[ÉLA]: A finn nyelvészet munkaterve. *Magyar Nyelvőr* 64 (1935) 1–3:34–35.

Nyelvtörténet

101. VIKÁR BÉLA: A hun-magyar írás vagy rovás-írás. *Székely-Udvarhely* 9 (1903) 68:2., 69:1–2., 70:1–2., 71:1., 72:1–2., ill.
• Különlenyomata: VIKÁR BÉLA: *A hun-magyar írás vagy rovás írás. Három eredeti írásrajzzal.* Székelyudvarhely, Betegh, 1903. 16 p., ill.
102. VIKÁR BÉLA: A pannóniai avarok nemzetisége. *Magyar Nyelv* 12 (1916) 5:207–210.
• A pannóniai avarság nyelvi emlékei, reflexióként GOMBOCZ ZOLTÁN kritikájára (→ 588.).
103. VIKÁR, BÉLA: Suomi ja unkari sukukielinä sekä osana eurooppalaisesta kieliperheestä. *Suomalainen Suomi* 14 (1931) 32–40.

Lásd még: 26. • Pannóniaiavar–palóc kontinuitáselmélet nyelvészeti bizonyítékai.
32. • Észť nyelv.
33–34. • Dagesztáni avar nyelv.

Szótörténet

104. VIKÁR BÉLA: Gyám, gyámol, gyámolít. *Magyar Nyelvőr* 26 (1897) 2:72–73., bibl. a jegyz.
105. VIKÁR BÉLA: Hiu, ház héja. *Magyar Nyelvőr* 26 (1897) 3:127.
106. VIKÁR BÉLA: Regös. *Magyar Nyelvőr* 28 (1899) 3:97–102., bibl. a jegyz.
107. VIKÁR BÉLA: Orvos és javas. *Magyar Nyelvőr* 28 (1899) 4:174–175.
108. VIKÁR BÉLA: Döreg. *Magyar Nyelvőr* 29 (1900) 8:376.
  - A modern szóalkotás elítélő hangvételű kritikája.
109. VIKÁR BÉLA: Nótafa. *Magyar Nyelvőr* 30 (1901) 1:43–44.
110. VIKÁR BÉLA: Elvenni valakit [...]. *Magyar Nyelvőr* 31 (1902) 2:103.
111. VIKÁR BÉLA: Czinkus, czintus. *Magyar Nyelv* 2 (1906) 5:233.
112. VIKÁR BÉLA: Rutafa. *Magyar Nyelvőr* 36 (1907) 2:85.
113. VIKÁR BÉLA: Közél. *Magyar Nyelvőr* 39 (1910) 4:178–179.
114. VIKÁR BÉLA: Derül-borul. *Magyar Nyelv* 6 (1910) 6:268–269., bibl. a jegyz.
115. V.[IKÁR] B.[ÉLA]: Csuvas – lófő. Lófő et čuvas. *Turán* (1917) 8–9:402–405.
  - A dagesztáni avar čuvas és a székely lófő szavak összevetése.
  - Kétnyelvű (magyar–francia).
116. VIKÁR BÉLA: Szent István-kori magyar költészetünk. *Prágai Magyar Hírlap* 17 (1938. augusztus 28.) 196:5.
  - Az ének, dal, reg, nótá és nótafa szavak története.

Szólások, idiómák

117. VIKÁR BÉLA: Egy követ fuj. *Magyar Nyelvőr* 26 (1897) 3:126.
118. VIKÁR BÉLA: Örve alatt. *Magyar Nyelvőr* 30 (1901) 8:434–435.
119. VIKÁR BÉLA: Eben gubát cserél. *Magyar Nyelv* 2 (1906) 2:90–91.
120. VIKÁR BÉLA: A műveltségtörténeti szólásokhoz. *Magyar Nyelvőr* 48 (1919) 5–6:143–144.

Földrajzi nevek

121. VIKÁR BÉLA: Hogy lesz a cívisből bika. *Magyar Nyelvőr* 26 (1897) 4:175.
  - A debreceni Arany Bika szálló névtörténete.
122. VIKÁR BÉLA: A Balaton neve. *Balatoni Évkönyv* 1 (1921) 160–163.

Nyelvészéletrajzok

123. VIKÁR BÉLA: Szarvas Gábor élete. *Magyar Nyelvőr* 24 (1895) 11:482–488.
124. VIKÁR BÉLA: Budenz-émlék. *Ünnepi beszéd Budenz Józsefnek 25 éves működése jubileumán, volt tanítványai nevében elmondotta: – –.* Budapest, Athenaeum, 1901. 16 p.
125. VIKÁR BÉLA: Gróf Kuun Géza. 1837–1905. *Vasárnapi Ujság* 52 (1905) 16:241–242., ill.
126. VIKÁR BÉLA: Budenz és a Kalevala. *Magyar Nyelvőr* 65 (1936) 3–6:67–69.
127. VIKÁR BÉLA: *Szinnyei Józsefről.* (A finn-magyar testvériség uttörői, 1.) Budapest, Fővárosi ny., 1944. 20 p., 1 t.
  - Benne SZINNYEI JÓZSEFhez írt köszöntőverse is.

Lásd még: 96. • MUNKÁCSI BERNÁT.
 169. • SZARVAS GÁBORhoz írt verse.
 180. • MUNKÁCSI BERNÁTHoz írt verse.

Irodalom

Irodalomelmélet, irodalomtörténet

128. VIKÁR [BÉLA]: Finn irodalom. In *A Pallas nagy lexikona. Az összes ismeretek enciklopédiája tizenhat kötetben. VII. Fekbér–Geszt.* Budapest, Pallas Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság, 1894. 213–215.
129. V.[IKÁR] B.[ÉLA]: Az erkölcs az irodalomban. *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 34:11.
  - THIODOLF REIN finn filozófus elmélete az irodalmi témaválasztás erkölcsi meghatározottságáról, irodalmi tabutémák létéről vagy nem létéről.
130. VIKÁR B.[ÉLA]: Az Endrődi Sándornak adott emléktárgyak. *Vasárnapi Ujság* 43 (1896) 53:875.
  - ENDRŐDI SÁNDOR kurucnótáinak fogadtatása.
131. VIKÁR BÉLA: Petőfi az északi népeknél. In LENKEI HENRIK et al.: *Petőfi a világirodalomban.* (Petőfi-könyvtár, 27–28.) Budapest, Kunossy, 1911. 199–295., ill., bibl. a jegyz.
  - Különlenyomata: VIKÁR BÉLA: *Petőfi az északi népeknél.* Budapest, Kunossy, 1911. 95 p., ill., bibl. a jegyz.
132. VIKÁR BÉLA: A magyar versidomról. *Magyar Nyelvőr* 41 (1912) 3:112–117.

133. VIKÁR BÉLA: Jelentés a Farkas–Raskó pályázatról. *Akadémiai Értesítő* 26 (1915) 4:204–205.
  - A hazafias költemények alkotását kiíró pályázatra érkezett művek értékelése.
134. RIEDL FRIGYES–VIKÁR BÉLA–VISZOTA GYULA: Jelentés a Lehr Albert-pályázatról. *Akadémiai Értesítő* 29 (1918) 5:244–245.
  - Az irodalmi népiesség történeti bemutatását kiíró pályázatra érkezett mű értékelése.
135. VIKÁR BÉLA: Észrevételek Zempléni Árpád bírálatára s a magyar versidomhoz. *Budapesti Szemle* 174 (1918) 497:317–320.
  - Reflexió a RUSZTAVELI-mű fordítása kapcsán tett kritikára (→ 353. ismertetései között).
136. VIKÁR BÉLA: Petőfi és Arany finnül. *Magyarország* 9 (1928. január 15.) 12:32.
137. VIKÁR BÉLA: *A La Fontaine Társaság kilencedik éve. Főtitkári jelentés a szeptember 29-iki közgyűléshez.* Budapest, Szent László ny., 1929. 8 p.
138. VIKÁR BÉLA: Nevető rímek. *Literatura* 7 (1932) 6:540–541.
  - Levele a *Literatura* szerkesztőjéhez, hasonló című verseskötetének (→ 181.) megjelenése aporóján, kapcsolatosan vallomás költői pályafutásáról.

Lásd még: 145. • Előszó a német háborús líráról.
 147. • Előszó a finn irodalomról.
 334. • Előszó JEAN DE LA FONTAINE költészetéről.
 350–351, 353. • Előszavak SOTA RUSZTAVELI művéhez (→ 353.).

Műfordítás-elmélet

139. VIKÁR BÉLA: A Kalevalától a párdubörös lovagig. (Georgiai emlékek). *Turán* 25 (1942) 1:31–35.
  - A RUSZTAVELI-mű (→ 353.) fordításának története.

Lásd még: 99. • A RUSZTAVELI-mű (→ 353.) fordításának nyelvészeti háttere.

Irodalmi életrajzok

140. VIKÁR BÉLA: Az ifjú öregek. *Kelet Népe* 17 (1925) 1–2:22–24.
  - RÁKOSI JENŐ, BERZEVICZY ALBERT és HERCZEG FERENC.
141. VIKÁR BÉLA: Az „utolsó sámán”. Zempléni Árpád emlékezete. *Turán* 12 (1929) 12–16.
142. JÓKAY, ZOLTÁN–VIKÁR, BÉLA: *Goethe und Ungarn.* (Vorträge und Veröffentlichungen der Deutsch–Ungarischen Gesellschaft in München, 5.) München, Dresler, 1932. 24 p.
143. VIKÁR BÉLA: A Szász Károlyok. *Literatura* 7 (1932) 2:354–356., ill.

144. VIKÁR BÉLA: Ady Endre elindul Nagyváradról. *Magyar Hírlap* 45 (1935. november 10.) 256:31.

Lásd még: 27. • LINDNER ERNŐ.
 149. • RADÓ ANTALhoz írt verse.
 157. • JÓKAI MÓRhoz írt verse.
 164. • KOMJÁTHY JENŐRől írt verse.
 178. • VÖRÖSMARTY MIHÁLYról írt verse.
 182. • MADÁCH IMRÉRől írt verse.
 185. • VIRÁNYI ELEMÉRhez írt verse.

Antológiák

145. VIKÁR BÉLA (szerk.): *Tábortüzek. I. Német költőkből*. Budapest, Vörös Félhold Országos Bizottsága, 1915. 80 p.
- A német háborús líra antológiája.
  - Fordította VIKÁR ÉVA és (LEONHARD ADEL, RICHARD DEHMEL, MAX HARTUNG, WILHELM HAUFF, GERHART HAUPTMANN, WILHELM HERBERT, HERMANN HESSE, WALTHER HEYMANN, O. KERNSTOCK, DETLEV VON LILIENCRON, ERNST LISSAUER, MOHÁCSI JENŐ, VOLKER REINHARD, C. RESA, F. RESA, FRIEDRICH SCHILLER, THEO SOMMERLAD, LUDWIG UHLAND, A. VON WALDEN költeményeit) VIKÁR BÉLA; az előszót (Tábortüzek. 3–8.) VIKÁR BÉLA írta.
  - Második kötete nem jelent meg.
  - További lenyomata: VIKÁR BÉLA (szerk.): *Tábortüzek. Német költőkből*. Budapest, Universitas, 1916². 80 p.
146. VIKÁR, B.[ÉLA] (réd.): *Hommage à Petőfi*. Budapest, Société La Fontaine, 1923. 39 p., ill.
- Francia, angol, olasz és német költők Petőfi-versei eredeti és magyar nyelven
  - Fordította ÁBRÁNYI EMIL, JÓKAI MÓR, LAMPÉRTH GÉZA, RADÓ ANTAL és (PIER EMILIO BOSSI, UDO BRACHVOGEL, HERRMANN ROLLET, BERNARD THALÈS és GÜNTHER WALLING költeményeit) VIKÁR BÉLA.
147. VIKÁR BÉLA (szerk.): *Északi fény. Műfordítások finnéből*. Budapest, La Fontaine Irodalmi Társaság, 1938. 175 p.
- Fordította BÁN ALADÁR, FARAGÓ JÓZSEF, KÉPES GÉZA, PÁRKÁNYI NORBERT, SOMKUTI [= ZOLNAI GYULA], SZINNYEI JÓZSEF és (ARVID GENETZ, VEIKKO ANTERO KOSKENNIEMI, RAFAEL KOSKIMIES, AARNI KOUTA, LARIN-KYÖSTI, EINO LEINO, OSKAR MANTERE, L. ONERVA költeményeit) VIKÁR BÉLA; az előszót (Északi fény. [Tájékoztató jelen kötetünkhöz.]. 5–10.) VIKÁR BÉLA írta.
- Ism.: B.[ODOR] A.[LADÁR]. *Magyar Nemzet* 3 (1939. január 29.) 24:27. • MÁNYOKY VILMA. *Turán* 22 (1939) 1:44–45.

Versek

148. CARUS [= VIKÁR BÉLA]: Egy lázbeteg gyorsíróhoz. *Gyorsírási Lapok* 25 (1886–1887) 2:16.
149. VIKÁR BÉLA: Óda Radóra, a versíróra, gyorsíróra, fordítóra, házasodóra. (Elmondódott a menyekzői lakomán, 1887. március 13-án, nagyszámú írók és nemírók jelenlétében). *Gyorsírási Lapok* 25 (1886–1887) 3:23–24.
150. THE VICAR OF VAKEFIELD [= VIKÁR BÉLA]: Művész barátomhoz. (Alkalmi prédikáció). *Fővárosi Gyorsíró* 7 (1886–1887) 8:60–62.
  - Sztenogram.
151. VIKÁR BÉLA: Gabelsberger. *Budapesti Gyorsíró* 2 (1889–1890) 6:5.
  - Sztenogram.
152. VIKÁR BÉLA: Verseny előtt. *Budapesti Gyorsíró* 3 (1890–1891) 8 mell.:1–3.
  - Sztenogram.
153. IGAZMONDÓ TATÁR PÉTER [= VIKÁR BÉLA]: Ujévi rigmusok. *Somogy-Kaposvári Magyar Nép Naptár [...]-ik Évre* (1892) [1891] 17–18.
154. LEGIFJ. TATÁR PÉTER [= VIKÁR BÉLA]: *Kolerás világ vagy a Bacillus koma szomorú és igaz története. Mese a Koleráról, melyet a magyar nép számára ékes versekbe foglalt és paprikás jó kedvvel megfűszerszámozott* — — —. Budapest, Élet, [1892]. 12 p.
Ism.: *Budapesti Gyorsíró* 5 (1892–1893) 2–3:13.
155. VIKÁR BÉLA: *Az arany ember vagy a rongyos bankó. Homicskó rajzaival és az új pénzek hiteles lenyomatával*. Budapest, Élet, [1893]. 32 p., VIII t., ill.
  - Illusztrálta HOMICSKÓ ATANÁZ.
156. VIKÁR BÉLA: *Az arany ember vagy a rongyos bankó. Élet* 3 (1893) 8:264–270., ill.
  - Illusztrálta HOMICSKÓ ATANÁZ.
  - Részlet a hasonló című kötetből (→ 155.).
157. V.[IKÁR] B.[ÉLA]: Jókai Mórhoz. (Ajánlásul egy bohókás könyvhöz.). *Élet* 4 (1894) 2:44.
158. VIKÁR BÉLA: Barátom neje halálára. (Dr. Rónay Károlyné elhunytá alkalmából.). *Budapesti Gyorsíró* 6 (1893–1894) [1894] 9–10:1.
  - Sztenogram.
159. VIKÁR BÉLA: Kossuth. *Élet* 4 (1894) 7:237.
160. VIKÁR BÉLA: A méltóságos főrendekhez! *Élet* 4 (1894) 11:397–398.
161. IKARUS [= VIKÁR BÉLA]: 1895-re. *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 14:10.
162. IKARUS [= VIKÁR BÉLA]: Az óriások. Népmese. *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 16:1.

163. IKARUS [= VIKÁR BÉLA]: Fuzió. *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 19:9.
164. IKARUS [= VIKÁR BÉLA]: Komjáthy Jenő. *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 19:9.
165. ICARUS [= VIKÁR BÉLA]: Resignatio. *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 22:4.
166. V.[IKÁR] B.[ÉLA]: Wlassics és a nők. *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 44:11.
167. VIKÁR BÉLA: *Árpád és Habsburg vagy A király kegyelete. Ünnepi költemény a múlt-ról és jelenről*. Budapest, Franklin, [1898?]. 15 p., ill.
  - Illusztrálta KIMNACH LÁSZLÓ.
  - További kiadása: VIKÁR BÉLA: *Árpád és Habsburg vagy A király kegyelete. Ünnepi költemény a múlt-ról és jelenről. A magyar nép számára*. Budapest, Franklin, [1898]². 32 p., ill.
168. VIKÁR BÉLA: *Árpád és Habsburg, vagy a király kegyelete. Budapesti Gyorsiró* 10 (1897–1898) [1898] 8:1–3.
  - Részlet a hasonló című kötetből (→ 167.).
  - Sztenogram.
169. VIKÁR BÉLA: Szarvas Gábor emlékezete. *Vasárnapi Ujság* 45 (1898) 26:447.
  - Az 1898. június 19-én Adán, SZARVAS GÁBOR szobrának leleplezésekor elszavalt vers.
  - További megjelenése: VIKÁR BÉLA: Szarvas Gábor emlékezete. *Magyar Nyelvőr* 27 (1898) 8:337–338.
170. VIKÁR BÉLA: Medvigy Jánoshoz. *Budapesti Gyorsiró* 12 (1899–1900) [1900] 10:1.
171. VIKÁR BÉLA: Sajtó és gyorsírás. *Vasárnapi Ujság* 49 (1902) 14:222.
  - A szegedi gyorsíróünnepen elszavalt vers.
172. VIKÁR BÉLA: *Virágmesék*. Budapest, Nagel, [1903]. 48 p., ill.
  - Verses mesék gyerekeknek.
  - Illusztrálta KREIDOLF ERNŐ.
 Ism.: HERRMANN ANTAL. *Ethnographia* 14 (1903) 10:484–485. • KESZTHELYI MIKLÓS. *Magyar Nyelvőr* 32 (1903) 10:570–571. • TÉGLÁS GÁBOR. *Nemzeti Nénevelés* 25 (1904) 4:179–180.
173. VIKÁR BÉLA: A Homoród mellett. *Vasárnapi Ujság* 50 (1903) 36:586.
174. VIKÁR BÉLA: Gabelsberger. *Gyorsírási Szemle* 2 (1904–1905) [1905] 9:187.
175. VIKÁR BÉLA: *Adalékok Dessewffy Arisztidhez*. Budapest, Szerző, 1910. 8 p.
176. VIKÁR BÉLA: Napfogyatkozás. *Vasárnapi Ujság* 57 (1910) 43:882.
177. VIKÁR BÉLA: Bódogh. *Gyorsírási Lapok* 56 (1917–1918) 1–6:12.
  - Vers BÓDOGH JÁNOS sztenográfus emlékére.
178. VIKÁR BÉLA: *Vörösmarty*. [Budapest], Magyar Vidék, [1925]. 7 p.
179. [VIKÁR BÉLA]: *Giesswein Sándor*. Budapest, Egyetemi ny., [1930]. 16 p.
180. VIKÁR BÉLA: Munkácsi Bernáthoz. *Magyar Nyelvőr* 59 (1930) 3–6:58–59.

181. VIKÁR BÉLA: *Nevető rímek*. Budapest, Egyetemi ny., 1932. 206 p.
    - Mintegy háromszáz, 1882–1932 között írt verse, bökkverse és kínrimje, valamint VÄINÖ KOLKKALA, OTTO MANNINEN és VÄJSÄMÖINEN [= ARMAS OTTO VÄISÄNEN] hozzá írt köszöntőversei (193–198.).
    - Ism.: *Pesti Hírlap* 54 (1932. július 19.) 159:11. • *Literatura* 11 (1936) 15:221. • (B. E.) [= BALASSA EML?]. *Magyar Hírlap* 42 (1932. június 5.) 124:21. • ILLYÉS GYULA. *Nyugat* 25 (1932) 23:564–565. • –K– [= MÁNYOKY VILMA?]. *Gazette de Hongrie* 4 (1932) 24:4. • SZ. S. *Népszava* 60 (1932. november 26.) 257:4.
  182. VIKÁR BÉLA: Madách. In *Madách-émlék*. Budapest, La Fontaine Társaság, 1932. 1–2.
  183. VIKÁR BÉLA: Az Apponyi-serleghez. (Marcus Tullius Tiro emlékének). *Magyar Nemzet* 1 (1938. november 11.) 44:9.
  184. VIKÁR BÉLA: Mozart. *Budai Krónika* 1 (1939) 9:6.
  185. VIKÁR BÉLA: Turáni hangok. Virányi Elemérhez. *Turán* 25 (1942) 2:82–83.
  186. VIKÁR BÉLA: Fennia. *Híd* 4 (1943) 4:31.
  187. Vikár Béla 1859–1945. In VÉGH GYÖRGY (szerk.): *Századvégi költők. I.* (Magyar könyvtár.) Budapest, Magvető, 1959. 295–303.
    - Tíz verse, rövid életrajzi bevezetéssel.
  188. VIKÁR BÉLA: Fin de siècle. In CSANÁDI IMRE (szerk.): *A magyar valóság versei 1475–1945. II. 1820–1945.* Budapest, Magvető, 1966. 296.
- Lásd még: 127. • SZINNYEI JÓZSEFhez írt verse.

Gyorsírás

A gyorsírás elméleti kérdései

189. VIKÁR BÉLA: Nyilatkozat. *Gyorsírási Lapok* 26 (1887–1888) 4:32.
  - Elutasító hangvételű reflexió P. GYURMÁN ANDOR *Magyar Gyorsíró*-beli cikkére.
190. VIKÁR BÉLA: Gyurmán Andor rendszeri kísérletéről. *Gyorsírási Lapok* 26 (1887–1888) 5:39–40., 6:44–48., 7:53–56., 8:61–64.
  - Újbóli reflexió P. GYURMÁN ANDOR hozzászólására (→ 189.).
191. VIKÁR BÉLA: A finn-orosz gyorsírási viszonyokról. *Budapesti Gyorsíró* 2 (1889–1890) 7:1–5.
  - Sztenogram.

192. MARKOVITS IVÁN: *Gyorsírás Gabelsberger rendszere szerint. Levelező-írás*. Budapest, Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület, 1894. XIX, 128 p., 1 t.
  - Sajtó alá rendezte és az előszavakat (Néhány szó a gyorsírás történetéről. XIV–XVI.; Markovits Iván. XVI–XIX.) írta VIKÁR BÉLA.
  - Tizedik kiadás; további kiadásai: MARKOVITS IVÁN: *Gyorsírás Gabelsberger rendszere szerint. Levelező-írás*. Budapest, Toldi, 1904¹¹. XVIII, 108 p. • MARKOVITS IVÁN: *Gyorsírás Gabelsberger rendszere szerint. Levelező-írás*. Budapest, Toldi, 1908¹². XXI, 118 p. • MARKOVITS IVÁN: *Gyorsírás Gabelsberger rendszere szerint. Levelező-írás*. Budapest, Toldi, 1909¹³. XXI, 118 p. • MARKOVITS IVÁN: *Gyorsírás Gabelsberger rendszere szerint. Levelező-írás*. Budapest, Toldi, 1911¹⁴. XXIII, 120 p. • MARKOVITS IVÁN: *Gyorsírás Gabelsberger rendszere szerint. Levelező-írás*. Budapest, Toldi, 1916¹⁵. XXIII, 120 p. • MARKOVITS IVÁN: *Gyorsírás Gabelsberger rendszere szerint. Levelező-írás*. Budapest, Toldi, 1917¹⁶. XXIII, 120 p.
  - A korábbi kiadások sajtó alá rendezésében VIKÁR nem vett részt.
193. MARKOVITS IVÁN: *Gyorsírás Gabelsberger rendszere szerint. Vitairás*. Budapest, Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület, 1894. 84 p.
  - Sajtó alá rendezte VIKÁR BÉLA.
  - Kilencedik kiadás; további kiadásai: MARKOVITS IVÁN: *Gyorsírás Gabelsberger rendszere szerint. Vitairás*. Budapest, Toldi, 1904¹⁰. 61 p. • MARKOVITS IVÁN: *Gyorsírás Gabelsberger rendszere szerint. Vitairás*. Budapest, Toldi, 1908¹¹. 54 p. • MARKOVITS IVÁN: *Gyorsírás Gabelsberger rendszere szerint. Vitairás*. Budapest, Toldi, 1911¹². 52 p.
  - A korábbi kiadások sajtó alá rendezésében VIKÁR nem vett részt.
194. VIKÁR BÉLA: A rendszeri alap csődje. *Gyorsírási Lapok* 38 (1899–1900) [1900] 9–10:2–9.
Hsz.: GONDOS MIKSA: Viszhang „A rendszeri alap csődje” című cikke. *Budapesti Gyorsíró* 13 (1900–1901) [1901] 5:3–5.
195. VIKÁR BÉLA: Beszédes betűk. *Gyorsírási Lapok* 43 (1904–1905) 2:18–19., 3:33–34.
196. VIKÁR BÉLA: – – megjegyzései Belházy Ernő „Művészet-e a gyorsírás?” című felolvasásához. *Gyorsírási Szemle* 2 (1904–1905) [1904] 3:56–57.
  - BELHÁZY ERNŐ előadása később nyomtatásban is megjelent: Művészet-e a gyorsírás? *Gyorsírási Szemle* 2 (1904–1905) [1905] 6:105–117.
197. VIKÁR BÉLA: *Gyakorlatok a gyorsírásból*. Budapest, Toldi, 1906. 45 p.
  - További kiadása: VIKÁR BÉLA: *Gyakorlatok a gyorsírásból*. Budapest, Toldi, 1907². 47 p.
198. VIKÁR BÉLA: Fonetika és gyorsírás. *Gyorsírási Lapok* 45 (1906–1907) 1–2:1–7., 5:45–50.
199. VIKÁR BÉLA: Rendszeri revízió. *Gyorsírási Lapok* 49 (1910–1911) 2–3:17–20.
200. MARKOVITS IVÁN: *Gyorsírás Gabelsberger szerint. Gyakorlatok a gyorsírásból*. Budapest, Bagó, 1911. 64 p.
  - Sajtó alá rendezte VIKÁR BÉLA.
  - Harmadik kiadás.
  - A korábbi kiadások sajtó alá rendezésében VIKÁR nem vett részt.

201. VIKÁR BÉLA: Az egységes gyorsírásról. *Gyorsírási Lapok* 51 (1912–1913) 3:33–36., 4:50–53., 5:66–68.
  202. VIKÁR BÉLA: A reformhoz. *Gyorsírási Lapok* 55 (1916–1917) 5–9:1–2.
    - A Gabelsberger–Markovits-rendszer reformja.
  203. VIKÁR BÉLA: *Reformjavaslat a Gabelsberger–Markovits rendszer egyszerűsítésére.* Budapest, k. n., é. n. 4, 15 p.
- Lásd még: 4–5, 7, 10–11. • Gyorsírás-tudományi folyóiratok szerkesztése. 148–152, 170–171, 174, 177. • Versek a gyorsírás köréből.

Alkalmazott gyorsírás

204. VIKÁR BÉLA: A tisztaeszlári pör gyorsírási szempontból. *Gyorsírási Lapok* 22 (1883–1884) 2:10–12.
  - Sztenogram.
205. VIKÁR BÉLA: A vitairásról. *Gyorsírási Lapok* 24 (1885–1886) 6:41–44.
  - Sztenogram.
206. CARUS [= VIKÁR BÉLA]: Ez is gyorsírás. Boldogult bölcsészkorom emlékeiből. *Fővárosi Gyorsíró* 7 (1886–1887) 1:2–3.
  - Sztenogram.
207. CARUS [= VIKÁR BÉLA]: Diákpályám. *Fővárosi Gyorsíró* 7 (1886–1887) 3:17–20., 4:25–29.
  - Sztenogram.
208. VIKÁR B.[ÉLA]: A magyar szónoklat sebessége. (Statistikai adatokkal). *Gyorsírási Lapok* 27 (1888–1889) 10:2–3.
  - Sztenogram.
209. VIKÁR BÉLA: Forrai Soma Vitairása. Válasz a Soproni Gyorsírónak. *Gyorsírási Lapok* 28 (1889–1890) 8:1–5.
  - Reflexió GERA KÁROLY cikkére (Néhány szó Forrai Soma: „Vitairási tankönyvéről. [!] *Soproni Gyorsíró* 16 [1889–1890] 6:50–52.).
  - Sztenogram.

Hsz.: GERA KÁROLY: Felelet Vikár válaszára. *Soproni Gyorsíró* 16 (1889–1890) 10:79–83.; VIKÁR reflexiója → 210.
210. VIKÁR BÉLA: Válasz a Gera úr feleletére. *Soproni Gyorsíró* 17 (1890–1891) 1:6–8.
  - Reflexió GERA KÁROLY hozzászólására (→ 209.).
211. A SZERKESZTŐ [= VIKÁR BÉLA]: Megjegyzés a fentebbi cikkhez. *Gyorsírási Lapok* 30 (1891–1892) 6:5.
  - Reflexió P. I. cikkére (A gyorsírás a vasuti tisztviselők pályáján. *Gyorsírási Lapok* 30 [1891–1892] 6:4–5.).

212. VIKÁR BÉLA: A Ház nyelve és Bánffy Dezső. *Hazánk* 1 (1894. december 25.) 363:28–29.
  - További megjelenése: VIKÁR BÉLA: A Ház nyelve és Bánffy Dezső. *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 14:4–6. • VIKÁR BÉLA: A ház nyelve és Bánffy Dezső. *Gyorsírási Lapok* 33 (1894–1895) [1895] 6–7:57–62. [Sztenogram].
213. VIKÁR BÉLA: A tanítók és a gyorsírás. *Néptanítók Lapja* 29 (1896) 47:6–8.
214. VIKÁR BÉLA: Folklore és gyorsírás. *Gyorsírási Lapok* 42 (1903–1904) 4:15–16., 6 mell.:1–2.
  - Sztenogram.
215. [VIKÁR BÉLA]: Fenyvessyádák. *Gyorsírási Lapok* 42 (1903–1904) 6:12–13.
  - Az országgyűlési vitairás nehézségei, FENYVESSY ADOLF gyorsíroda-vezető konfliktusai.
  - A szerzőt ERNST JENŐ azonosította (→ 521.).
216. VIKÁR BÉLA: Országgyűlési stenogramok. 1. Wekerle Sándor miniszterelnök beszédéből. *Gyorsírási Lapok* 45 (1906–1907) 1–2:12.
  - Sztenogram.
217. DENGL JÁNOS–MÁRKI-ZAY LAJOS–VIKÁR BÉLA: *Levelező gyorsírás középfokú iskolák számára*. Budapest, Stephaneum, 1908. 75 p.
  - További lenyomata: DENGL JÁNOS–MÁRKI-ZAY LAJOS–VIKÁR BÉLA: *Levelező gyorsírás középfokú iskolák számára*. Budapest, Toldi, 1918². 75 p.
218. VIKÁR BÉLA: Előszó. In BORBÉLY JÓZSEF: *A kereskedelmi vitairás tan- és gyakorlókönyve a Gabelsberger–Markovits rendszer alapján. Felső kereskedelmi iskolák és női kereskedelmi szaktanfolyamok számára*. Budapest, Lampel, [1917]. 3.
  - További lenyomata: VIKÁR BÉLA: Előszó. In BORBÉLY JÓZSEF: *A kereskedelmi vitairás tan- és gyakorlókönyve a Gabelsberger–Markovits rendszer alapján. Felső kereskedelmi iskolák és női kereskedelmi szaktanfolyamok számára*. Budapest, Lampel, [1918]². 3.
219. DENGL JÁNOS–VIKÁR BÉLA: *Vitagyorsírás*. Budapest, Toldi, 1920. 63 p.
  - További lenyomata: DENGL JÁNOS–VIKÁR BÉLA: *Vitagyorsírás*. Budapest, Toldi, 1922². 63 p.
220. VIKÁR BÉLA: *Apponyi Albert mint szónok. Egy gyorsíró visszaemlékezései*. (Az egy-
eséges magyar gyorsírás könyvtára, 183.) Budapest, Gyorsírási Ügyek Magyar Királyi
Kormánybiztossága, 1940. 18 p.

Gyorsíró-egyesületek szervezeti élete

221. V.[IKÁR] B.[ÉLA]: Egyesületünk jubilaumának egy dissonans utóhangja. *Gyorsírási Lapok* 26 (1887–1888) 3:22–24.
222. VIKÁR BÉLA: A női gyorsíró-kör eszméje. *Budapesti Gyorsíró* 4 (1891–1892) 8:5–7.
  - Sztenogram.

223. VIKÁR BÉLA: A budapesti magyar gyorsíró-egyesület által, Bódogh Jánosnak Budapestre leendő áthelyezése tárgyában beterjesztett memorandum szövege. *Gyorsírási Lapok* 32 (1893–1894) 3–4:43.
224. VIKÁR BÉLA: [Tiltakozás Baján Gyula ún. „Öreg gyorsíró” röpirata ellen.] *Budapesti Gyorsíró* 17 (1904–1905) [1905] 5 mell.:11.
225. VIKÁR BÉLA: Markovits-serleg. *Gyorsírási Lapok* 43 (1904–1905) 7:102–103.
  - A III. Markovits Iván-emlékülésen 1905. április 9-én megtartott elnöki zárszó.
226. [VIKÁR BÉLA]: A szegedi akció. *Gyorsírási Lapok* 45 (1906–1907) 1–2:7–9.
  - A Szegedi Gyorsíró Egyesület konferencia- és kiállításterve.
227. VIKÁR BÉLA: [Felhívás a szegedi gyorsírókongresszus és -kiállítás érdekében.] *Gyorsírási Lapok* 45 (1906–1907) 10:146–147.
228. VIKÁR BÉLA: Előadói jelentés az Országos Gyorsíró Tanácsnak 1912. évi június 27-én tartott teljes ülése számára. *Gyorsírási Lapok* 51 (1912–1913) 2:17–22.
229. VIKÁR BÉLA: Elnöki megnyitó beszéd. *Gyorsírási Lapok* 51 (1912–1913) 9–10:133–138.
  - Az Országos Magyar Gyorsíró Egyesület ötvenéves jubileumi díszközgyűlésén, 1913. május 11-én megtartott beszéd.
230. VIKÁR BÉLA: *Ötven év határán*. Budapest, Kellner, 1913. 10 p.
  - Az Országos Magyar Gyorsíró Egyesület ötvenéves jubileumi díszközgyűlésén 1913. május 11-én megtartott beszéd.

Lásd még: 531–533. • VIKÁR hozzászólásai a Budapesti Egyetemi Gyorsíró-Egyesület ülésein.

Gyorsírástörténet

231. VIKÁR BÉLA: *Gáti István steganographiája, kapcsolatban a modern stenographiával*. (Értekezések a nyelv- és széptudományok köréből, XIV. 12.) Budapest, Magyar Tudományos Akadémia, 1889. 44 p., 4 t., 1 t. fol., ill., bibl. a jegyz.
232. VIKÁR BÉLA: Még egyszer a Gáti szapora írásmódja. *Gyorsírási Lapok* 27 (1888–1889) 3:4–6., 4:2–6.
  - Sztenogram.
233. VIKÁR BÉLA: Történelmi sztenogrammok Magyarországon. *Gyorsírási Lapok* 56 (1917–1918) 1–6:21–23.
234. VIKÁR BÉLA: Gyorsírói emlékeimből. *Az Írás* 21 (1931) 1–2:6–9., 4:49–52., 5:66–69., 8:107–109.
  - Különlenyomata: VIKÁR BÉLA: *Gyorsírói emlékeimből*. (Az egységes magyar gyorsírás könyvtára, 43.) Budapest, Magyar Gyorsírók Országos Szövetsége, 1931. 16 p.

235. VIKÁR BÉLA: Gyorsíróemlékeim. *Az Írás* 29 (1938–1939) [1939] 9:139–141.

Lásd még: 192. • Előszó a gyorsírás történetéről.

Gyorsírók életrajzai

236. VIKÁR BÉLA: Markovits élete. *Gyorsírási Lapok* 31 (1892–1893) 8–10:2–6.

237. V.[IKÁR] B.[ÉLA]: *Markovits Iván (János Tódor) életrajza (1838 június 2–1893 április 5.)*. Budapest, Medgyesi, [1893]. 9 p.

• Sztenogram.

238. VIKÁR BÉLA: Emlékbeszéd Markovits Iván felett. *Fővárosi Gyorsíró* 10 (1897–1898) 1:4–6., 2:19–21.

• Sztenogram.

239. VIKÁR BÉLA: Emlékbeszéd Markovits Iván felett. In BÓDOGH JÁNOS (szerk.): *Az első nemzetközi Gabelsberger-gyorsíró-kongresszus Budapesten, 1896. szeptember 26–29-én*. Budapest, Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület, 1901. 19–22.

• A budapesti I. Nemzetközi Gabelsberger-gyorsíró Kongresszuson 1896. szeptember 27-én megtartott előadás.

240. V.[IKÁR] B.[ÉLA]: Fabro Henrik dr. *Gyorsírási Lapok* 42 (1903–1904) 4:2.

• Sztenogram.

241. VIKÁR BÉLA: Szobrot Markovits Ivánnak! *Gyorsírási Szemle* 2 (1904–1905) [1904] 1:6–7.

242. VIKÁR BÉLA: A Markovits-szobor ügye. *Gyorsírási Lapok* 44 (1905–1906) 6–7:57–60., ill.

243. VIKÁR BÉLA: Markovitsról. *Gyorsírási Lapok* 45 (1906–1907) 9:109–118.

• A IV. Markovits Iván-emlékülésen 1907. április 28-án megtartott előadás.

244. VIKÁR BÉLA: [Búcsúbeszéd Czigány János sirjánál.] *Gyorsírási Lapok* 47 (1908–1909) 4–6:101–102.

245. VIKÁR BÉLA: Gopcsa László. *Gyorsírási Lapok* 50 (1911–1912) 6:90.

246. VIKÁR, BÉLA: Ivan Markovits. *Pester Lloyd* 60 (1913. augusztus 12.) 190 r. k.:9.

247. VIKÁR BÉLA: – – ünnepi beszéde Markovits Iván szobrának leleplezésekor. *Gyorsírási Lapok* 52 (1913–1914) 1–3:2–4.

248. VIKÁR BÉLA: Gyorsírók koszorúja. *Gyorsírási Lapok* 54 (1915–1916) 7–10:25–27.

• SZÁSZ KÁROLY és RÓRAY KÁROLY.

Lásd még: 192. • Előszó MARKOVITS IVÁNról.

Politika, közélet

249. VIKÁR BÉLA: Lónyay Menyhért grófról. *Magyar Salon* 2 (1884–1885) [1884] dec.:278–281., ill.
250. VIKÁR BÉLA: Széchenyi István gróf leveleiről. *Fővárosi Gyorsíró* 7 (1886–1887) 7:49–53., 8:57–60., 9:65–69., 10:73–74.
  - Sztenogram.
251. VIKÁR BÉLA: Széchenyi István gróf leveleiről. *Nemzet* 6 (1887. július 3., 10., 17.) 181:1., 188:1., 195:1.
252. VIKÁR BÉLA: Gleichenbergi levél. Levél a szerkesztőhöz. *Budapesti Gyorsíró* 1 (1888–1889) 1 mell.:1–6.
  - Sztenogram.
253. VIKÁR BÉLA: Oroszok és finnek. *Élet* 1 (1891) 3:187–204., 4:285–298., bibl. a jegyz.
  - A finn autonómia kérdése.
254. –RB. – [= VIKÁR BÉLA]: Több védelmet a nők! *Élet* 1 (1891) 7:1–11.
255. VIKÁR BÉLA: Jövő. *Élet* 1 (1891) 8:77–82.
  - Leánygimnáziumok alapítása, nőképzés szükségessége.
256. –RB. – [= VIKÁR BÉLA]: A nők ügyében. Csáky Albin gróf úrnak. *Élet* 1 (1891) 11–12:365–370.
257. VIKÁR BÉLA: Zsinat. *Élet* 2 (1892) 5:185–188.
  - Református zsinat kapcsán az iskolák államosításának szükségessége.Hsz.: KIS JÓZSEF: Még egyszer a zsinat. *Élet* 2 (1892) 22:801–805.; VIKÁR reflexiója → 263.
258. VIKÁR BÉLA: Baross Gábor. *Élet* 2 (1892) 8:313.
259. VIKÁR BÉLA: A leánygimnázium ügyében. *Élet* 2 (1892) 11:409–410.
260. VIKÁR BÉLA: Pro és contra. *Élet* 2 (1892) 13:473–476.
  - Vitairat leánygimnáziumok alapítása ügyében.
261. CARUS [= VIKÁR BÉLA]: Az „Otthon”. *Élet* 2 (1892) 13:486–487.
  - A budapesti Orczy-kerti Tanítónők Otthona.
262. HER[R]MANN ANTAL–VIKÁR BÉLA: Leánygimnázium Budapesten. *Magyar Bazár* 27 (1892) 15:113–114.
  - Egy leánygimnázium indulása; VIKÁR a gyorsírás tanára.
263. V.[IKÁR] B.[ÉLA]: Felelet Kis József úrnak. *Élet* 2 (1892) 22:805–808.
  - Reflexió KIS JÓZSEF hozzászólására (→ 257.) az iskolák államosításának ügyében.

264. VIKAR, ADALBERT: Die jetzige Lage Finnlands. *Westöstliche Rundschau* 1 (1894) 2:144–147.
  - Finnország politikai helyzete, az oroszországi finn autonómia kérdése.
265. VIKÁR BÉLA: Csáky öröke. *Élet* 4 (1894) 15:525–526.
266. VIKÁR BÉLA: Új korszak. (Beköszöntőül.) *Élet* 5 (1894–1895) [1894] 1:1.
  - Szerkesztői előszó az *Élet* közéleti szerepéről, célkitűzéseiről és programjáról.
267. V.[IKÁR] B.[ÉLA]: Étel-e a pálinka? *Élet* 5 (1894–1895) [1894] 5:8–9.
  - Kiállás a szeszmonopólium eszméje mellett, kapcsolatosan „A tót nem ember, a kása nem étel” szólásmód magyarázata.
268. (V. B.) [= VIKÁR BÉLA]: Szocializmus és Darwinizmus. *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 33:7–9., 35:3–4., 37:4–5.
  - Az utolsó közlemény (37:4–5.) szerzői fejlécén: (A. A.).
269. VIKÁR BÉLA: Utósaison. *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 52:6–7.
  - Nyárutói hangulat Újlyublón.
270. VIKÁR BÉLA: Deák Ferencz egy ismeretlen levele. *Vasárnapi Ujság* 50 (1903) 43:714–715.
  - DEÁK FERENC és LÓNYAY MENYHÉRT levélváltása.
271. VIKÁR BÉLA, DR.: Aalberg Ida. *Pesti Napló* 58 (1907. november 30.) 284:12.
  - A finn színésznő magyarországi vendégszereplése.
272. VIKÁR BÉLA (szerk.): *Szilágyi Dezső beszédei. II. Az egyházpolitika első fele*. Budapest, Athenaeum, 1909. XV, 480 p.
273. VIKÁR BÉLA: A szabadelvűpárt története. In SZÁSZ JÓZSEF (szerk.): *Politikai Magyarország. IV. A politikai pártok története*. Budapest, Anonymus, 1914. 1–106., 1 t., ill.

Lásd még:

14. • Országgyűlési könyvtár című sorozat szerkesztése.
19. • A Magyar Néprajzi Társaság szerepe a változó korban.
21. • A millenniumi ünnepségek és a néprajztudomány.
- 22–24. • Magyar Néprajzi Múzeum.
30. • A fiatalság szerepe a finn nemzeti műveltségben.
32. • Észtt nemzeti törekvések.
46. • Magyar Folklórtársaság alapításának szükségessége.
137. • La Fontaine Társaság.
- 154–156, 159–163, 165–168, 171, 175–176, 179, 183, 188. • Közéleti versek.
204. • A tiszaezlári per.
- 212, 215–216, 220. • Országgyűlés és gyorsírás.
354. • MINNA CANTH nőmozgalmi publicisztikájának fordítása.

Technika

274. V.[IKÁR] B.[ÉLA]: A kinetophon feltalálása. Die Erfindung des Kinetophons. In GÖNCZY JÓZSEF (összeáll.): *Kinetophon album*. Budapest, Kinetophon Vállalat, é. n. 6–10.
- Kétnyelvű (magyar–német).
275. VIKÁR BÉLA: A beszélő vászon. Die sprechende Leinwand. In GÖNCZY JÓZSEF (összeáll.): *Kinetophon album*. Budapest, Kinetophon Vállalat, é. n. 65–69.
- Kétnyelvű (magyar–német).

Műfordítások

Kalevala

Teljes kiadások

276. *Kalevala*. Budapest, Magyar Tudományos Akadémia, 1909. XVI, 354 p., bibl. a jegyz.
- Fordította VIKÁR BÉLA.
- Ism.: BÁN ALADÁR. *Magyar Középiskola* 2 (1909) 8:500–504. • BÁN ALADÁR: A Kalevala és új fordítása. *Budapesti Szemle* 141 (1910) 397:111–126., bibl. a jegyz. • BÁN ALADÁR: A Kalevala és új fordítása (1910). In NYÍRKOS ISTVÁN (szerk.): *Utunk Pohjolába. Kalevala-kutató-sok Magyarországon*. Békéscsaba, Tevan ny., 1985. 25–37. • BEKE ÖDÖN. *Magyar Nyelvőr* 39 (1910) 4:164–174., bibl. a jegyz. • FUCHS D.[ÁVID] R.[AFAEL]. *Keleti Szemle* 10 (1909) 1:160–161. • SEBESTYÉN KÁROLY: A magyar Kalevala. *Budapesti Hírlap* 29 (1909. május 6.) 106:11–12. • SZ.[LÁVIK] M.[ÁTYÁS]. *Protestáns Szemle* 21 (1909) 6:401–405.
277. *Kalevala, a finnek nemzeti hőskölteménye*. Budapest, La Fontaine Irodalmi Társaság, 1935. 333 p., ill.
- Fordította és a summázó versikéket írta VIKÁR BÉLA; sajtó alá rendezte FARAGÓ JÓZSEF; illusztrálta AKSELI GALLEN-KALLELA.
  - Jubileumi (centenárium) kiadás.
- Ism.: A Kalevala új magyar kiadása és Vikár Béla jubileuma. *Literatura* 9 (1934. május 1.) 9 mell.:XXXVI. • L'édition du centenaire du Kalevala. *Gazette de Hongrie* 7 (1935) 24:3. • Az ezer tő világának éposza. *Literatura* 11 (1936) 4:62. • B.[ALASSA] J.[ÓZSEF]: A magyar Kalevala jubileumi kiadása. *Magyar Nyelvőr* 65 (1936) 7–8:128. • BÁN ALADÁR. *Budapesti Szemle* 239 (1935) 697:374–377. • [BÁN ALADÁR]. *Turán* 18 (1935) 1–4:57–58. • CSEKEY ISTVÁN: A Kalevala jubileumi magyar kiadása. *Napkelet* 22 (1936) 1:12–20. • DL [= DEBRECZENI LÁSZLÓ]. *Erdélyi Fiatalok* 6 (1935) 2:64.
278. *Kalevala. A finnek nemzeti hőskölteménye. I–III*. Budapest, Lafontaine Irodalmi Társaság, 1940. 256 + 256 + 272 p.
- Fordította, az előszót (Előszó a harmadik kiadáshoz. 5–6.) és az összefoglaló versikéket írta VIKÁR BÉLA; sajtó alá rendezte GOMBOS LÁSZLÓ.

Ism.: *Magyar Kulturszemle* 3 (1940) 3:64. • B.[ALASSA] J.[ÓZSEF]: A Kalevala legújabb kiadása. *Magyar Nyelvőr* 69 (1940) 2:47.

279. *Kalevala. Finn népi hősköltemény.* Budapest, Magyar Élet, 1943. 341 p.

- Fordította VIKÁR BÉLA; a kísérő tanulmányt (A Kalevaláról. 292–341.) GULYÁS PÁL írta.
- További lenyomata: *Kalevala. A finn nemzeti hősköltemény.* Budapest, Magyar Élet, 1944². 341 p.

Ism.: *Új Élet* 3 (1944) 1:31–32. • *Református Jövő* 5 (1944) 5:4. • KOVÁCS MÁTÉ. *Magyar Lélek* 6 (1944) 1:48. • K. [= KUN SÁNDOR?]. *Protestáns Tanügyi Szemle* 18 (1944) 2:45. • MIKLÓS RÓBERT. *Sorsunk* 4 (1944) 2:122–124. • SZENDE ALADÁR: A Kalevala új kiadása Gulyás Pál tanulmányával. *Magyar Út* 13 (1944) 4:6.

280. *Kalevala.* (A világirodalom klasszikusai.) Budapest, Európa, 1959. XXVIII, 615 p.

- Fordította VIKÁR BÉLA; az előszót (Előszó. I–XXVIII.) CS. FALUDI ÁGNES írta.

Ism.: SÓS ENDRE. *Magyar Nemzet* 15 (1959. március 28.) 74

281. *Kalevala.* Budapest, Európa, 1962. 622 p., 50 t., ill.

- Fordította VIKÁR BÉLA; az utószót (Utószó. 585–619.) OTTO KUUSINEN írta; illusztrálta SZÁSZ ENDRE.

282. *Kalevala.* Budapest, Helikon, 1985. 335 p.

- Fordította és az előszót (Előljáróban. 5–14.) írta VIKÁR BÉLA; az utószót (Utószó. 331–334.) HAJDÚ PÉTER írta; jegyzetekkel ellátta BERECKZI GÁBOR.

Szemelvényes kiadások

283. *A Kalevalából. A Lemminkäinen-runók.* (Magyar könyvtár.) Budapest, Lampel, [1901]. 79 p.

- A Kalevala 11–15. éneke.
- Fordította és jegyzetekkel ellátta, az előszót (A Kalevala. 3–6.) írta VIKÁR BÉLA.
- További lenyomata: *A Kalevalából. A Lemminkäinen-runók.* Budapest, Lampel, [1930]². 79 p.

Ism.: S-A [= SEBESTYÉN GYULA]. *Ethnographia* 12 (1901) 8:381–383.

284. *Kullervó énekei.* Budapest, Hornyánszky, [1908]. 143 p., 1 t., ill.

- A finn néphagyomány alapján szerkesztette JULIUS KROHN; fordította és az előszót (A fordító előszava. 7–9.) írta VIKÁR BÉLA; illusztrálta AKSELI GALLEN-KALLELA.

Ism.: *Egyetérítés* 43 (1908. december 20.) 304:35. • *Gyorsírási Lapok* 47 (1908–1909) 4–6:91. • Kullervo. *Vasárnapi Ujság* 55 (1908) 52:1067. • BÁN ALADÁR. *Magyar Középiskola* 2 (1909) 8:500–504. • GOMBOCZ ZOLTÁN. *Egyetemes Philologiai Közlöny* 33 (1909) 140–141. • ZILAHY LÁSZLÓ. *Kritika* 1 (1910) 11:171–172.

285. VIKÁR BÉLA: *A Kalevala.* [Budapest], k. n., [1909]. 86 p.

- A Kalevala 1–8. éneke, hosszabb bevezetéssel.
- Fordította VIKÁR BÉLA.
- A címlapoldal nélküli, a kiadási helyet, évet és kiadót sem jelölő kötet egy példánya a Néprajzi Múzeum könyvtárában megtalálható (l. sz.: 1708); a bibliográfiai adatokat ennek katalóguscédulája alapján vettük fel, minthogy a kiadványról a könyvészetek nem tudnak és más könyvtárak állományában sem fellelhető. Talán VIKÁR kis példányszámban megjelent magánkiadása.

286. *Kalevala. Szemelvények a karjalai-finn nép eposzából.* Budapest, Hungária, 1950. XLIV, 228 p.
- Összeállította és az előszót (Bevezetés. V–XLIV.) írta OTTO KUUSINEN; fordította VIKÁR BÉLA; a szemelvényes kiadás folytán szükségessé vált, csekély jelentőségű módosításokat KORMOS ISTVÁN eszközölte.
- Ism.: STOLL BÉLA. *Irodalomtörténet* (1950) 3:127–128.
287. *Kalevala. Szemelvények a finnek naiv eposzából.* (Diákkönyvtár.) Budapest, Európa, 1970. 447 p.
- Válogatta, a szemelvényeket egybeszerkesztette és az utószót (A Kalevaláról. 421–437.) írta OTTO KUUSINEN; fordította VIKÁR BÉLA; a szemelvényes kiadáshoz szükséges fordítási igazításokat és kiegészítéseket KORMOS ISTVÁN végezte.
  - További lenyomata: *Kalevala. Szemelvények a finnek naiv eposzából.* (Diákkönyvtár.) Budapest, Európa, 1972². 447 p. • Átdolgozott kiadása: *Kalevala. Szemelvények a finnek naiv eposzából.* (Diákkönyvtár.) Budapest, Európa, 1980³. 477 p. [Válogatta, a szemelvényeket egybeszerkesztette és az utószót (A Kalevaláról. 445–463.) írta OTTO KUUSINEN; fordította VIKÁR BÉLA; a szemelvényes kiadáshoz szükséges fordítási igazításokat és kiegészítéseket KORMOS ISTVÁN végezte.]

Szemelvények

288. Részlet a Kalevala új fordításából. *Budapesti Gyorsíró* 1 (1888–1889) 3:3.
- A Kalevala 3. énekének részlete.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
  - Szenogram.
289. A Kalevala. *Budapesti Szemle* 62 (1890) 161:161–199., 162:364–410.
- A Kalevala 1–8. éneke, rövid bevezetéssel.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
290. Részlet a Kalevalából. IX. runo. In *Hunfalvy Pál félszázados akadémiai tagsága emlékére kiadják tisztelői.* Budapest, Hornyánszky, 1891. 104–112.
- A Kalevala 9. éneke, rövid bevezetéssel a ráolvasásokról.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
291. A csodamalom építése. Részlet a Kalevalából. *Eperjesi Lapok* 24 (1899) 9:1., 11:1.
- A Kalevala 10. éneke.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
292. A Csodaszarvas. Részlet a Kalevalából. *Budapesti Szemle* 100 (1899) 275:245–275., 276:332–360.
- A Kalevala 11–15. éneke.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
293. VIKÁR BÉLA: A Kalevala és a székely népköltés. *Erdélyi Múzeum* 16 (1899) 2:72–90., 3:148–162., bibl. a jegyz.
- A Kalevala 16–19. éneke, rövid bevezetéssel.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
  - A második közlemény (3:148–162.) címe: A finn Kalevalából.

- A bevezetés újraközlése: VIKÁR BÉLA: A Kalevala és a székely népköltés (1899). In NYIRKOS ISTVÁN (szerk.): *Utunk Pohjolába. Kalevala-kutatók Magyarországon*. Békéscsaba, Tevan ny., 1985. 17–23.
294. Kullervo bosszúja. *Vasárnapi Ujság* 52 (1905) 10:147., ill.
  - A Kalevala 3. énekének részlete, rövid bevezetéssel.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
295. Terve kuu! Köszöntekek, hold! – Venematka. A Csónakút. In *Suomen Laulu*. Budapest, Rózsa ny., 1906. [→ 318.] 8–10.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
296. [Kalevala-szemelvények.] In SCHIFFER MIKLÓS (szerk.): *Jean Sibelius. A nagy finn zeneköltő születésének hetvenedik évfordulójára kiadta a La Fontaine Irodalmi Társaság*. Budapest, Rózsavölgyi és Társa, 1936. 3, 7–8, 11–12, 23–24, 36.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
297. Kalevala. In HORVÁTH ÁRPÁD–LUKÁCS LÁSZLÓ (szerk.): *A tél költészete. Kétnyelvű versantológia*. (A világirodalom gyöngyei.) Budapest, Uj Hang, 1943. 30–37.
  - Kétnyelvű (finn–magyar).
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
298. Kalevala. In KODOLÁNYI JÁNOS–KÉPES GÉZA (szerk.): *Északi csillagok. Finn rokonaink költészete*. (Nemzeti könyvtár, VI. 118–119.) Budapest, Stádium, 1943. 15–31.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
299. Kalevala. Részlet. In KARDOS LÁSZLÓ (szerk.): *Világirodalmi antológia. IV. A világirodalom a XIX. században*. Budapest, Tankönyvkiadó, 1956. 776–777.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
300. A Kalevala Előhangja. In LENGYEL BÉLA–VINCZE FLÓRA (szerk.): *A világirodalom ars poeticái*. Budapest, Gondolat, 1965. 201–203.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
301. A sör eredete. In BIKÁDI GYÖRGY (szerk.): *Noé vesszeje*. (A világirodalom gyöngyszemei.) Budapest, Móra, 1972. 103–107.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
  - További megjelenése: Kalevala. A sör eredete. In FÁBIÁN LÁSZLÓ (szerk.): *Finn költők antológiája*. (A világirodalom gyöngyszemei.) Budapest, Kosmosz Könyvek, 1973. 21–25.
302. Más földre juték, bogyócska. In ASZÓDI ÉVA, T. (szerk.): *Rókafigasztaló. Gyermekversek a világirodalomból*. Budapest, Móra, 1973. 142–143.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.

Lásd még: 478. • Kalevala-szemelvény.

Prózai feldolgozások

303. *Kalevala. Finn népmesék.* Bukarest, Ifjúsági, [1965]. 62 p., ill.
- A Kalevala egy részének prózai, mesei feldolgozása.
  - VIKÁR BÉLA fordítása alapján feldolgozta SZABÓ KISS KATALIN; illusztrálta PANȚU STELIAN.

Egyéb műfordítások

Finn irodalom és népköltészet

304. SUOMALAINEN SÁMUEL [= SUOMALAINEN, SAMULI]: Fagyos éjjel. *Ország-Világ* (1881) 15:339, 342.
- Fordította VIKÁR BÉLA.
305. SUOMALAINEN KÁROLY [= SUOMALAINEN, SAMULI]: Elvégeztetett. (Egy orvos naplójából). *Ország-Világ* (1881) 22:506–507.
- Fordította VIKÁR BÉLA.
306. SUONIO [= KROHN, JULIUS]: A hold regéi. *Pesti Napló* 32 (1881. december 6–7.) 335. e. k.:1., 336. e. k.:1.
- Fordította VIKÁR BÉLA.
307. SUONIO [= KROHN, JULIUS]: *A hold regéi.* (Olcsó könyvtár, 148.) Budapest, Franklin, 1882. 54 p.
- Fordította VIKÁR BÉLA.
308. JÄNNES, ARVI [= GENETZ, ARVID]: Ébredj Szuomi! *Vasárnapi Ujság* 37 (1890) 15:234.
- Fordította VIKÁR BÉLA.
309. Finn népdalok. Az eredetiek versalakjában. *Budapesti Szemle* 65 (1891) 171:433–435.
- Fordította VIKÁR BÉLA.
310. CANTH MINNA: A szegény nép. Elbeszélés a munkásnép életéből. *Élet* 2 (1892) 3:124–130., 4:155–158., 5:201–207., 7:291–297., 6:254–258.
- Fordította [VIKÁR BÉLA]; a fordítót JÁVORI JENŐ azonosította (→ 3.).
311. GENETZ, ARVID: Nőmhöz. *Budapesti Szemle* 69 (1892) 182:281–282.
- Fordította VIKÁR BÉLA.
312. AHO JÁNOS [= AHO, JUHANI]: Egyszer a hangversenyen. *Élet* 2 (1892) 11:434–435.
- Fordította [VIKÁR BÉLA]; a fordítót JÁVORI JENŐ azonosította (→ 3.).
313. AHO JÁNOS [= AHO, JUHANI]: Kettecskén. *Budapesti Szemle* 70 (1892) 185:316–321.
- Fordította VIKÁR BÉLA.

314. AHO JÁNOS [= AHO, JUHANI]: Piros Samu. *Élet* 3 (1893) 3:104–107.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
315. AHO JÁNOS [= AHO, JUHANI]: Forgácsok. *Budapesti Szemle* 75 (1893) 200:257–275.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
316. AHO JÁNOS [= AHO, JUHANI]: Kisértetben. *Élet* 3 (1893) 17:548–552.
  - Fordította [VIKÁR BÉLA]; a fordítót JÁVORI JENŐ azonosította (→ 3.).
317. CANTH MINNA: A varrónő. *Élet* 4 (1894) 17:601–609.
  - Fordította [VIKÁR BÉLA]; a fordítót JÁVORI JENŐ azonosította (→ 3.).
318. *Suomen Laulu*. Budapest, Rózsa ny., 1906. 24 p.
  - Finn versek antológiája.
  - Fordította BÁN ALADÁR és (ARVID GENETZ, JULIUS KROHN, LARIN-KYÖSTI, QUANTEN [?] és JOHAN LUDVIG RONEBERG költeményeit, valamint finn népdalokat) VIKÁR BÉLA.

Ism.: CSERNA ANDOR. *Kelet Népe* 2 (1910) 5–6:253–255.
319. HARMAJA, SAIMA: A Balatonnál. *Magyar Nemzet* 3 (1940. augusztus 7.) 162:7.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
320. HELLAAKOSKI, AARO: A héja. *Ujság* 17 (1941. december 21.) 291:14.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
321. HELLAAKOSKI, AARO: Szüretelő emberek. *Ujság* 17 (1941. december 21.) 291:14.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
322. GERGELYFFY GÁBOR (szerk.): *Élet a magas északon*. (Turáni könyvtár.) Budapest, Szalai ny., [1942]. 32 p., ill.
  - O. A. AHO,* ANTERO KAJANTO, VIJO KOJO, ENSIO RISLAKKI és ERKKI VALA novellái.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
323. [Finn népdalok.] In KODOLÁNYI JÁNOS–KÉPES GÉZA (szerk.): *Északi csillagok. Finn rokonaink költészete*. (Nemzeti könyvtár, VI. 118–119.) Budapest, Stádium, 1943. 13–14.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
324. KATTUNEN, LAURI: A Szinnyei házaspár közellétében. In VIKÁR BÉLA: *Szinnyei Józsefről*. (A finn-magyar testvériség uttörői, 1.) Budapest, k. n., 1944. [→ 127.] 19.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
325. Hoz a fejkötő majd gondot. In RAB ZSUZSA (szerk.): *Népek költészete. Antológia a világ népköltészetéből*. (A világirodalom gyöngyszemei.) Budapest, Kozmosz Könyvek, 1973. 318.
  - Finn népdal.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
  - További megjelenése: Hoz a fejkötő majd gondot. *Könyvvilág* 18 (1973) 4:14.

* E kezdőbetűkkel a lexikonok nem ismernek finn író, talán ANTTI JUHANI AHÓT (1900–1960) takarja a név (aki nem azonos a lényegesen nagyobb jelentőségű JUHANI AHÓVALL!).

326. Hallod, mily édes dal sír mélán... In PETNEKI JENŐ (szerk.): *Szálljon a nótánk. 109 dal zongorakísérettel.* Budapest, Tankönyvkiadó, 1974. 131 p.
- Finn népdal.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.

Lásd még: 31, 147. • Finn versek fordítása.
276–303, 478. • Kalevala-fordítások.

Észt irodalom és népköltészet

327. Kalevi-poeg. In *Budenz-album. Budenz József XXV éves nyelvészeti működése emlékére.* Budapest, Akadémiai Könyvkereskedés, 1884. 14–25., bibl. a jegyz.
- A Kalevipoeg 1. éneke.
  - Fordította VIKÁR BÉLA.
328. Szalme. (Részlet „Kalevi-poeg” eszt eposzból.). *Irodalmi Lapok* 1 (1884) 1:5–6.
- Fordította VIKÁR BÉLA.
329. Videvik, Koit és Amarik. (Szürkület, hajnal és alkonyat.). *Budapesti Gyorsíró* 1 (1888–1889) 5:2–3.
- Fordította VIKÁR BÉLA.
  - Sztenogram.
330. KOIDULA[, LYDIA]: Az anya szíve. *Élet* 4 (1894) 12:450.
- Fordította VIKÁR BÉLA.
  - További megjelenése: KOIDULA[, LYDIA]: Az anyaszív. *Eperjesi Lapok* 24 (1899) 30:1.
331. Szemelvény a Kalevipoegből. In HEINRICH GUSZTÁV (szerk.): *Egyetemes irodalomtörténet. IV. Ural-altajiak és szlávok.* Budapest, Franklin, 1911. 122–127.
- Fordította VIKÁR BÉLA.

Francia irodalom

332. LAFONTAINE[, JEAN DE]: A tölgy és a nádszál. *Budapesti Szemle* 133 (1908) 375:456.
- Fordította VIKÁR BÉLA.
333. La Fontaine meséiből. A szerelmes oroszlán. *Szegedi Napló* 32 (1909. december 21.) 302:1.
- Fordította VIKÁR BÉLA.
334. *La Fontaine összes meséi.* Budapest, Dante, [1929]. 395 p., 2 t., ill.
- Az előszót (La Fontaine meséi. 5–7.) VIKÁR BÉLA írta; fordította VIKÁR BÉLA, KOZMA ANDOR és ZEMPLÉNI ÁRPÁD; illusztrálta HARANGHY JENŐ.
335. *La Fontaine összes meséi.* Budapest, Dante, [1942]. 395 p., 1 t., ill.
- Az előszót (A huszadik század La Fontaine-je. 3–8.) HANKISS JÁNOS írta; fordította VIKÁR BÉLA, KOZMA ANDOR és ZEMPLÉNI ÁRPÁD; illusztrálta HARANGHY JENŐ.

336. *La Fontaine meséi. Teljes magyar kiadás. Gustave Doré háromszáz illusztrációjával.* Budapest, Kossuth, 1993. 479 p., ill.
- Az utószót (Ajánlás a magyar La Fontaine-hez. 475–476.) NAGY GÉZA írta; fordította VIKÁR BÉLA, KOZMA ANDOR és ZEMPLÉNI ÁRPÁD.
  - További lenyomata: *La Fontaine meséi. Teljes magyar kiadás. Gustave Doré háromszáz illusztrációjával.* Budapest, Kossuth, 1994². 479 p., ill. • *La Fontaine meséi. Teljes magyar kiadás. Gustave Doré háromszáz illusztrációjával.* Budapest, Kossuth, 1997³. 479 p., ill.

Lásd még: 146. • Francia versek fordításai.

Olasz irodalom

337. RAPISARDI, MARIO: Halál és élet. *Élet* 4 (1894) 2:53.
- Fordította VIKÁR BÉLA.

Lásd még: 146. • Olasz versek fordításai.

Holland irodalom

338. GENESTET, P.[ETRUS] A.[UGUSTUS] DE: Tudomány és felszínesség. *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 22:9.
- Fordította V.[IKÁR] B.[ÉLA].

Német irodalom

339. HEINE[, HEINRICH]: A való jegyesek. *Vasárnapi Ujság* 28 (1881) 7:102–103.
- Fordította VIKÁR BÉLA.
340. FISCHER, WILHELM: Az ékes lepel. *Élet* 4 (1894) 2:63.
- Fordította V.[IKÁR] B.[ÉLA].
341. ZOOZMAN, RICHARD: Phaëton. *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 14:10.
- Fordította VIKÁR B.[ÉLA].
342. ZOOZMAN, RICHARD: Szél és kandiság. *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 20:5.
- Fordította VIKÁR B.[ÉLA].
343. HEINE[, HEINRICH]: Töredék. *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 38:2.
- Fordította VIKÁR B.[ÉLA].
344. ZOOZMAN, RICHARD: A játékszer. *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 38:2.
- Fordította VIKÁR B.[ÉLA].
345. FISCHER VILMOS [= FISCHER, WILHELM]: Magányos séta. *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 48:5.
- Fordította VIKÁR BÉLA.

346. FISCHER VILMOS [= FISCHER, WILHELM]: Utolsó út. *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 48:5.

- Fordította VIKÁR BÉLA.

Lásd még: 145–146. • Német versek fordításai.

Norvég irodalom

347. IBSEN HENRIK: *A népgyűlölő. Színmű 5 felvonásban.* (Magyar könyvtár, 41.) Budapest, Lampel, [1898]. 108 p.

- Fordította VIKÁR BÉLA.

Török irodalom

348. BEHIDZS, ENISZ: Turáni leányok. Turan kizlari. *Turán* (1917) 8–9:413–414.

- Fordította VIKÁR BÉLA.

Avar népköltészet

349. Avar népköltés. *Turán* (1917) 2:112–113.

- Avar népdal.
- Fordította VIKÁR BÉLA.

Grúz irodalom

350. VIKÁR BÉLA: Rusztaveli georgiai költő és műve. *Budapesti Szemle* 152 (1912) 431:271–293., bibl. a jegyz.

- A RUSZTAVELI-mű (→ 353.) részlete rövid bevezetéssel.
- Fordította VIKÁR BÉLA.

351. VIKÁR BÉLA: Ének a hét égi fényhez. Részlet Rusztaveli eposzából. A khartvel (georgiai) eredetiből. *Akadémiai Értesítő* 25 (1914) 6–7:435–438.

- A RUSZTAVELI-mű (→ 353.) részlete rövid bevezetéssel; a Magyar Tudományos Akadémia 1914. március 2-ai felolvasóülésén megtartott előadás és felolvasás.
- Fordította VIKÁR BÉLA.

352. Nuradin Pridon országa. Részlet Rusztaveli verses regényéből. *Turán* (1917) 4–5:250–255.

- A RUSZTAVELI-mű (→ 353.) részlete.
- Fordította VIKÁR BÉLA.

353. RUSZTAVELI[, SOTA]: *Tariel, a párdúcibőrös lovag.* Budapest, Athenaeum, 1917. 231 p., 26 t., ill.

- Fordította és az előszót (Előszó. 3–8., bibl. a jegyz.) írta VIKÁR BÉLA; illusztrálta ZICHY MIHÁLY.

Ism.: *Budapesti Hirlap* 37 (1917. június 2.) 140:11–12. • BABITS MIHÁLY. *Nyugat* 12 (1919) 2:155–156. • SIMONYI ZSIGMOND. *Magyar Nyelvőr* 46 (1917) 7–8: 227–229. • ZEMPLÉNI ÁRPÁD: Rusztaveli Sota. *Budapesti Szemle* 173 (1918) 495:423–444.

Szakfordítások

354. CANTH MINNA: Mi a nők mozgalmának végcélja? *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 34:10–11., 35:6–7.
• Fordította [VIKÁR BÉLA]; a fordítót JÁVORI JENŐ azonosította (→ 3.).
355. VISKI, KÁROLY: *Transsilvanian unkarilaisten kansantaide*. Helsingissä–Budapest, Otava–Franklin, 1923. 20 p., 29 t., ill.
• Az előszót (Johdatus. 3–4.) PETRI PÁL írta; fordította EEMIL SETÄLÄ és VIKÁR BÉLA.

Könyvismertetések

356. *Kanteletar. A finn népköltés gyöngyei*. Budapest, Lampel, 1902. 185 p.
Ism.: VIKÁR BÉLA. *Egyetemes Philologiai Közlöny* 26 (1902) 902–905.
357. AMADEI, ANNA: *Gedichte*. Wien, Frick, [1896]. 248 p.
Ism.: VIKÁR BÉLA. *Budapesti Szemle* 86 (1896) 134:466–472.
358. CERETELI, MICHAEL VON: *La Géorgie et la guerre actuelle*. Zürich, Orient-Verlag, 1915. 48 p.
Ism.: V.[IKÁR] B.[ÉLA]. *Turán* (1917) 2:111.
359. CERETELI, MICHAEL VON: *Rassen und Kulturprobleme des Kaukasus*. (Veröffentlichungen der „Deutsch–Georgische Gesellschaft“, 1.) Berlin, Welt, é. n. 32 p.
Ism.: V.[IKÁR], B.[ÉLA]. *Turán* (1917) 3:171.
360. GOPCSA LÁSZLÓ: *A magyar gyorsírás története*. Budapest, Singer és Wolfner, 1893. 111 p.
Ism.: V.[IKÁR] B.[ÉLA]. *Élet* 3 (1893) 19:639. • V.[IKÁR] B.[ÉLA]. *Gyorsírási Lapok* 32 (1893–1894) [1894] 5:70–71.
361. HEINE[, HEINRICH]: *Dalok könyve*. Budapest, Athenaeum, é. n. XVI, 189 p.
Ism.: –VB– [= VIKÁR BÉLA]. *Élet* 3 (1893) 3:108.
362. JANNSEN, HARRY (hrsg.): *Märchen und Sagen des estnischen Volkes. II*. Riga, Kymmell, 1888.
Ism.: V.[IKÁR] B.[ÉLA]. *Budapesti Szemle* 58 (1889) 148:153–158. • VIKÁR BÉLA. *Keleti Szemle* 2 (1901) 3:233–236.

363. KALLAS, OSKAR: *Die Wiederholungslieder der estnischen Volkspoesie. I.* Helsingfors, Finnisches Literaturgesellschaft, 1901. V, 398 p.
Ism.: V.[IKÁR BÉLA]. *Ethnographia* 12 (1901) 7:326–328.
364. KAUKASIELLI, K.: *Der Kaukasus im Weltkrieg.* (Deutsche Orientbücherei.) Weimar, Kiepenhauer, 1916. 41 p.
Ism.: V.[IKÁR] B.[ÉLA]. *Turán* (1917) 2:111.
365. KROHN GYULA [= KROHN, JULIUS]: *A finnugor népek pogány istentisztelete.* (A Magyar Tudományos Akadémia Könyvkiadó-vállalata U. F., 73.) Budapest, Akadémiai, 1908. 386 p.
Ism.: VIKÁR BÉLA. *Egyetemes Philologiai Közöny* 33 (1909) 141–142.
366. MIKLÓS ÖDÖN: *Budapesttől Chicagóig és tovább.* Budapest, Hungária ny., 1893. 118 p.
Ism.: V.[IKÁR] B.[ÉLA]. *Élet* 5 (1894–1895) [1894] 1:11. • VIKÁR, B.[ÉLA]. *Westöstliche Rundschau* 1 (1894) 19:1460.
367. OBERHUMMER, EUGEN: *Die Türken und das Osmanische Reich.* Leipzig–Berlin, Teubner, 1917. 116 p.
Ism.: (RB) [= VIKÁR BÉLA]. *Turán* (1917) 10:475.
368. OSZTERN, SALAMON PÁL: *Der „heilige Krieg“ nach mohammadanischen Recht. Ein Kapitel aus dem Staatsrecht des Islam.* München–Leipzig, Duncker & Humblot, 1915. 44 p.
Ism.: V.[IKÁR], B.[ÉLA]. *Turán* (1917) 3:171.
369. PAASONEN, HEIKKI: *Itäsuomalaisten kansain runoudesta.* Helsingfors, k. n., 1897.
Ism.: VIKÁR BÉLA. *Nyelvtudományi Közlemények* 27 (1897) 464–465.
370. SAJÓ ALADÁR: *Katonáéknál.* Budapest, Singer és Wolfner, 1893. 162 p.
Ism.: –RB– [= VIKÁR BÉLA]. *Élet* 3 (1893) 12:413.
371. SCHOEN ARNOLD: *Palóc népdalok.* Budapest, Uránia, 1911. XIV, 208 p.
Ism.: VIKÁR BÉLA. *Magyar Nyelvőr* 40 (1911) 5:223–224.
372. SEBESTYÉN KÁROLY: *Hajnalodik. Versek.* Budapest, Singer és Wolfner, 1895. 4, 140 p.
Ism.: V.[IKÁR] B.[ÉLA]. *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 16:11.
373. VÁMBÉRY ÁRMIN: *A magyarság keletkezése és gyarapodása.* Budapest, Franklin, 1895. 408 p.
Ism.: V.[IKÁR] B.[ÉLA]: Vámbéry könyve. *Élet* 5 (1894–1895) [1895] 33:11–12.
374. ZEMPLÉNI ÁRPÁD: *Turáni dalok. Mondai és történelmi hős-énekek.* Budapest, Franklin, 1910. 260 p.
Ism.: VIKÁR BÉLA: Turáni hangok. *Magyar Nyelvőr* 39 (1910) 6:266–270.

Lásd még: 36. • MATTI VARONEN munkájának ismertetése.
38. • EEMIL SETÄLÄ munkájának ismertetése.
70. • OSKAR KALLAS munkájának (→ 363.) ismertetése.

A Vikár Bélára vonatkozó írások bibliográfiája

Életrajzok

375. BALASSA JÓZSEF: Vikár Béla hetvenötéves. *Magyar Nyelvőr* 63 (1934) 3–4:48–49.
376. BOKOR IMRE: Emlékezés Vikár Bélára. *Könyvbarát* 8 (1958) 2:69–70.
• További megjelenése: BOKOR IMRE: Emlékezés Vikár Bélára. *A Könyvtáros* 8 (1958) 2:133–134.
377. CSISZÉR ALAJOS: Vikár Béla emlékezetéhez. *Magyar Nemzet* 47 (1984. május 16.) 113:6.
• Hozzászólás SCHELKEN PÁLMA cikkéhez (→ 398.); SCHELKEN reflexiója → 399.
378. GERGELY PÁL, DR.: Emlékezés Vikár Bélára. *Magyar Nemzet* 31 (1975. szeptember 24.) 224:4.
379. GOMBOS LÁSZLÓ: Vikár Béla (1859–1945). *Magyar Nyelvőr* 70 (1946) 1:5–8.
380. HEGYI FÜSTÖS ISTVÁN: Teremtőmhöz én ha térek... Vikár Béla emlékezete. *Reformátusok Lapja* 9 (1965) 41:1., ill.
381. HORVÁTH IMRE: Emlékezés Vikár Bélára. *Jelenkor* 2 (1959) 3:77–82.
382. KANYAR JÓZSEF: Vikár Béla (1859–1945). *Füük Évkönyve* (1974) [1973] 265–266., ill.
383. KANYAR JÓZSEF: Újbóli emlékezés a „született somogyi fi”-ra: Vikár Béla. In LACZKÓ ANDRÁS (szerk.): *Vikár Béla nyomában*. (Kaposvári kiskönyvtár, 2.) Kaposvár, Kaposvári Városi Tanács VB Művelődési Osztálya, 1984. [→ 389.] 5–6.
384. KISS ANTAL: Ő maga út volt. Vikár Béla (1859–1945). *Napjaink* 23 (1984) 5:27–28.
385. KODÁLY ZOLTÁN: Emlékezés Vikár Bélára. In —: *Visszatekintés. Összegyűjtött írások, beszédek, nyilatkozatok. II. Szerk. Bónis Ferenc*. (Magyar zenetudomány, 5–6.) Budapest, Zeneműkiadó, 1964. 403–404.
• További lenyomata: KODÁLY ZOLTÁN: Emlékezés Vikár Bélára. In —: *Visszatekintés. Összegyűjtött írások, beszédek, nyilatkozatok. II. Szerk. Bónis Ferenc*. (Magyar zenetudomány, 5–6.) Budapest, Zeneműkiadó, 1974². 403–404. • KODÁLY ZOLTÁN: Emlékezés Vikár Bélára. In —: *Visszatekintés. Összegyűjtött írások, beszédek, nyilatkozatok. II. Szerk. Bónis Ferenc*. (Magyar zenetudomány, 5–6.) Budapest, Zeneműkiadó, 1982³. 403–404.
386. KOROMPAY BERTALAN: Vikár Béla † (1859–1945). *Ethnographia* 56 (1945) 1–4:81–82.
387. KOROMPAY BERTALAN: Vikár Béla emlékezete. *Nyelvtudományi Közlemények* 61 (1959) 2:388–391.

388. L. E. I.: Előd és példakép. Vikár Béla ünnepe. *Magyar Hírlap* 12 (1979. április 1.) 77:9.
389. LACZKÓ ANDRÁS (szerk.): *Vikár Béla nyomában*. (Kaposvári kiskönyvtár, 2.) Kaposvár, Kaposvári Városi Tanács VB Művelődési Osztálya, 1984. 52 p., ill., kotta
  - Tanulmányok (→ 383, 465, 468, 509, 516, 547.).
  - Az előszót (Előszó. 3.) GARAI LÁSZLÓ írta.
390. LAK ISTVÁN: 50 éve halt meg Vikár Béla. *Vakok Világa* 56 (1995) 10:17–18.
391. MOLNÁR LAJOS: Emlékezés Vikár Bélára (1859–1945). *Reformátusok Lapja* 3 (1959) 22:3.
  - További megjelenése: MOLNÁR LAJOS: Emlékezés Vikár Bélára. *Reformátusok Lapja* 6 (1962) 31:3.
392. MOLNÁR LAJOS: Megemlékezés Vikár Béláról halála 25. évfordulóján. *Theológiai Szemle* 13 (1970) 11–12:372–374., bibl. 374.
393. ORTUTAY GYULA: Vikár Béla emlékezete. *Népszabadság* 17 (1959. április 1.) 76:8., ill.
394. SCHELKEN PÁLMA: Emlékezés Vikár Bélára. *Muzsika* 1 (1958) 6:12–15., ill.
395. SCHELKEN PÁLMA: Egy pécsi kisdíák elindul... (Emlékezés Vikár Bélára halála 20. évfordulóján). *Művelődési Tájékoztató* (1965) május:84–87., ill.
396. SCHELKEN PÁLMA: Húsz éve hunyt el Vikár Béla. *Köznevelés* 21 (1965) 22:875., ill.
397. SCHELKEN PÁLMA: Emlékezés Vikár Bélára születése 100. évfordulóján. In BÉRES GYULA–HEISZ KÁROLY–KLUIBER LÁSZLÓ (szerk.): *Vikár emlékünnepe. Kaposvár, 1969. április 19. Hetes, 1969. április 20.* Kaposvár, Somogy Megyei Tanács VB Művelődésügyi Osztálya, 1970. [→ 607.] 16–25.
398. SCHELKEN PÁLMA: Vikár Béla emlékezete. *Magyar Nemzet* 47 (1984. április 1.) 78:7.
Hsz.: → 377.
399. SCHELKEN PÁLMA: A sokoldalú Vikár Béla. *Magyar Nemzet* 47 (1984. június 1.) 127:12.
  - Reflexió CSISZÉR ALAJOS hozzászólására (→ 377.).
400. SIPOS CSABA, DR.: Vikár Béla. *Somogyi Honismereti Híradó* (1984) 1:120–122.
401. SZÍJ REZSŐ, DR.: Vikár Béla pápai kapcsolatai. *Magyar Nemzet* 47 (1984. június 13.) 137:6.
402. SZILI FERENC: Vikár Béla, a tudós népdalgyűjtő és műfordító. In – –: *Történelmi arcképcsarnok Somogyban. II. Az általános iskolák számára*. (Iskola és levéltár. Dokumentumok a szülőföldről, 4.) Kaposvár, Somogy Megyei Levéltár–Somogy Megyei Pedagógus Továbbképzési Intézet, 1977. 43–49., 2 t., ill., kotta, bibl. 49.

403. TAKÁTS GYULA: Vikár Béla (1859–1945). *Somogyi Néplap* 12 (1955. november 27.) 279:5.
- A hetesi VIKÁR-emléktábla 1955. november 26-ai avatásánál elmondott beszéd.
  - További megjelenése: TAKÁTS GYULA: Vikár Béla (1859–1945). *Muzeumi Híradó* (1955) szept.–dec.:315–318. • TAKÁTS GYULA: Vikár Béla. Emléktábla avatásra. In –: *Képek és versek útjain*. (Somogyi almanach, 6.) Kaposvár, Somogy Megyei Tanács VB Művelődésügyi Osztálya, 1961. 67–70. • TAKÁTS GYULA: Vikár Béla emléktáblájánál. In –: *Egy kertre emlékezve. Művek és mesterek között*. Budapest, Szépirodalmi, 1971. 145–151.
404. VARRÓ IS[T]VÁN: A hetvenéves Vikár Béla. *Századunk* 4 (1929) 4:229–230., bibl. a jegyz.
405. ZSOLDOS JENŐ: Vikár Béla születésének századik évfordulójára. *Magyar Nyelvőr* 83 (1959) 3:372–373.

Szócikkek

406. Vikár Béla [...]. In *A Pallas nagy lexikona. Az összes ismeretek enciklopédiája tizenhat kötetben. XVI. Téba–Zsuzsok*. Budapest, Pallas, 1897. 845.
407. Vikár Béla [...]. In *Révai nagy lexikona. Az ismeretek enciklopédiája. XIX. Vár–Zsüri. Kiegészítés: Aachen–Beöthy*. Budapest, Révai, 1926. 231.
408. Vikár Béla [...]. In *Ki-kicsoda? Kortársak lexikona*. Budapest, Béta, é. n. 896.
409. Vikár Béla [...]. In DORMÁNDI LÁSZLÓ–JUHÁSZ VILMOS (szerk.): *Új lexikon. A tudás és a gyakorlati élet egyetemes enciklopédiája 6 kötetben. VI. Reb–Zsür*. Budapest, Dante–Pantheon, 1936. 3868.
410. Vikár Béla [...]. In SZABOLCSI BENCE–TÓTH ALADÁR: *Zenei lexikon. III*. Budapest, Zeneműkiadó, 1965. 607.
411. Vikár Béla [...]. In KENYERES ÁGNES (főszerk.): *Magyar életrajzi lexikon. II. L–Z*. Budapest, Akadémiai, 1969. 1000–1001, 1003., ill.
412. Vikár, Béla [...]. In VALPOLA, VELI (toim.): *Uusi tietosanakirja. XXIII. Ver–yet*. Helsinki, Tietosanakirja, 1966. 366.
413. Vikár, Béla [...]. In NAAN, GUSTAV (peatoim.): *Eesti nõukogude entsüklopeedia. VIII. Tink–yver*. Tallinn, Valgus, 1976. 427.
414. Vikár Béla [...]. In DOMOKOS PÉTER (szerk.): *Finnugor életrajzi lexikon*. Budapest, Tankönyvkiadó, 1990. 326.
415. E.[ISEMANN] GY.[ÖRGY]: Vikár Béla [...]. In PÉTER LÁSZLÓ (főszerk.): *Új magyar irodalmi lexikon. III. P–Zs*. Budapest, Akadémiai, 1994. 2256., bibl. 2256.
416. SÁNDOR ISTVÁN: Vikár Béla [...]. In ORTUTAY GYULA (főszerk.): *Magyar néprajzi lexikon. V. Szé–Zs*. Budapest, Akadémiai, 1982. 558., ill.

417. SZINNYEI JÓZSEF: Vikár Béla [...]. In – – (szerk.): *Magyar írók élete és munkái. XIV. Telgárti–Zsutai*. Budapest, Hornyánszky, 1914. 1217–1218., bibl. 1218.

Interjúk

418. Magyar feltámadás! [...] Vikár Béla [...]. *A Magyar Vidék* 1 (1925) 15:3.
 • Válasza egy körkérdésre (Mitől reméli a Trianontól sújtott magyar haza feltámadását?).
419. Messze Eszakon [!] egy kis nép szereti a magyarokat... Beszélgetés Vikár Bélával, aki hazaérkezett finnországi felolvasókörtújáról. *Pesti Napló* 79 (1928. április 6.) 80:9.
420. Látogatás a nyolcvannégyéves költőnél, Vikár Bélánál. *Film, Színház, Irodalom* 6 (1943) 20:26., ill.
421. CSOLLÁNY FERENC: A 80 éves Vikár Bélánál. *Gyorsírástudomány* 19 (1938–1939) [1939] 9:117–120., ill.
422. JÓZSEF JOLÁN: Fiatalok és öregek a magyar irodalomban. Akik hárman összesen 62 évet s akik hárman 250 évet jelentenek. *Híd* 4 (1943) 4:28–30., ill.
 • Interjúk CSENGERY JÁNOSsal, VIKÁR BÉLÁval és RADÓ ANTALLal.
423. NÉMETH ANDOR: Egész világ ege alatt. Beszélgetés Vikár Bélával, a Kalevala magyar apostolával. *Ujság* 14 (1938. március 13.) 59:35.
424. POLGÁR GÉZA: Beszélgetés a 82 éves Vikár Bélával. *Magyar Nemzet* 4 (1941. december 21.) 291:12.
425. (R. M.) [= RÓNAY MÁRIA]: Négyszemközt Vikár Bélával, a magyar Mezzofantival. *Literatura* 6 (1931) 8:277–282., ill.
426. VASVÁRY EDITH: Nyolcvanöt esztendő s a Kalevala magyar fordítója. Beszélgetés Vikár Bélával. *Ujság* 19 (1943. április 1.) 73:6.

Magánélet, barátságok

427. BOKOR IMRE: Találkozásom József Attilával. In SZABOLCSI MIKLÓS (szerk.): *József Attila emlékkönyv*. Budapest, Szépirodalmi, 1957. 379–384.
 • VIKÁR és JÓZSEF ATTILA megismerkedése, barátsága.
 • További megjelenése: BOKOR IMRE: Találkozásom József Attilával. *Könyvbarát* 9 (1959) 2:73–75. • BOKOR IMRE: Találkozásom József Attilával. *A Könyvtáros* 9 (1959) 2:137–139.
428. KÉPES GÉZA: Két ismeretlen József Attila-dokumentum. *Új Írás* 2 (1962) 5:520–522., ill.
 • A VIKÁR-féle Kalevala-fordítás hatása JÓZSEF ATTILA költészetére, kettejük barátsága.

429. LISZTÓCZKY LÁSZLÓ: Gulyás Pál és Vikár Béla barátsága. *Irodalomtörténet* 66 (1984) 2:458–468., bibl. a jegyz.
430. SCHELKEN PÁLMA: József Attila „atyai barátja”: Vikár Béla. *Fogaskerek* 15 (1959) 15:4.
  - Interjú BOKOR IMRÉVEL.
431. SCHELKEN PÁLMA: Vikár Béla, József Attila és a Kalevala. In BÉRES GYULA–HEISZ KÁROLY–KLJBER LÁSZLÓ (szerk.): *Vikár emlékünnepe. Kaposvár, 1969. április 19. Hetes, 1969. április 20.* Kaposvár, Somogy Megyei Tanács VB Művelődésügyi Osztálya, 1970. [→ 607.] 55–58.
  - A VIKÁR-féle Kalevala-fordítás hatása JÓZSEF ATTILA költészetére, kettejük barátsága.

Levelezés

432. Vikár Béla levelei Finnországba. *Somogy* 14 (1986) 2:49–53.
  - Levelei BERNHARD FREDRIK GODENHJELMnek, ARVID GENETZnek, PIETARI PÄIVÄRINTÄnek, JULIUS és KAARLE KROHNnak, EEMIL TUNKELÓnak.
  - A finn nyelvű leveleket fordította és közreadta KRISTÓ JUDIT.
433. Vikár Béla levele. *Gyorsírási Szemle* 2 (1904–1905) [1904] 3:55–56.
  - Levele TÉGLÁS GÉZÁnak.
434. Zempléni Árpád levele Vikár Bélához. *Turán* 22 (1939) 6:156.
  - A RUSZTAVELI-mű (→ 353.) fordításáról.
435. BAKOS JÓZSEF, DR.: Adatok a Thaly-vitához. *Az Egri Pedagógiai Főiskola Évkönyve* 3 (1957) 541–542.
  - VIKÁR és GYÖRFFY ISTVÁN levelei HARSÁNYI ISTVÁNhoz.
436. TASI JÓZSEF: Bartók Béla kiadatlan levele Vikár Bélához. *Magyar Nemzet* 37 (1981. május 10.) 108:11., ill.
437. VOLLY ISTVÁN: Vikár-levelek Finnországban. In BÉRES GYULA–HEISZ KÁROLY–KLJBER LÁSZLÓ (szerk.): *Vikár emlékünnepe. Kaposvár, 1969. április 19. Hetes, 1969. április 20.* Kaposvár, Somogy Megyei Tanács VB Művelődésügyi Osztálya, 1970. [→ 607.] 41–54., 13 t., ill.
  - Levelei JUHANI AHÓnak és KAARLE KROHNnak.

Néprajzkutatói tevékenysége

438. Sitzungsberichte gelehrter Gesellschaften. Ungarische Ethnographische Gesellschaft. *Ethnologische Mitteilungen aus Ungarn* 5 (1896) [1897] 5–10:195–196.
  - VIKÁR felkérése magyar népköltészeti alkotások fonográfos gyűjtésére a Magyar Néprajzi Társaság 1897. január 24-ei felolvasóülésén.
439. A Kisfaludy-társaság népköltési gyűjtései. *Ethnographia* 9 (1898) 6:474–475.
  - Benne VIKÁR Somogy vármegyei népköltészeti gyűjtéseinek támogatása.
440. Fonográf a kolozsvári tanítóképzőben. *Erdély Népei* 2 (1899) 2:30–31.
  - VIKÁR és HERRMANN ANTAL népdalgyűjtése.
441. Az örök téma. *Zenelap* 13 (1899) 26:2.
  - Fonográfos népköltészeti gyűjtései kapcsán kérdésfeltevés: valóban a zeneileg képzetlen VIKÁR a legalkalmasabb ember erre a munkára? VIKÁR reflexiója → 43.
442. Néprajzi gyűjtés Udvarhelyvármegyében. *Erdély Népei* 3 (1900) 2:15.
  - HERRMANN ANTAL, KOVÁCS GÉZA és VIKÁR gyűjtőtűja.
443. Vikár Béla [...]. *Bánffyhyunyad és Vidéke* 2 (1900) 11:2.
  - VIKÁR bánffyhyunyadi, kalotaszentkirályi és magyarvalkói fonográfos népköltészeti gyűjtése.
444. Vikár Béla gyorsírási virágének-gyűjteménye. *Ethnographia* 44 (1933) 1–2:89.
445. Örök dallamok kotta nélkül – dr. Lajtha László beszél Vikár Béláról, Európa első tudományos népdalgyűjtőjéről. *Képes Figyelő* 1 (1945) 11:21., ill.
446. BODGÁL FERENC: Vikár Béla népdalgyűjtései Borsodban. *Északmagyarország* 15 (1959. július 31.) 178:4.
447. DÉGH LINDA: Vikár Béla a néprajztudós. *Élet és Irodalom* 3 (1959) 6:6.
448. DOMOKOS MÁRIA: Gépi hangfelvételek és népzenei lejegyzés. *Néprajzi Értesítő* 79 (1997) 127–132., bibl. 131–132.; English summary
  - Benne VIKÁR fonográfos népzenei gyűjtése.
449. EGYÜD ÁRPÁD: Vikár Béla és a somogyi népköltészet gyűjtése. (A folklorista Vikár Béla nyomában). *A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve* 25 (1980) [1981] 287–290., bibl. a jegyz.; deutsche Zusammenfassung
450. EGYÜD ÁRPÁD: Vikár Béla nyomában. (Emlékezés Vikár Bélára). *Somogyi Múzeumok Közleményei* 7 (1985) 123–156., ill., kotta; deutsche Zusammenfassung, русское заключение, rezumo esperanta
451. GERGELY, JEAN [= JÁNOS]: Le „folklorisme” dans la musique savante. *Cahier d'Études Hongroises* 8 (1996) 115–124.
  - A népies műzene háttérében VIKÁR, BARTÓK és KODÁLY népzenei gyűjtői munkássága.
452. GERGELY PÁL: Vikár Béla gyűjtőtűjai nyomán. *Ethnographia* 58 (1947) 1–2:82–84.; English summary

453. GERGELY PÁL: Vikár Béla mint folklorista. *Ethnographia* 82 (1971) 3:412–417., bibl. a jegyz.
454. GYARMATHY ZSIGÁNÉ: Tamás Kata. *A Hét* 11 (1900) 1:8–9.
  - Benne VIKÁR bánffyhungyadi népköltészeti gyűjtésének anekdotikus elbeszélése.
455. GYARMATHY ZSIGÁNÉ: Kalotaszegi leányok. *Erdély Népei* 3 (1900) 1:2–5., ill.
  - Benne VIKÁR bánffyhungyadi népköltészeti gyűjtésének és TAMÁS KATÁVAL való kapcsolatának anekdotikus elbeszélése.
  - További megjelenése: GYARMATHY ZSIGÁNÉ: Egy kalotaszegi leány. In –: *Kalotaszegi bokréta*. Budapest, Singer és Wolfner, 1907. 66–71.
456. KATONA IMRE: *Vikár Béla kéziratok hagyatéka*. (Előzmények és tervek a Folklóre Tanszékről. Sokszorosított szövegek és jegyzékek, 9.) Budapest, Folklóre Tanszék, 1979. 6 p.
  - További megjelenése: KATONA IMRE: Vikár Béla kéziratok hagyatéka. *A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve* 25 (1980) [1981] 291–293.; deutsche Zusammenfassung
457. KODOLÁNYI JÁNOS, IFJ.: Vikár Béla szerepe a finnugor népek néprajzi kutatásában. In BÉRES GYULA–HEISZ KÁROLY–KLUJBER LÁSZLÓ (szerk.): *Vikár emlékünnepe-ség. Kaposvár, 1969. április 19. Hetes, 1969. április 20.* Kaposvár, Somogy Megyei Tanács VB Művelődésügyi Osztálya, 1970. [→ 607.] 26–32., bibl. 32. és a jegyz.
458. MÁNDOKI LÁSZLÓ: A találós kérdések Vikár Béla és Berze Nagy János munkásságában. *A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve* 25 (1980) [1981] 281–286., ill., bibl. 285–286.; deutsche Zusammenfassung
459. MELICH JÁNOS: A magyar nép új rokonai. *Magyar Nyelv* 24 (1928) 5–6:221.
  - VIKÁR magyaretnogenezis-elméletének kritikája.
460. OLSVAI IMRE: Mit köszönhet a magyar népzene-tudomány és zeneművészet Vikár Bélának és Berze Nagy Jánosnak? *A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve* 25 (1980) [1981] 275–280., ill., kotta; deutsche Zusammenfassung
461. OLSVAI IMRE: Vikár Béla népzene-gyűjtésének és Kalevala-fordításának hatása Bartók Béla, Kodály Zoltán és József Attila művészetére. *Néprajzi Értesítő* 79 (1997) 91–99., ill., kotta, bibl. 98. és a jegyz.; English summary
462. P. K.: Finn néprajzi tárgyak. *Ethnographia* 1 (1890) 1:56–57.
  - VIKÁR finn néprajzi tárgyainak felajánlása a Magyar Nemzeti Múzeum részére.
463. PÁVAI ISTVÁN: A technikai eszközök szerepe a népi tánczene és harmónia vizsgálatában. *Néprajzi Értesítő* 79 (1997) 109–126., ill., kotta, bibl. 124–125.; English summary
  - Benne VIKÁR fonográfus népzene-gyűjtése.
464. POGÁNY PÉTER: Vikár Béla kéziratok népköltészeti gyűjteményei. *Adattári Értesítő* (1959–1961) 1–4:7–25., bibl. a jegyz.

465. SCHELKEN PÁLMA: Gyöngybetűs hetesi levelek. In LACZKÓ ANDRÁS (szerk.): *Vikár Béla nyomában*. (Kaposvári kiskönyvtár, 2.) Kaposvár, Kaposvári Városi Tanács VB Művelődési Osztálya, 1984. [→ 389.] 26–30.
  - PETTENDI LIDI, az egykori adatközlő emlékezése.
  - További megjelenése: SCHELKEN PÁLMA: Pöttendi Lidi néni gyöngybetűs falusi levelei. *Somogyi Honismereti Híradó* (1984) 1:123–129.
466. SEBŐ FERENC: Vikár Béla népdalgyűjteményének filológiai problémái. *Magyar Zene* 31 (1990) 1:76–85., ill., bibl. a jegyz.
467. SEBŐ FERENC: Mikor is volt 1896? Vikár Béla népdalgyűjteményének datálási problémái. *Iskolakultúra* 5 (1995) 22:35–41., ill.
468. VIKÁR LÁSZLÓ: Vikár Béla erdélyi népdalgyűjtése. In LACZKÓ ANDRÁS (szerk.): *Vikár Béla nyomában*. (Kaposvári kiskönyvtár, 2.) Kaposvár, Kaposvári Városi Tanács VB Művelődési Osztálya, 1984. [→ 389.] 7–13.
  - További megjelenése: VIKÁR LÁSZLÓ: Vikár Béla erdélyi népdalgyűjtéséről. *Zenatudományi Dolgozatok* (1984) 192–198., bibl. a jegyz.
469. VOIGT VILMOS: Megoldott és megoldatlan kérdések hangrögzítésünk kezdetei körül. A kép- és hangrögzítés változó módszerei a néprajzi kutatásban. *Néprajzi Értesítő* 79 (1997) 103–107.; English summary
  - Döntően VIKÁR fonográfus népköltészeti gyűjtése.
470. VOLLY ISTVÁN: *Somogyi „Kalevala”. Vikár Béla Somogyban*. (Somogyi almanach, 4.) Kaposvár, Somogy Megyei Tanács VB Művelődésügyi Osztálya, 1959. 64 p., 4 t., ill., kotta
Ism.: BORKA GÉZA. *Somogyi Írás* (1960) okt.:57.
471. VOLLY ISTVÁN: A népdal és a fehérnéprajz. *Nők Lapja* 21 (1969) 22:22–23., ill.
472. VOLLY ISTVÁN: Vikár Béla örmény népdalgyűjtése 1903-ban. *Magyar Nemzet* 33 (1977. november 6.) 262:14.
473. VOLLY ISTVÁN: Vikár Béla munkásdalgyűjtése – 1880–1910. *Somogy* 8 (1980) 3:73–81., ill., kotta

Akadémiai tagsága

474. Vikár Béla a Magyar Tudományos Akadémia tagja. *Gyorsírási Lapok* 49 (1910–1911) 8–10:135–136.
475. Vikár-ünnep. *Gyorsírási Lapok* 50 (1911–1912) 1–3:19–20.
  - VIKÁR köszöntése akadémiai tagsága alkalmából.
476. Vikár Béla akadémiai székfoglalója. *Gyorsírási Lapok* 50 (1911–1912) 5:81–82.

Költői, műfordítói tevékenysége

477. Vikár Béla [...]. *Budapesti Gyorsíró* 1 (1888–1889) 6:6.
  - VIKÁR Kalevala-fordításának hírül adása.
  - Sztenogram.
478. A Kalevalából. *Vasárnapi Ujság* 48 (1901) 23:376.
  - VIKÁR Kalevala-fordításának hírül adása, rövid szemelvénnel.
479. Vikár Béla írói működése. *Budapesti Gyorsíró* 13 (1904–1905) [1905] 7 mell.:1–2.
  - A Kisfaludy Társaság Széher Árpád-díjával jutalmazott Kalevala-fordítás.
480. ASZTALOS SÁNDOR: „Ideje volna énekelni...” *Magyar Nemzet* 15 (1959. március 1.) 51:8.
481. CSEPREGI MÁRTA: „Válogatok vers javából, gyönyörű dalokat gyűjtök”. A Kalevala magyar fordításairól. *Holmi* 5 (1993) 10:1463–1469.
482. DOMOKOS PÉTER: *A finn irodalom fogadtatása Magyarországon.* (Modern filológiai füzetek, 15.) Budapest, Akadémiai, 1972. 211 p., bibl. 160–204.
  - VIKÁR műfordítói tevékenysége: 20–22, 24–25, 27–29, 31–35, 39, 41, 44, 49, 51–52, 58, 63, 65, 67–68, 74–76, 82–84, 93, 111, 113, 135, 151, 154–155.
483. DOMOKOS PÉTER: Az új magyar Kalevaláról. *Nagyvilág* 18 (1973) 7:1092–1094.
  - A NAGY KÁLMÁN-féle Kalevala megjelenése kapcsán VIKÁR műfordítói jelentősége.
484. DOMOKOS PÉTER: A Kalevala és Magyarország. In KAUKONEN, VÄINÖ: *A Kalevala születése.* Budapest, Gondolat, 1983. 234–251.
  - További megjelenése: DOMOKOS PÉTER: A Kalevala és Magyarország. *Magyaritanítás* 26 (1983) 6:249–258.
485. DOMOKOS PÉTER: A Kalevala sorsa Magyarországon. *Szovjet Irodalom* (1985) 6:138–142.
486. DOMOKOS PÉTER: *Szkitiától Lappóniáig. A nyelvrokonság és az őstörténet kérdéskörének visszhangja irodalmunkban.* Budapest, Akadémiai, 1990. 235 p., bibl. a jegyz.
  - VIKÁR műfordítói tevékenysége: 128, 129–131, 133, 134, 139, 147, 156, 161–162, 164.
487. GOMBOS LÁSZLÓ: Dalban született nemzet. A Kalevala nemzeti jelentősége. *Erdélyi Helikon* 15 (1942) 12:782–788.
488. [GULYÁS PÁL]: Debrecen és Vikár Béla, a Kalevala magyar fordítója. Üdvözlő távirat a magyar irodalom Nesztorához. *Debreczeni Ujság – Hajdúföld* 42 (1938. június 19.) 136:4.
  - A debreceni Kalevala-ünnep kapcsán VIKÁR műfordítói érdemei; a szerzőt Lisztóczy László (→ 429.) azonosította.
489. (H. F.): A mű és fordítója. *Esti Hírlap* 4 (1959. április 1.) 76:2.
  - A Kalevala és VIKÁR.

490. HERRMANN ANTAL, DR.: Vikár Béla Kalevala-fordítása. *Ethnographia* 16 (1905) 4:244–250.
  - A Magyar Néprajzi Társaság 1905. június 7-ei Kalevala-estjén megtartott előadás.
491. ISTVÁNOVITS MÁRTON: A magyar Rusztaveliana kezdeteinél. Vikár Béla emlékezete. In BÉRES GYULA–HEISZ KÁROLY–KLUJBER LÁSZLÓ (szerk.): *Vikár emlékünnepe. Kaposvár, 1969. április 19. Hetes, 1969. április 20.* Kaposvár, Somogy Megyei Tanács VB Művelődésügyi Osztálya, 1970. [→ 607.] 33–40.
  - Benne grúz vers VIKÁR BÉLÁRÓL.
492. KÉPES GÉZA: Vikár Béla (1859–1945). In KERESZTURY DEZSŐ–SÍK CSABA (szerk.): „S két szó között a hallgatás...” *Magyar mártír írók antológiája. II.* Budapest, Magvető, 1970. 563–566.
  - VIKÁR két versfordításával.
493. KÉPES GÉZA: A Kalevala és a magyar irodalom. *Világirodalmi Figyelő* 7 (1961) 1:67–80.; résumé français
  - További megjelenése: KÉPES GÉZA: A Kalevala és a magyar irodalom. In —: *Az idő körvonalai. Tanulmányok az ősi és modern költészetről.* Budapest, Magvető, 1976. 126–147., bibl. a jegyz. • KÉPES GÉZA: A Kalevala és a magyar irodalom (1961). In NYÍRKOS ISTVÁN (szerk.): *Utunk Pohjolába. Kalevala-kutatások Magyarországon.* Békéscsaba, Tevan ny., 1985. 151–165.
494. K.[OLOZSVÁRI] GRANDPIERRE EMIL: A magyar költészet és a Kalevala. *Új Írás* 7 (1967) 7:106–109.
  - Kalevala-fordítások hatása a magyar lírikusokra.
  - További megjelenése: KOLOZSVÁRI GRANDPIERRE EMIL: A magyar költészet és a Kalevala. In —: *Utazás a valóság körül. Tanulmányok.* (Kolozsári Grandpierre Emil összegyűjtött művei.) Budapest, Magvető, 1969. 81–89.
495. LAKATOS ISTVÁN: Az új magyar Kalevala. *Élet és Irodalom* 18 (1974) 8:10.
496. LAKÓ GYÖRGY: A Kalevala mint a finn–magyar tudományos kapcsolatok forrása. *A Magyar Tudományos Akadémia Nyelv- és Irodalomtudományok Osztályának Közleményei* 26 (1969) 1–4:99–111., bibl. 111.
497. LISZTÓCZKY LÁSZLÓ: A Kalevala hatása József [!] Attilára. (Részletek a szerző székfoglalójából.). *Katona István Társaság Évkönyve* (1970) 26–28.
498. MOLNÁR FERENC, A.: A finn irodalom Magyarországon. *Filológiai Közöny* 19 (1973) 1–2:152–165.
499. MOLNÁR FERENC, A.: Arany János finn kapcsolatai és Vikár Béla Kalevala-fordítása körül. *Filológiai Közöny* 28 (1982) 4:514–517., bibl. a jegyz.
500. MÓZES HUBA: Néhány szó a Kalevaláról és magyar fordításáról. *Korunk* 32 (1973) 4:639–641.
501. NAGY KÁLMÁN: A százéves magyar Kalevala. *Utunk* 26 (1971) 35:2.

502. NYIRKOS ISTVÁN: Lönnrot és a magyar Kalevala. *Alföld* 25 (1974) 9:59–68.
503. PÁLNÉ PÉTER JUDIT: Vikár Béla Kalevala-fordításának könyvészeti vonatkozásai a Debreceni Egyetemi Könyvtár Vikár-gyűjteménye alapján. *Könyv és Könyvtár* (1975) 209–214., bibl. a jegyz.
  - Különlenyomata: PÁLNÉ PÉTER JUDIT: *Vikár Béla Kalevala-fordításának könyvészeti vonatkozásai a Debreceni Egyetemi Könyvtár Vikár-gyűjteménye alapján.* (A debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem könyvtárának közleményei, 95.) Debrecen, Kossuth Lajos Tudományegyetem, 1975. 209–214., bibl. a jegyz.
504. PUSZTAY JÁNOS: Magyar nyelvű Kalevalák. *Kritika* (1982) 2:28–29.
505. (R.): Ötven éve jelent meg a Kalevala magyarul. *Népszava* 87 (1959. február 28.) 50:8.
506. RADÓ ANTAL: Bíráló jelentés a Szeher Árpád-jutalom ügyében. *A Kisfaludy-Társaság Évlapjai* 39 (1904–1905) [1905] 207–214.
  - A nagyobb elbeszélő költemények műfordítására kiírt pályázatra érkezett művek, köztük VIKÁR *Kullervó énekei* című fordításának (→ 284.) értékelése; a VIKÁR-fordítás második helyezésre, dicséretre javaslása.
 Hsz.: CSENERGI JÁNOS, DR.: Különvélemény a Szeher Árpád-jutalom ügyében. *A Kisfaludy-Társaság Évlapjai* 39 (1904–1905) [1905] 214–215. [A VIKÁR-fordítás első helyezésre, jutalomra javaslása.]
507. SCHELKEN PÁLMA: Emlékezés Vikár Bélára, a Kalevala és Rusztaveli első magyar fordítójára. *Magyar Nemzet* 14 (1958. április 1.) 77:7.
508. SCHELKEN PÁLMA: 1919-ben [!] jelent meg először európai nyelven – magyarul – grúz irodalmi mű. *Népszava* 87 (1959. február 6.) 31:6.
509. SCHELKEN PÁLMA: Vikár Béla és a magyar irodalom. In LACZKÓ ANDRÁS (szerk.): *Vikár Béla nyomában.* (Kaposvári kiskönyvtár, 2.) Kaposvár, Kaposvári Városi Tanács VB Művelődési Osztálya, 1984. [→ 389.] 14–25.
  - VIKÁR mint műfordító, költő; szemelvények levelezéséből.
510. SEBESTYÉN GYULA: [Vikár Béla rendes tagul ajánlása a Kisfaludy Társaságba.] *A Kisfaludy-Társaság Évlapjai* 53 (1920–1921) [1921] 217–222.
511. SZ. I.: Hogyan fordította le Vikár Béla A párdubcőrös lovag című grúz nemzeti eposzt? *Népszava* 113 (1985. március 23.) 69:10.
512. SZABÓ T. ATTILA: A finn és a magyar Kalevala életútja. Nagy Kálmán Kalevala-fordításának megjelenése alkalmából. *A Hét* 4 (1973) 4:5–7.
513. SZÍJ ENIKŐ: A Kalevala és a magyarok. *Nyelvtudományi Közlemények* 87 (1985) 2:399–417., bibl. a jegyz.; English summary
514. TAKÁTS GYULA: Vikár Béla és a Kalevala. *Kortárs* 10 (1966) 3:484–485.
  - További megjelenése: TAKÁTS GYULA: A Kalevala és Vikár. In —: *Egy kertre emlékezve. Művek és mesterek között.* Budapest, Szépirodalmi, 1971. 152–157.
 Hsz.: VARANNAI AURÉL: Arany János és a Kalevala. *Élet és Irodalom* 10 (1966) 12:6.

515. VARGA DOMOKOS: József Attila és a magyar Kalevala. *Kortárs* 11 (1967) 4:653–656.
- További megjelenése: VARGA DOMOKOS: József Attila és a magyar Kalevala (1967). In NYIRKOS ISTVÁN (szerk.): *Utunk Pohjolába. Kalevala-kutatások Magyarországon*. Békéscsaba, Tevan ny., 1985. 197–205.
516. VOLLY ISTVÁN: A Kalevala új megközelítésben. („Ideje volna énekelni”). In LACZKÓ ANDRÁS (szerk.): *Vikár Béla nyomában*. (Kaposvári kiskönyvtár, 2.) Kaposvár, Kaposvári Városi Tanács VB Művelődési Osztálya, 1984. [→ 389.] 31–38., ill., kotta
517. WEÖRES, GYULA: Béla Vikárin Kalevala-käännös. *Kalevalaseuran Vuosikirja* 38 (1958) 266–273., ill., bibl. a jegyz.
518. WEÖRES, GYULA: Kalevalan ensimmäinen unkarinnos. *Kalevalaseuran Vuosikirja* 44 (1964) 306–316., bibl. a jegyz.
519. ZOLNAI GYULA: A magyar Kalevala nyelvéről. *Magyar Nyelvőr* 59 (1930) 3–6:118–125.

Gyorsírói tevékenysége

520. Tiszteletbeli tagkniaj [!]. Vikár Béla. *Gyorsírási Szemle* 1 (1904) 2:18–19., ill.
521. ERNST JENŐ: *Vikár Béla élete, kora és gyorsírástörténelmi szerepe*. (Az egységes magyar gyorsírás könyvtára, 203.) Budapest, Gyorsírási Ügyek Magyar Királyi Kormánybiztossága, 1941. 251 p.
522. HUSZÁR KÁROLY: Politikusok és gyorsírók. *Az Írás* 29 (1938–1939) [1939] 9:138.
523. MÁRKY-ZAY LAJOS: A régi gyorsíroda. *Az Írás* 29 (1938–1939) [1939] 9:133–137.
524. TRAEGER ERNŐ: Vikár Béla és az egységes gyorsírás. *Az Írás* 29 (1938–1939) [1939] 9:132.

Társasági, szervezeti és közéleti tevékenysége

525. Jegyzőkönyv. *Ethnographia* 1 (1890) 1:51–52.
- A Magyar Néprajzi Társaság 1889. december 7-ei választmányi ülése, VIKÁRnak a Finnugor Szakosztály harmadik előadójává választása.
526. Társulati ügyek. *Ethnographia* 3 (1892) 7–10:371–376.
- Benne a Magyar Néprajzi Társaság 1892. október 25-ei rendkívüli közgyűlése, VIKÁR főtítkárrá választása.

527. Jegyzőkönyv. *Ethnographia* 6 (1895) 3:264–266.
  - A Magyar Néprajzi Társaság 1895. május 4-ei közgyűlése, VIKÁR lemondása a főtítkári tisztről.
528. Béla Vikár [...]. *Ethnologische Mitteilungen aus Ungarn* 5 (1896) [1897] 5–10:291.
  - VIKÁR lemondása (1895!) a Magyar Néprajzi Társaság főtítkári tiszteréről.
529. Jegyzőkönyv. *Ethnographia* 7 (1896) 5:434–436.
  - A Magyar Néprajzi Társaság 1896. szeptember 26-ai közgyűlése, VIKÁR újbóli főtítkárrá választása.
530. A tiszteletbeli elnök – a történelem ítélőszékéről. *Gyorsírási Lapok* 36 (1897–1898) [1897] 1–2:11.
  - Országos Magyar Gyorsíró Egyesület.
  - Sztenogram.
531. Az első vitaülés. 1903. okt. 22. *Gyorsírási Szemle* 1 (1904) 1:5–10.
  - A Budapesti Egyetemi Gyorsíró-Egyesület ülésének jegyzőkönyve, VIKÁR hozzászólásainak közlésével.
532. A második vitaülés. 1903 nov. 17. *Gyorsírási Szemle* 1 (1904) 2:25–30.
  - A Budapesti Egyetemi Gyorsíró-Egyesület ülésének jegyzőkönyve, VIKÁR hozzászólásainak közlésével.
533. A negyedik vitaülés. *Gyorsírási Szemle* 1 (1904) 3:44–45.
  - A Budapesti Egyetemi Gyorsíró-Egyesület ülésének jegyzőkönyve, VIKÁR hozzászólásainak közlésével.
534. Az O.M.Gy.E. köréből. *Gyorsírási Szemle* 1 (1904) 3:46–47.
  - Többek között az Országos Magyar Gyorsíró Egyesületben betöltött elnöki tevékenysége.
535. A Markovits-iskola sérelme. *Gyorsírási Szemle* 1 (1904) 5:81.
  - VIKÁR összetűzése FENYVESSY ADOLF-fal, az országgyűlési gyorsíroda vezetőjével.
536. Jegyzőkönyv. *Ethnographia* 18 (1907) 3:188–189.
  - A Magyar Néprajzi Társaság 1907. március 20-ai közgyűlése, VIKÁR ajánlása a társaság munkatervéhez, megemlékezése KUUN GÉZÁR-ról.
537. Vikár utolsó fellépése. *Gyorsírástudomány* 2 (1913–1914) 7:73.
  - Botrányos elnöklésének éles hangú kritikája az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület 1913. november 17-ei választmányi ülésén történtek kapcsán.
538. Vikár Béla tiszteletbeli elnöksége. *Gyorsírási Lapok* 53 (1914–1915) 1–3:14.
  - Pozsonyi Általános Levelezési Klub.
539. Vikár Béla kitüntetése. *Gyorsírási Lapok* 60 (1921–1922) [1921] 1–4:9.
  - A helsinki Kalevala Társaság kitüntetése.
540. Vikár Béla [...]. *Turán* 6 (1923) 3–4:214.
  - A helsinki Finn Írók Szövetségének tiszteleti tagja.
541. Szinnyei József és Vikár Béla finn kitüntetése. *Turán* 7 (1924) 40.
  - A finn Fehér Rózsa-rend II. osztályú tiszti keresztje.

542. Magyar tudósok kitüntetése Észtországban. *Turán* 12 (1929) 46–47.
  - BÀN ALADÁRRal együtt az Észt Irodalmi Társaság tiszteleti tagja.
543. Az Országos Néptanulmányi Egyesület közgyűlése. *Magyar Nyelvőr* 68 (1939) 4–6:53–57.
  - Benne VIKÁR elnöki megnyitója az 1939. március 30-ai közgyűlésen, valamint BALASSA JÓZSEF köszöntőjének részlete, VIKÁR nyolcvanadik születésnapja alkalmából.
544. Rövid riport az Országos Néptanulmányi Egyesület Iskola-vitájáról. *Híd* 2 (1942) 34:18–19., ill.
  - Benne VIKÁR elnöki megnyitója az 1942. december 8-ai vitailésen.
545. FOKOS DÁVID: Az Országos Néptanulmányi Egyesület köréből. *Magyar Nyelvőr* 54 (1925) 7–8:117.
  - VIKÁR elnöki beszéde és a Finn Köztársaság által részére adományozott Fehér Rózsa-rend II. osztályú tiszti keresztje.
546. KANYAR JÓZSEF: Vikár Béla és a kaposvári népegyetem. *Somogyi Néplap* 16 (1959. május 9.) 107:3.
  - További megjelenése: KANYAR JÓZSEF: Vikár Béla és a kaposvári népegyetem. In —: „Műzsáknak szentelt kies tartomány”. *Tanulmányok Somogy művelődéstörténetéből (XVIII–XX. sz.)*. (Somogyi almanach, 36–40.) Kaposvár, Somogy megyei ny., 1983. 116–117.
547. LACZKÓ ANDRÁS: Vikár Béla és a La Fontaine Társaság. In LACZKÓ ANDRÁS (szerk.): *Vikár Béla nyomában*. (Kaposvári kiskönyvtár, 2.) Kaposvár, Kaposvári Városi Tanács VB Művelődési Osztálya, 1984. [→ 389.] 41–50.
  - További megjelenése: LACZKÓ ANDRÁS: Vikár Béla és a La Fontaine Társaság. *Népszava* 112 (1984. március 31.) 77:11. • LACZKÓ ANDRÁS: A műfordítás becsületéért. Vikár Béla és a La Fontaine Társaság. *Napjaink* 23 (1984) 10:24–26.
548. LACZKÓ ANDRÁS: Vikár Béla a La Fontaine Társaságban. *Új Írás* 29 (1989) 10:85–92.

Előadásai, felolvasásai, bemutatói

Néprajzi előadásai

549. Jegyzőkönyv. *Ethnographia* 7 (1896) 6:496–497.
  - VIKÁR *Népballadánk összegyűjtéséről* című előadása (→ 63.) a Magyar Néprajzi Társaság 1896. október 31-ei felolvasóülésén és az azt követő vita.
550. Jegyzőkönyvi kivonat. *Ethnographia* 8 (1897) 4:341–343.
  - VIKÁR *Egy nótafáról* című előadása a Magyar Néprajzi Társaság 1897. május 22-ei felolvasóülésén.
551. Sitzungsberichte gelehrter Gesellschaften. Ungarische Ethnographische Gesellschaft. *Ethnologische Mitteilungen aus Ungarn* 5 (1896) [1897] 5–10:195–196.
  - VIKÁR előadása Borsod vármegyei, mezőcsáti népköltészeti gyűjtéséről a Magyar Néprajzi Társaság 1897. január 2-ai felolvasóülésén.

552. Sitzungsberichte gelehrter Gesellschaften. (Nachtrag.). Kisfaludy-Gesellschaft. *Ethnologische Mitteilungen aus Ungarn* 5 (1896) [1897] 5–10:246–247.
  - VIKÁR *Magyar népi dallamok gyűjtése* című előadása a Kisfaludy Társaságban.
553. Vikár Béla előadásai. *Ethnographia* 9 (1898) 1:96.
  - VIKÁR tervezett népköltészeti előadás-sorozata a budapesti Szabad Líceumban.
554. A Magyar Néprajzi Társaság [...]. *Budapesti Napló* 4 (1899. január 19.) 19:9.
  - VIKÁR *Somogy megye népköltése* című előadása (→ 42.) a Magyar Néprajzi Társaság 1899. január 18-ai előadóülésén.
555. Az Erdélyi Múzeum Egylet néprajzi felolvasó ülése. *Erdély Népei* 2 (1899) 1:11.
  - VIKÁR Kalevala-felolvasása és -előadása az egylet 1899. február 12-ei felolvasóülésén.
556. Felolvasások munkásoknak. *Budapesti Napló* 4 (1899. április 11.) 99:7.
  - VIKÁR *Hogyan terem a népdal?* című előadása a Tudományos Munkástársaságban.
557. Kalotaszegi matiné. *Erdély Népei* 2 (1899) 2:29–30.
  - VIKÁR *Kalotaszeg népköltése* című előadása az Erdélyi Kárpát-Egyesület 1899. május 7-ei néprajzi matinéjén.
558. Felolvasás Finnországról. *Budapesti Napló* 4 (1899. május 28.) 145:9.
  - VIKÁR *Finnország és népe* című előadása a Magyar Néprajzi Társaság 1899. május 27-ei felolvasóülésén.
559. A magyar népdalok. *Reggeli Ujság* 2 (1899. december 21.) 313:6.
  - VIKÁR előadása a magyar népdalokról és népdalgyűjtő tevékenységéről a Magyar Néprajzi Társaság 1899. december 21-ei felolvasóülésén.
560. Phonograph-fal gyűjtött népköltési termékek a párisi világkiállításon. *Ethnographia* 11 (1900) 4:192.
561. Fonográf-körút. *Erdély Népei* 3 (1900) 3:32.
  - VIKÁR fonográfós erdélyi előadó-körútjának beharangozása.
562. Néprajzi előadás Székelyudvarhelyt. *Ethnographia* 13 (1902) 8:382.
  - VIKÁR *Tarlózás Udvarhely vm. népköltése köréből* című előadása az Udvarhelymegyei Múzeum-Egylet 1902. október 5-ei tudományos ülésén.
563. Egyveleg. *Magyar Nyelvőr* 34 (1905) 5:278–279.
  - VIKÁR *A magyar regölés* című előadása és fonográfós bemutatója a Magyar Nyelvtudományi Társaság 1905. április 18-ai ülésén.
564. A Szűcs Marcsa balladája. *Magyarország* 12 (1905. december 21.) 309:15–16.
  - VIKÁR *A Szűcs Marcsa balladáról* című előadása (→ 66.) a Magyar Néprajzi Társaság 1905. december 20-ai felolvasóülésén.
565. Jegyzőkönyvi kivonat. *Ethnographia* 17 (1906) 2:125–126.
  - VIKÁR *A Szűcs Marcsa balladáról* című előadása (→ 66.) a Magyar Néprajzi Társaság 1905. december 20-ai felolvasóülésén.

566. Jegyzőkönyvi kivonat. *Ethnographia* 21 (1910) 2:128.
  - VIKÁR *Ősköltésünk élő emlékei* című előadása (→ 83.) a Magyar Néprajzi Társaság 1910. február 22-ei felolvasóülésén.
567. Lipcse. *Gyorsírászati Lapok* 54 (1915–1916) 7–10:38.
  - VIKÁR *A német népköltészet idegen elemei* című előadása a Szász Néprajzi Társaságban.
568. Vikár Béla felolvasása Németországban. *Gyorsírászati Lapok* 55 (1916–1917) 1–4:16.
  - VIKÁR *A német népköltészet idegen elemei* című előadása a Szász Néprajzi Társaságban.
569. Vikár Béla [...]. *Turán* 11 (1928) 61–62.
  - VIKÁR 1928. február–márciusi előadókörútja Finn- és Észtországban (*A nemzetközi munka az irodalom mezején, Kalevala-fordításom története* stb. című előadásai).
570. Finn-estély a református teológián. *Turán* 11 (1928) 64.
  - VIKÁR *A finn nemzet szellemi élete* címen 1928. február 12-én megtartott előadása.
571. Vikár Béla előadása a finn irodalomról. *Turán* 11 (1928) 69.
  - Vikár előadása a Vajda János Társaság 1928. február 15-én megtartott felolvasóülésén.
572. Az Országos Néptanulmányi Egyesület [...]. *Magyar Nyelvőr* 57 (1928) 3–4:81.
  - VIKÁR finn- és észtországi úti beszámolója.
573. Finn és észt rokonsági jelek népköltészetünkben. *Magyar Nemzet* 1 (1938. november 11.) 67:9.
  - VIKÁR *A „Júlia szép leány” népballadánk problémája* című előadása (→ 70.) a Magyar Tudományos Akadémia 1938. november 7-ei osztályülésén.
574. BÁTKY ZSIGMOND: Tamás Kata, a bánffy-hunyadi „nótafa”. *Néprajzi Értésítő* 1 (1900) 2:26–28.
  - VIKÁR Uránia Színház-beli kalotaszegi népköltészeti felolvasása és bemutatója kapcsán.
575. FOKOS DÁVID: Az Országos Néptanulmányi Egyesület [...]. *Magyar Nyelvőr* 55 (1926) 5–6:90–91.
  - VIKÁR előadása UUNO SIRELIUS finnetnogenezis-elméletéről.
576. MÁNYOKY, VILMA DE: La fête du Kalevala. *Gazette de Hongrie* 7 (1935) 11:3.
  - VIKÁR előadása a Kalevala világáról a Magyar Néprajzi Társaság centenáriumi Kalevala-emlékülésén.
577. MÁNYOKY, V.[ILMA] DE: Une fête du Kalevala à Vác. *Gazette de Hongrie* 7 (1935) 29:3.
  - VIKÁR előadása a Kalevaláról és Kalevala-bemutató a centenáriumi kötet (→ 277.) kiadása alkalmából.
578. –T [= MUNKÁCSI BERNÁT]: Vikár Béla előadása a finnekről. *Ethnographia* 10 (1899) 3:255.
  - VIKÁR előadása a Magyar Néprajzi Társaság 1899. május 27-ei felolvasóülésén.

579. SEBESTYÉN GYULA, DR.: A párisi folklorista kongresszus. *Ethnographia* 12 (1901) 6:249–258.
- Benne VIKÁR *Le recueil phonographique des chansons populaires en Hongrie* című előadása (→ 50.) az 1900. szeptember 12–14-ei párizsi folklorisztikai világkongresszuson.
580. PÁFRÁNY [= SZABÓ LAJOS]: Fonográf hangverseny. *Nyírvidek* 21 (1900) 46:2.
- Az Erdélyi Kárpát-Egyesület 1900. november 10–11-ei, nyíregyházi rendezvényén többek között VIKÁR fonográfós bemutatója és előadása a magyar népdalokról; VIKÁR ott elhangzott népdalszöveg-értelmezésének ironikus kritikája; VIKÁR reflexiója → 73.

Kartvelológiai előadásai

581. Akadémia. *Magyar Hírlap* 22 (1912. június 5.) 132:16.
- VIKÁR előadása a RUSZTAVELI-eposzról (→ 353.) és a magyar–grúz kapcsolatokról a Magyar Tudományos Akadémián.
582. Vikár kolozsvári előadásai. *Gyorsírászati Lapok* 52 (1913–1914) 1–3:48.
583. Vikár előadása a Turáni Társaságban. *Gyorsírászati Lapok* 52 (1913–1914) 4–5:62–63.
584. Vikár Béla előadásai. *Gyorsírászati Lapok* 52 (1913–1914) 8:120–121.
585. Vikár esztergomi előadása. *Gyorsírászati Lapok* 52 (1913–1914) 8:121.

Nyelvészeti előadásai

586. Az Udvarhelymegyei Múzeum-egylet felolvasása. *Székely-Udvarhely* 9 (1903) 51:2.
- VIKÁR *A hun–magyar írás vagy rovásírás* című előadása (→ 101.) a múzeumegylet 1903. június 21-ei felolvasóülésén.
587. D. S.: [Olvasói levél.] *Magyar Nyelv* 12 (1916) 2:96.
- VIKÁR avar nyelvészeti előadása kapcsán felmerülő kérdések.
588. GOMBOCZ ZOLTÁN: A pannóniai avarok nyelvéről. *Magyar Nyelv* 12 (1916) 3:97–102.
- VIKÁR avar nyelvészeti előadása kapcsán felmerülő kritika, reflexióként egy korábbi olvasói levélre (→ 587.); VIKÁR reflexiója → 102.

Műfordításainak bemutatása és felolvasása

589. Kisfaludy-Társaság. (December 19-diki ülés.). *Fővárosi Lapok* 25 (1888. december 20.) 350:2578–2579.
- VIKÁR Kalevala-fordításának részlete BEÖTHY ZSOLT felolvasásában.
590. Kalevala-est a Magyar Nemzeti Múzeumban. *Vasárnapi Ujság* 52 (1905) 27:434., ill.
- A Magyar Néprajzi Társaság bemutatóülése VIKÁR Kalevala-fordításáról.

591. Vikár Béla felolvasása. *Gyorsírászati Lapok* 51 (1912–1913) 6:96.
• A RUSZTAVELI-mű (→ 353.) egy részének felolvasása.
592. Vikár felolvasása az Akadémiában. *Gyorsírászati Lapok* 52 (1913–1914) 7:105.
• A RUSZTAVELI-mű (→ 353.) egy részének felolvasása.

Sztenográfiai előadásai

593. Első akadémiai ülés. *A Magyar Tudom. Akadémia Értesítője* 23 (1889) 1:1.
• VIKÁR Gáti István *sztegnográfiaja* című előadása a Magyar Tudományos Akadémia 1889. január 7-ei osztályülésén.

Technikai bemutatói

594. A beszélő csoda. *Gyorsírászati Lapok* 52 (1913–1914) 1–3:47–48.
• VIKÁR kinetofon-bemutatója.

Halála és temetése

595. Vikár Béla meghalt. *Magyar Nemzet* 1 (1945. szeptember 27.) 121:2.
596. Vikár Béla temetése. *Magyar Nyelvőr* 72 (1948) 5:285–288.
• BEKE ÖDÖN és RUBINYI MÓZES búcsúbeszédeivel.
597. FARKAS P. JÓZSEF: Vikár Béla estéje. *Népszava* 113 (1985. február 23.) 45:9.
• VIKÁR dunavecsei napjai a VIKÁR-szobor felavatása apropóján.
598. MOLNÁR MIKLÓS: Mariska néni felvételei. *Nők Lapja* 30 (1978) 44:10–11., ill.
• Interjú SOMOGYI MÁRIA dunavecsei „parasztfényképésszel”, többek között VIKÁR utolsó hónapjairól.
599. SZAPPANOS BALÁZS: Petőfi-járás: Dunavecse. *Könyvtáros* 34 (1984) 4:228–234., ill.
• Benne VIKÁR utolsó napjai Dunavecsén.
600. TÓTH PÁL, F.: „Az én népem immár nem sír...” Vikár Béla utolsó napjai Dunavecsén. *Petőfi Népe* 20 (1965. szeptember 19.) 221:6., ill.
• További megjelenése: TÓTH PÁL, F.: Vikár Béla utolsó napjai Dunavecsén. *Ország Világ* 9 (1965) 42:18., ill.

Emlékülések, megemlékezések

601. A 80 éves Vikár Béla ünneplése. *Magyar Nemzet* 2 (1939. április 1.) 75:11.
602. Vikár Béla ünneplése. *Magyar Nemzet* 2 (1939. április 25.) 93:11.
603. Fényes keretek közt ünnepelte a 80 éves Vikár Bélát a Gyakorló Gyorsírók Társasága. *Az Írás* 29 (1938–1939) [1939] 9:130–131.
604. Kedves ünnepség [...]. *Esti Hírlap* 3 (1958. április 23.) 94:2.
  - Hetesi VIKÁR-emlékünnepe.
605. Vikár-emlékest Marcaliban. *Somogyi Néplap* 16 (1959. május 6.) 104:6.
606. *A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve* 25 (1980) [1981] 275–293.
  - A pécsi VIKÁR-emlékülésen 1979. október 18-án megtartott előadások (→ 449, 456, 458, 460.).
607. BÉRES GYULA–HEISZ KÁROLY–KLJBER LÁSZLÓ (szerk.): *Vikár emlékünnepe.* Kaposvár, 1969. április 19. Hetes, 1969. április 20. Kaposvár, Somogy Megyei Tanács VB Művelődésiügyi Osztálya, 1970. 108 p., 33 t., ill.
  - Az emlékünnepezen elhangzott előadások (→ 397, 431, 437, 457, 491.).
  - Az előszót (Finn Kalevala – Magyar Kalevala – Somogyi Kalevala. 11–12.) KANYAR JÓZSEF írta; VÁRKONYI IMRE köszöntőjével (13–15.) és ORTUTAY GYULA zárszavával (105–108.).
608. FARKAS P. JÓZSEF: Vikár Béla szobra Dunavécsén. *Népszabadság* 42 (1984. december 7.) 287:7.
609. L. I.: Vikár Béla emlékünnepe Hetesen. *Somogyi Néplap* 15 (1958. április 16.) 89:6.
610. LACZKÓ ANDRÁS: Vikár Béla sem jó? *Magyar Nemzet* 53 (1990. július 9.) 159 mell.:4.
  - Boglárlelei tiltakozás a Vikár Béla Művelődési Ház elnevezése ellen.
 Hsz.: BARTÓK JÁNOS: Vikár Béla. *Magyar Nemzet* 53 (1990. augusztus 14.) 190:6.
 lsm.: „Vikár Béla sem jó?” *Néprajzi Hírek* 19 (1990) 3–4:123.
611. VOLLY ISTVÁN: Vikár Béla emléktáblát kapott Csincsetanyán. *Adattári Értesítő* (1959–1961) 64–68., ill.
  - Részlet a szerző *Somogyi „Kalevala”* című művéből (→ 470.).
612. WALLINGER ENDRE: Magyar és finn tudósok Kaposvárott. Vikár Béla és a Kalevala hármas jubileumán. *Magyar Hírlap* 2 (1969. április 21.) 108
  - Kaposvári VIKÁR-emlékünnepe 1969. április 19–20-án.
613. Z. B.: Vikár Béla emléke. *Somogyi Néplap* 12 (1955. november 24.) 276:4.
  - A hetesi VIKÁR-emléktábla 1955. november 26-ai avatása.

Melléklet

Névmutató

- AALBERG, IDA: 271
 ÁBRÁNYI EMIL: 146
 ACZÉL ENDRE: 8
 ADELT, LEONHARD: 145
 ADY ENDRE: 144
 AHO, JUHANI: 312–316, 437
 AHO, O. A.: 322
 AMADEI, ANNA: 357
 APPONYI ALBERT: 183, 220
 ARANY JÁNOS: 136, 499
 ASZÓDI ÉVA, T.: 302
 ASZTALOS SÁNDOR: 480
 BABITS MIHÁLY: 353
 BAJÁN GYULA: 224
 BAKOS JÓZSEF: 435
 BALASSA EMIL: 181
 BALASSA IMRE: 59
 BALASSA JÓZSEF: 39, 277–278, 375, 543
 BALOGH ÁRTÚR: 14
 BÁN ALADÁR: 59, 147, 276–277, 284, 318, 542
 BÁNFFY DEZSŐ: 212
 BÁNFFY MIKLÓS: 12
 BAROSS GÁBOR: 258
 BARTÓK BÉLA: 436, 451, 461
 BARTÓK JÁNOS: 610
 BÁTKY ZSIGMOND: 574
 BEHIDZS, ENISZ: 348
 BEKE ÖDÖN: 39, 276, 596
 BELHÁZY ERNŐ: 196
 BENEDEK MARCELL: 39
 BEÓTHY ZSOLT: 589
 BERECKZI GÁBOR: 282
 BÉRES GYULA: 607
 BERZE NAGY JÁNOS: 458, 460
 BERZEVICZY ALBERT: 140
 BIKÁDI GYÖRGY: 301
 BODGÁL FERENC: 446
 BÓDOGH JÁNOS: 177, 223, 239
 BODOR ALADÁR: 147
 BOKOR IMRE: 376, 427, 430
 BORBÉLY JÓZSEF: 218
 BORKA GÉZA: 470
 BOSSI, PIER EMILIO: 146
 BRACHVOGEL, UDO: 146
 BUDENZ JÓZSEF: 124, 126
 CANTH, MINNA: 310, 317, 354
 CERETELI, MICHAEL VON: 358–359
 CZIGÁNY JÁNOS: 244
 CSÁKY ALBIN: 256, 265
 CSANÁDI IMRE: 188
 CSEKEY ISTVÁN: 277
 CSENGERY JÁNOS: 422, 506
 CSEPREGI MÁRTA: 481
 CSERNA ANDOR: 318
 CSISZÉR ALAJOS: 377, 399
 CSOLLÁNY FERENC: 421
 DARWIN, CHARLES: 268
 DEÁK FERENC: 270
 DEBRECZENI LÁSZLÓ: 277
 DÉGH LINDA: 447
 DEHMEL, RICHARD: 145
 DENGL JÁNOS: 217, 219
 DESSEWFFY ARISZTID: 175
 DOMOKOS MÁRIA: 448
 DOMOKOS PÉTER: 414, 482–486
 DORÉ, GUSTAVE: 336
 EGYÜD ÁRPÁD: 449–450
 EISEMANN GYÖRGY: 415
 ENDRÓDI SÁNDOR: 130
 ERDÓDI JÓZSEF: 39
 ERNST JENŐ: 521
 FÁBIÁN LÁSZLÓ: 301
 FABRO HENRIK: 240
 FALUDI ÁGNES, CS.: 280
 FARAGÓ JÓZSEF: 147, 277
 FARKAS P. JÓZSEF: 597, 608
 FAYER GYULA: 14
 FENYVESSY ADOLF: 215, 535
 FIOLA PÁL: 2
 FISCHER, WILHELM: 340, 345–346
 FOKOS DÁVID: 545, 575
 FORRAI SOMA: 209–210
 FUCHS DÁVID RAFAEL: 276
 GABELSBERGER, FRANZ XAVER: 151, 174
 GALLEN-KALLELA, AKSELI: 277, 284
 GARAI LÁSZLÓ: 389
 GÁTI ISTVÁN: 231–232, 593
 GENESTET, PETRUS AUGUSTUS DE: 338
 GENETZ, ARVID: 147, 308, 311, 318, 432
 GERA KÁROLY: 209–210
 GERGELY JÁNOS: 451
 GERGELY PÁL: 378, 452–453
 GERGELYFFY GÁBOR: 322
 GIESSWEIN SÁNDOR: 179
 GODENHJELM, BERNHARD FREDRIK: 432
 GOETHE, JOHANN WOLFGANG VON: 142
 GOMBOCZ ZOLTÁN: 102, 284, 588
 GOMBOS LÁSZLÓ: 278, 379, 487
 GONDOS MIKSA: 194
 GOPCSA LÁSZLÓ: 245, 360
 GÖNCZY JÓZSEF: 274–275
 GRECSÁK KÁROLY: 14
 GULYÁS PÁL: 279, 429, 488
 GUNDA BÉLA: 55
 GYARMATHY ZSIGANÉ: 52, 454–455
 GYÖRFFY ISTVÁN: 435
 GYURMÁN ANDOR, P.: 189–190
 HAJDÚ PÉTER: 282
 HALÁSZ IGNÁC: 92
 HANKISS JÁNOS: 335
 HARANGHY JENŐ: 334–335
 HARMAJA, SAIMA: 319
 HARSÁNYI ISTVÁN: 435
 HARTUNG, MAX: 145
 HAUFF, WILHELM: 145
 HAUPTMANN, GERHART: 145
 HEGYI FÜSTÖS ISTVÁN: 380
 HEINE, HEINRICH: 339, 343, 361
 HEINRICH GUSZTÁV: 331
 HEISZ KÁROLY: 607
 HELLAAKOSKI, AARO: 320–321
 HERBERT, WILHELM: 145
 HERCZEG FERENC: 140
 HERMAN OTTÓNÉ: 74–76

HERRMANN ANTAL: 172, 262,
 440, 442, 490
 HESSE, HERMANN: 145
 HEYMANN, WALTHER: 145
 HOMICKÓ ATANÁZ: 155–156
 HORGER ANTAL: 48
 HORVÁTH ÁRPÁD: 297
 HORVÁTH IMRE: 381
 HUNFALVY PÁL: 27, 91, 98
 HUSZÁR KÁROLY: 522
 IBSEN, HENRIK: 347
 ILLYÉS GYULA: 181
 ISTVÁNOVITS MÁRTON: 491
 JANKÓ JÁNOS: 20, 93
 JANNSSEN, HARRY: 95, 97, 362
 JÁVORI JENŐ: 3
 JÓKAI MÖR: 146, 157
 JÓKAY ZOLTÁN: 142
 JÓZSEF ATTILA: 427–428,
 430–431, 461, 497, 515
 JÓZSEF JOLÁN: 422
 KAJANTO, ANTERO: 322
 KALLAS, OSKAR: 70, 363
 KÁLMÁNY LAJOS: 46
 KANYAR JÓZSEF: 382–383,
 546, 607
 KARDOS LÁSZLÓ: 299
 KATONA IMRE: 456
 KATONA LAJOS: 8
 KÄTTUNEN, LAURI: 324
 KAUKASIELLI, K.: 364
 KENEDI GÉZA: 14
 KÉPES GÉZA: 147, 298, 323,
 428, 492–493
 KERESZTY ISTVÁN: 44, 48
 KERNSTOCK, O.: 145
 KESZTHELYI MIKLÓS: 172
 KIMNACH LÁSZLÓ: 167
 KIS JÓZSEF: 257, 263
 KISS ANTAL: 384
 KLUJBER LÁSZLÓ: 607
 KODÁLY ZOLTÁN: 385, 451,
 461
 KODOLÁNYI JÁNOS: 298, 323
 KODOLÁNYI JÁNOS, IFJ.:
 457
 KOIDULA, LYDIA: 330
 KOJO, VIILJO: 322
 KOLKKALA, VÄINÖ: 181
 KOLOZSVÁRI GRANDPIERRE
 EMIL: 494
 KOLUMBÁN SAMU: 20
 KOMJÁTHY JENŐ: 164
 KORMOS ISTVÁN: 286–287
 KOROMPAY BERTALAN: 386–
 387

KOSKENNIEMI, VEIKKO AN-
 TERO: 31, 147
 KOSKIMIES, RAFAEL: 147
 KOSSUTH LAJOS: 159
 KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: 59
 KOUTA, AARNI: 147
 KOVÁCS GÉZA: 442
 KOVÁCS MÁTÉ: 279
 KOZMA ANDOR: 334–336
 KREIDOLF ERNŐ: 172
 KRISTÓ JUDIT: 432
 KROHN, JULIUS: 284, 306–
 307, 318, 365, 432
 KROHN, KAARLE: 432, 437
 KUN SÁNDOR: 279
 KUUN GÉZA: 125, 536
 KUUSINEN, OTTO: 281, 286–
 287
 LA FONTAINE, JEAN DE: 332–
 336
 LACZKÓ ANDRÁS: 389, 547–
 548, 610
 LAJTHA LÁSZLÓ: 445
 LAK ISTVÁN: 390
 LAKATOS ISTVÁN: 495
 LAKÓ GYÖRGY: 496
 LAMPÉRTH GÉZA: 146
 LARIN-KYÖSTI: 147, 318
 LEINO, EINO: 147
 LENGYEL BÉLA: 300
 LENKEI HENRIK: 8, 131
 LILIENCRON, DETLEV VON:
 145
 LINDNER ERNŐ: 27
 LISSAUER, ERNST: 145
 LISZTÓCZKY LÁSZLÓ: 429,
 497
 LÓNYAY MENYHÉRT: 249,
 270
 LÖNNROT, ELIAS: 502
 LUKÁCS LÁSZLÓ: 297
 MADÁCH IMRE: 182
 MÁNDOKI LÁSZLÓ: 458
 MANNINEN, OTTO: 181
 MANTERE, OSKAR: 147
 MÁNYOKY VILMA: 147, 181,
 576–577
 MARKOVITS IVÁN: 192–193,
 200, 225, 236–239, 241–
 243, 246–247
 MÁRKY-ZAY LAJOS: 217, 523
 MATLEKOVITS SÁNDOR: 14
 MEDVIGY JÁNOS: 170
 MELICH JÁNOS: 459
 MIKLÓS ÖDÖN: 366
 MIKLÓS RÓBERT: 279

MOHÁCSI JENŐ: 145
 MOLNÁR FERENC, A.: 498–
 499
 MOLNÁR LAJOS: 391–392
 MOLNÁR MIKLÓS: 598
 MOZART, WOLFGANG AMA-
 DEUS: 184
 MÓZES HUBA: 500
 MUNKÁCSI BERNÁT: 57, 60,
 96, 180, 578
 NAGY GÉZA: 336
 NAGY KÁLMÁN: 483, 501
 NÉMETH ANDOR: 423
 NÉMETH GYULA: 12
 NYIRKOS ISTVÁN: 293, 502
 OBERHUMMER, EUGEN: 367
 OLSVAI IMRE: 460–461
 ONERVA, L.: 147
 ORTUTAY GYULA: 393, 607
 OSZTERN SALAMON PÁL: 368
 PAASONEN, HEIKKI: 369
 PÄIVÄRINTA, PIETARI: 432
 PÁLNÉ PÉTER JUDIT: 503
 PÁRKÁNYI NORBERT: 147
 PÁVAI ISTVÁN: 463
 PETNEKI JENŐ: 326
 PETŐFI SÁNDOR: 53, 77, 131,
 136, 146
 PETRÁSSEVICH GÉZA: 48
 PETRI PÁL: 355
 PETTENDI LIDI: 465
 POGÁNY PÉTER: 464
 POLGÁR GÉZA: 424
 PRINZ GYULA: 12
 PUSZTAY JÁNOS: 504
 RAB ZSUZSA: 325
 RADÓ ANTAL: 146, 149, 422,
 506
 RÁKOSI JENŐ: 140
 RAPISARDI, MARIO: 337
 REIN, THIODOLF: 129
 REINHARD, VOLKER: 145
 RESA, C.: 145
 RESA, F.: 145
 RIEDL FRIGYES: 134
 RISLAKKI, ENSIO: 322
 ROLLET, HERRMANN: 146
 RÓNAY KÁROLY: 248
 RÓNAY KÁROLYNÉ: 158
 RÓNAY MÁRIA: 425
 RUBINYI MÓZES: 596
 RUNEBERG, JOHAN LUDVIG:
 318
 RUSZTAVELI, SOTA: 99, 135,
 139, 350–353, 434, 491,
 507–508, 581, 591–592

SAJÓ ALADÁR: 370
 SÁNDOR ISTVÁN: 416
 SÁRMAI JÓZSEF: 8
 SCHELKEN PÁLMA: 25, 377,
 394–399, 430–431, 465,
 507–509
 SCHIFFER MIKLÓS: 296
 SCHILLER, FRIEDRICH: 145
 SCHOEN ARNOLD: 371
 SEBESTYÉN GYULA: 283, 510,
 579
 SEBESTYÉN KÁROLY: 276,
 372
 SEBŐ FERENC: 466–467
 SEPRÓDI JÁNOS: 48
 SETÁLÁ, EEMIL: 38, 94, 355
 SIMONYI ZSIGMOND: 353
 SIPOS CSABA: 400
 SIRELIUS, UUNO: 575
 SOMMERLAD, THEO: 145
 SOMOGYI MÁRIA: 598
 SÓS ENDRE: 280
 STELIAN, PANȚU: 303
 STOLL BÉLA: 286
 SUOMALAINEN, SAMULI:
 304–305
 SZABÓ KISS KATALIN: 303
 SZABÓ LAJOS: 73, 580
 SZABÓ T. ATTILA: 512
 SZAPPANOS BALÁZS: 599
 SZARVAS GÁBOR: 123, 169
 SZÁSZ ENDRE: 281
 SZÁSZ JÓZSEF: 273
 SZÁSZ KÁROLY [1829–1905]:
 143

SZÁSZ KÁROLY [1865–1950]:
 143, 248
 SZÉCHENYI ISTVÁN: 250–251
 SZENDE ALADÁR: 279
 SZEPESI N. VILMOS: 27
 SZÍJ ENIKŐ: 513
 SZÍJ REZSŐ: 401
 SZILÁGYI DEZSŐ: 272
 SZILI FERENC: 402
 SZINNYEI JÓZSEF: 127, 147,
 324, 417, 541
 SZLÁVIK MÁTYÁS: 276
 TAKÁCS ZOLTÁN, F.: 12
 TAKÁTS GYULA: 403, 514
 TAMÁS KATA: 52, 55, 454–
 455, 574
 TASI JÓZSEF: 436
 TÉGLÁS GÁBOR: 172
 TÉGLÁS GÉZA: 433
 TELEKI PÁL: 12
 THALÈS, BERNARD: 146
 THALY KÁLMÁN: 435
 THIRING GUSZTÁVNÉ: 20
 TÓTH PÁL, F.: 600
 TRAEGER ERNŐ: 524
 TULLIUS TIRO, MARCUS: 183
 TUNKLO, EEMIL: 432
 TURÓCZI-TROSTLER JÓZSEF: 39
 UHLAND, LUDWIG: 145
 UJJ PÉTER: 54, 66–69, 564–
 565
 VÁISÄNEN, ARMAS OTTO:
 181
 VALA, ERKKI: 322
 VÁMBÉRY ÁRMİN: 373

VARANNAI AURÉL: 514
 VARGA DOMOKOS: 515
 VARGHA GYULA: 48
 VÁRKONYI IMRE: 607
 VÁRÓ GEDEON: 85–86
 VARONEN, MATTI: 36
 VARRÓ ISTVÁN: 404
 VASVÁRY EDITH: 426
 VÉGH GYÖRGY: 187
 VIKÁR ÉVA: 145
 VIKÁR LÁSZLÓ: 468
 VINCZE FLÓRA: 300
 VIRÁNYI ELEMÉR: 185
 VISKI KÁROLY: 355
 VISZOTA GYULA: 134
 VOIGT VILMOS: 469
 VOLLY ISTVÁN: 437, 470–
 473, 516, 611
 VÖRÖSMARTY MIHÁLY: 178
 WALDEN, A. VON: 145
 WALLING, GÜNTHER: 146
 WALLINGER ENDRE: 612
 WEKERLE SÁNDOR: 216
 WEÖRES GYULA: 517–518
 WLAŚSICS GYULA: 166
 ZEMPLÉNI ÁRPÁD: 59, 135,
 141, 334–336, 353, 374,
 434
 ZICHY ISTVÁN: 12
 ZICHY MIHÁLY: 353
 ZILÁHI LÁSZLÓ: 284
 ZOLNAI GYULA: 147, 519
 ZOOZMAN, RICHARD: 341–
 342, 344
 ZSOLDOS JENŐ: 405

Földrajzi és etnikai mutató

Ada: 169
 Amerikai Egyesült Államok:
 366
 Atyha: 442
 Ausztria: 252, 357
 avarok: 26, 33–34, 102, 115,
 349, 587–588
 Bad Gleichenberg: 252
 Balaton: 122
 Bánffyhunyad: 44, 52, 55,
 443, 454–455, 574
 Boglárlelle: 610
 Borsod vm.: 44, 54, 66–69,
 446, 551, 564–565, 611
 Bözöd: 472
 Bugac: 72

Csincsetanya: 611
 Csongrád vm.: 44
 Csököly: 42
 Dagesztán: 33–34
 dánok, Dánia: 131
 Debrecen: 61, 121, 488
 Demjén: 44
 Dunántúl: 83–84
 Dunavecse: 597–600, 608
 Edde: 88
 Eger: 44
 Énlaka: 53, 55, 64, 442
 Erdély: 355, 468, 561
 észtek, Észtország: 32, 56,
 95, 97, 327–331, 362–363,
 542, 569, 572–573

Esztergom: 585
 Etéd: 442
 Farkaslaka: 472
 Felsőszentmárton: 62
 Felvidék: 26–27
 finnek, Finnország: 28–31,
 36–39, 57–59, 89, 94, 100,
 103, 128–129, 131, 136,
 147, 186, 191, 253, 264,
 271, 276–326, 354, 356,
 369, 419, 431–432, 437,
 452, 461–462, 477–490,
 493–507, 512–519, 539–
 541, 545, 555, 558, 569–
 573, 575–578, 589–590,
 612
 finnugor népek: 36, 365, 468

Firtosváralja: 442
 franciák, Franciaország: 146,
 332–336
 grúzok, Grúzia: 99, 135, 139,
 350–353, 358–359, 434,
 491, 507–508, 511, 581–
 585, 591–592
 Hajdú vm.: 61, 121
 Hetes: 44, 465, 604, 607, 609,
 612, 613
 Heves vm.: 44
 hollandok, Hollandia: 338
 Homoród mente: 173
 hunok: 101, 586
 Juta: 71
 Kalotaszeg: 44, 52, 55, 443,
 454, 557, 574
 Kalotaszentkirály: 44, 443
 Kaposmérő: 42
 Kaposvár: 77, 546, 607, 612
 Karélia: 28–29, 452
 Kaukázus: 359, 364
 Kismesés: 442
 Kolozs vm.: 44, 52, 55, 443,
 454–455, 574
 Kolozsvár: 440, 555, 557, 582

Korond: 442
 Kötce: 44
 Kutas: 35
 Küsmöd: 442
 lappok: 92
 lezgek: 33
 Lipcse: 567–568
 Magyarvalkó: 443
 Marcali: 605
 Mezőcsát: 54, 66–69, 551,
 564–565
 Mezőkövesd: 44
 németek, Németország: 142,
 145–146, 184, 339–346,
 361, 567
 norvégok, Norvégia: 131, 347
 Nyíregyháza: 580
 olaszok, Olaszország: 146,
 337
 oroszok, Oroszország: 96,
 253, 452
 örmények, Örményország: 472
 palócok, Palócföld: 26, 371
 Pannónia: 102, 587–588
 Pápa: 401
 Parád: 44

Párizs: 560, 579
 Pécs: 606
 Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.:
 72
 Siklód: 55
 Somogy vm.: 6, 35, 40, 42,
 44, 48, 62, 71, 87–88, 439,
 449, 546, 554
 Somogyszob: 44
 svédek, Svédország: 131
 Szeged: 226, 227
 Szegvár: 44
 székelyek, Székelyföld: 37,
 39, 83–84, 115, 293
 Székelyudvarhely: 562, 586
 Szepesség: 27, 269
 szlovákok: 267
 Tiszaeszlár: 204
 törökök, Törökország: 348,
 367–368
 Udvarhely vm.: 53, 55, 64–65,
 173, 442, 472, 562
 Újlubló: 269
 vogulok: 60
 Zentelke: 44
 Zombor: 79

Vikár Béla álnévmutatója

Carus: 148, 206–207, 261
 Icarus: 165
 Igazmondó Tatár Péter: 153
 Ikarus: 161–164
 –r –a: 22
 (rb): 367
 –rb. –: 256
 –rb. –: 254

–RB–: 370
 Tatár Péter, Ifj.: 6
 Tatár Péter, legifj.: 154
 V.: 363
 –vb–: 361
 V. B.: 20, 30, 33, 37, 91–92,
 100, 115, 129, 157, 166,
 221, 237, 240, 263, 267,

274, 338, 340, 358–360,
 362, 364, 366, 368, 372–
 373
 (V. B.): 268
 vicar of Vakefield, The: 150
 Vikár: 128
 Vikár B.: 60, 130, 146, 208,
 341–344, 366

Vikár Béla írásainak nyelvmutatója

észti: 95
 finn: 58, 89, 103
 francia: 33, 50, 115

magyar sztenografikus: 150–
 152, 158, 168, 191, 204–
 209, 212, 214, 216, 222,
 232, 237–238, 240, 250,
 252, 288, 329

német: 26, 29, 69, 142, 246,
 264, 274–275, 359, 366,
 368

Rövidítések

2, 3, 4... • 2., 3., 4... kiadás
bibl. • bibliográfia, irodalom
bibl. a jegyz. • bibliográfia, irodalom a jegyzetben
e. k. • esti kiadás
é. n. • évszám nélkül
et al. • et alii • és mások
főszerk. • főszerkesztő
hrsg. • herausgegeben • szerkesztette
hsz. • hozzászólás
ill. • illusztrált
k. n. • kiadó nélkül
l. sz. • leltári szám
mell. • melléklet
ny. • nyomda
összeáll. • összeállította
p. • pagina
peatoim. • peatoimetaja • főszerkesztő
réd. • rédigé par • szerkesztette
r. k. • reggeli kiadás
szerk. • szerkesztette
t. • tábla
toim. • toimittanut • szerkesztette

Tartalom

VOIGT VILMOS: Bevezetés – Vikár Béla élete és életművének jelentősége	5
A szerkesztő megjegyzései	7
Vikár Béla-bibliográfia	9
Bibliográfiák	10
Vikár Béla irodalmi munkássága	11
Folyóirat-szerkesztés	11
Sorozatszerkesztés	11
Néprajz	12
• <i>Népek, tájak, régiók (13) • Népművészet (14) • Ősvallás, néphit (14)</i>	
• <i>Népköltészet (15) • Etnográfus-életrajzok (20)</i>	
Nyelvészet	21
• <i>Nyelvtörténet (21) • Nyelvészéletrajzok (23)</i>	
Irodalom	23
• <i>Irodalomelmélet, irodalomtörténet (23) • Antológiák (25) • Versek (26)</i>	
Gyorsírás	28
• <i>A gyorsírás elméleti kérdései (28) • Alkalmazott gyorsírás (30)</i>	
• <i>Gyorsíró-egyesületek szervezeti élete (31) • Gyorsírástörténet (32)</i>	
Politika, közélet	34
Technika	36
Műfordítások	36
• <i>Kalevala (36) • Egyéb műfordítások (40)</i>	
Szakfordítások	45
Könyvismertetések	45
A Vikár Bélára vonatkozó írások bibliográfiája	47
Életrajzok	47
• <i>Magánélet, barátságok (50) • Levelezés (51)</i>	
Néprajzkutatói tevékenysége	52
Költői, műfordítói tevékenysége	55
Gyorsírói tevékenysége	58
Társasági, szervezeti és közéleti tevékenysége	58
• <i>Előadásai, felolvasásai, bemutatói (60)</i>	
Halála és temetése	64
Emlékülések, megemlékezések	65
Melléklet	67
• <i>Névmutató (67) • Földrajzi és etnikai mutató (69) • Vikár Béla álnévmutatója (70) • Vikár Béla írásainak nyelvmutatója (70) • Rövidítések (71)</i>	

A Numi-Tórem Finnugor Alapítvány az ELTE Finnugor Tanszéke oktató és kutatómunkájának támogatására jött létre. Az alapítvány segítségével teszi lehetővé az Urálsztikai tanulmányok és a Budapesti Finnugor Füzetek című tanszéki sorozatok kiadását.

A Numi Tórem Finnugor Alapítvány közhasznú tevékenységet folytat, ezért számára a személyi jövedelemadó 1%-a átteljesíthető, illetve az anyagi támogatást nyújtó magánszemélyeknek és cégeknek adókedvezményre jogosító igazolást adhat ki.

Az alapítvány bankszámlaszáma:

10200830-32318760

adószáma:

180602431-43

Segítségét előre is köszönik az alapítók.

Megvásárolható tanszéki kiadványok:

Lakó György emlékkönyv (Budapest, 1981) ..... 200 Ft

Urálsztikai tanulmányok:

Zsirai Miklós emlékkönyv. Születésének 100. évfordulója alkalmából ..... 200 Ft

Szerkesztette: HAJDÚ PÉTER

(Urálsztikai tanulmányok 5.) Budapest, 1992. 183 p.

Ünnepi könyv Bereczki Gábor 70. születésnapja tiszteletére ..... 900 Ft

Szerkesztők: KISS GABRIELLA, KLIMA LÁSZLÓ

(Urálsztikai tanulmányok 8.) Budapest, 1998. 392 p.

125 éves a budapesti finnugor tanszék ..... 800 Ft

Szerkesztők: DOMOKOS PÉTER, CSEPREGI MÁRTA

(Urálsztikai tanulmányok 9.) Budapest, 1998. 225. p.

Megvásárolható tanszéki kiadványok:

Budapesti Finnugor Füzetek:

- DOMOKOS PÉTER: *Négy tanulmány (három ráadással)* . . . . . 240 Ft
(Budapesti Finnugor Füzetek 4.) 1996. 58 p.
- JANURIK TAMÁS: *Az észti nyelv alapjai (oktatási segédanyag)* . . . . . 180 Ft
(Budapesti Finnugor Füzetek 5.) 1997. 31 p.
- JANURIK TAMÁS: *A szőlőkup nyelv alapjai (oktatási segédanyag)* . . . . . 180 Ft
(Budapesti Finnugor Füzetek 6.) 1997. 31 p.
- HONTI LÁSZLÓ: *Az ugor alapnyelv kérdéséhez* . . . . . 300 Ft
(Budapesti Finnugor Füzetek 7.) 1997. 63 p.
- NAGY KATALIN: *Kellenek a szárnyak, míg tart az út
(Juvan Sesztalov hatvanéves)* . . . . . 400 Ft
(Budapesti Finnugor Füzetek 8.) 1997. 107 p.
- ALEKSZANDR FEOKTYISZTOV: *A moksa-mordvin nyelv alapjai
(oktatási segédanyag)* . . . . . 350 Ft
(Budapesti Finnugor Füzetek 9.) 1997.
- RÉDEI KÁROLY: *Őstörténetünk kérdései (A dilettáns nyelvhasználatáról)* . . . . 300 Ft
(Budapesti Finnugor Füzetek 10.) 1998. 68 p.
- BERECZKI ANDRÁS: *A finn történelemről magyarul megjelent művek
bibliográfiája 1997-ig* . . . . . 400 Ft
(Budapesti Finnugor Füzetek 11.) 1999.
- KLIMA LÁSZLÓ: *Finnugor történeti chrestomathia I.*
(Budapesti Finnugor Füzetek 12.) 1999. . . . . 400 Ft
- Vikár Béla-bibliográfia* (Összeállította és szerkesztette: TERBÓCS ATTILA)
(Budapesti Finnugor Füzetek 13.) 1999. . . . . 800 Ft

A kiadványok megvásárolhatók az ELTE Finnugor Tanszékének könyvtárában
(1052 Budapest, V., Piarista köz 1.)
kizárólag kölcsönzési időben.